

6309 SAYILI MADEN KANUNU

Kanun No:6309

Yayın Tarihi: 11 /3/1954

Kabul Tarihi: 3/3/1954
No:8655

Resmi Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM **KISIM:1** *Madenler* **Tarif**

Madde 1 — (Değişik; Kanun : 271-11/7/1963, Kararnameler 6/7528-4/1/1967, 7/9399-31/1/1975, 7/12558-21/7/1976) Tabiatında basit, mürekkep veya mahlût halde bulunan, aşağıda yazılı maddeler bu kanuna göre maden sayılır.

Altın, gümüş, platin, iridyum, palladyum, osmiyum, rhodyum, rutenyum,

Bakır, kurşun, çinko, kadmiyum, kalay, alüminyum, demir, krom, manganez, kobalt, nikel,

Molibden, volfram,

Vanadyum, titan, niyop, tantal, zirkon,

Antimon, arsenik, bizmut, civa,

Uranyum, toryum, radyum,

Maden kömürü (Türptan antrasite kadar her nevi kömür dahil), petrol istihsaline elverişli olmayan bitümlü maddeler,

(Sodyum, potasyum, lityum, stronsiyum, magnezyum, bor, fosfor) tuzları, şap, (Tuz Kanunu hükümleri mahfuzdur.)

Pirit, kükürt, grafit, flüorit, amyant, mika, manyezit, lületaşı, zımpara, korund, barit,

İtriyum, lanthan, neodyum, praseodyum, seryum,

Agat, ametist, beril, diopsit, elmas, kalsedon, kehribar, oltutaşı, krizopraz, kuars kristalleri, kuvarsit ve oniks, opal, rubi, rutil, safir, spinel, topaz, turmalin, türkuaz, yakut, zümrüt,

Perlit, talk, gröna,

Şiferton, bentonit, diatomit, wollastonit, dolomit, olivin, pomza, zeolit, alunit, anortosit, nefelinsiyenit, disten, silimanit, andaluzit, diasporit, vermikülit, lösit, trona (tabii soda), pirofillit, apatit, atapuljit ve tuvenan cevherinin terkiibinde % 90 (yüzde doksan)'dan fazla SiO₂ ihtiva eden kuvars kumu, kuvars, terkiibinde % 30 (yüzde otuz)'dan fazla alümina (Al₂O₃) ihtiva eden kaolen ve yine terkiibinde % 30 (yüzde otuz)'dan fazla alümina (Al₂O₃) ihtiva eden kil (alüminyum madeni minerali olarak).

Bu madenlerle, bunları ihtiva eden sular ve gazlar bu kanun hükümlerine tabidir. (İlgili Maddeler : 2, 12, 14, 17, 22, 23, 30, 31, 43, 49, 71, 72, 73, 104, 115, 117, 137, 138, 152,153, Geçici Madde — 1, 6/7528, 7/9399, 7/12558 sayılı kararnameler)

Bu kanım hükümlerine tabi tutulabilecek sair maddeler

Madde 2 — (Değişik; Kanun : 271 — 11/7/1963) Bu kanunun 1 inci maddesinde, taşocakları mevzuatında veya mahsus kanunlarında zikredilmemiş bulunan maddeler veya taşocakları mevzuatında veya mahsus kanunlarında zikredilmekle beraber terkip veya vasıfları bakımından bu kanunlardan hangisine tabi olması lazım geldiği hususunda tereddüt edilen veya ihtilafa düşülen maddeler Sanayi Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla Maden Kanunu hükümlerine tabi tutulabilir.

Sanayiin ham maddesi veya ihraç mevzuu olabilecek taşocağı maddeleri, taşocağı ilmühaberi veya ruhsatı sahibinin Sanayi Bakanlığına müracaatı halinde bu Bakanlığın teklifi üzerine o ilmühaber veya ruhsat sahasına münhasır olmak kaydıyla, Bakanlar Kurulu kararıyla Maden Kanunu şümulüne alınabilir.

Bu husustaki müracaatla birlikte, o saha ve tezahürün bulunmuş maden haline getirilmesini temine elverişli vesikaların ihzar ve tevdi şarttır.

Maden Kanunu şümulüne alınan taşocaklarına ait ilmühaberlerde ocak sahibi ile arazi sahibi arasında evvelce yapılmış olan mukavele hükümleri, o ilmühaber müddetine münhasır olmak kaydıyla mahfuzdur.

Bahis konusu taşocağı ilmühaberi veya ruhsatlarına mütaallik taşocakları rüsumu, mezkür ilmühaber veya ruhsatların müddeti ile mukayyet olmak üzere il özel idarelerine aittir. Şu kadar ki bu devre zarfında ayrıca devlet hakkı alınmaz.

Bu kabil taşocakları için yapılacak müracaatın şekli, intibak ve intikal muameleleri, taşocakları rüsumunun tahsili usulü ve sonraki safhalara ait işlemler Sanayi Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle tespit olunur.

(İlgili Maddeler : 1, 12, 14, 17, 22, 23, 30, 31, 43, 49, 71, 72, 73, 104, 115, 117, 137, 138, 139, 140, 152, 153, Maden Kanunu Şümulüne Alınabilecek Taşocakları Hakkında Yönetmelik).

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, taşocağı maddesinin Maden Kanunu kapsamına alınma talebinde 7500 lira harç alınmaktadır. Bu talebin devir ve intikalinde, saha 57. maddeden istifadeli değilse 7500 lira, istifadeli ise 15000 lira harç alınmaktadır.»

KISIM : 2

Genel hükümler

Maden rejimi

Madde 3 — Madenlerin aranması, işletilmesi ve üzerlerinde hak iktisabı bu kanun hükümlerine tabidir.

(İlgili Maddeler: 9, 21, 22, 23, 29, 39, 40, 49, 50, 57, 58, 59, 62, 65, 87, 88, 89; 100, 107, 108, 109, 111, 113, 136)

Mülkiyet

Madde 4 — Madenler Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup içinde buldukları arzın mülkiyetine tabi değildir.

(İlgili Maddeler : 3, 71, 123)

Madenler üzerinde iktisap olunan hakların hisselerle ayıramayacağı

Madde 5 — Madenler üzerinde tesis olunan takaddüm, arama ruhsatnamesi, işletme talebi, işletme ruhsatnamesi ve işletme imtiyazı haklarının hiçbirisi hisselerle tefrik ve taksim edilemez, bunlardan her biri ancak bir bütün halinde muameleye tabi tutulur.

(İlgili Maddeler: 10, 39, 40, 58, 87, 88, 89)

Devir ve intikallerin, vecibelerin ifasını geciktirmeyeceği

Madde 6 — Madenler üzerindeki hakların devir ve intikalleri, kanun ve talimatnamelerde gösterilen hükümlerin tatbikini geciktirmez.

(İlgili Maddeler : 39, 40, 58, 87, 88, 89)

Maden arama ve işletme hakkı iktisabı memnu olan şahıslar

Madde 7 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Devlet memurları maden arama ve işletme hakkı iktisap edemez. Maden Kanununun tatbikatiyle vazifeli dairenin merkez ve taşra teşkilatında çalışan yevmiyeli ve mukaveleli personel de bu hükme tabidir.

Maden arama ve işletme hakkını haiz iken memur olanlar, memuriyete intisaplarından itibaren altı ay zarfında bu haklarını devretmeye mecburdurlar. Takaddüm hakkının devri 40 ıncı maddedeki usule tabidir. Müddetinde devredilmeyen haklar ret, iptal veya fesholunur.

(İlgili Maddeler: 29, 39, 40,48, 59, 4Z. 87, 88, 155)

Arama ve işletme yapılamayacak yerler

Madde 8 — (Değişik; Kanun:271 - 11/7/1963) Memleket kara sınırlarından itibaren ufken 500 metre mesafedeki yerlerde maden arama ve işletme hakkı verilmez. Kara suları, iç sular ve bunların altında bulunan yerler bu tahdide tabi değildir.

Maden arama ve işletme hakkı taalluk eden sahalar içinde kalan askeri yasak bölgelerde maden aranması veya işletilmesi Askeri Yasak Bölgeler Kanununa tabidir.

Maden arama veya işletme hakkı verilen sahaların şehir veya kasaba belediyeleri imar sahaları sınırları içinde kalan kısımlarında maden arama veya işletme faaliyeti yapılamaz. Şu kadar ki, maden havzaları ile arama veya işletme hakkı verildikten veya bulunmuş sayıldıktan sonra belediye imar sınırları içine alınan maden sahaları ve belediyelerce müsaade edilen maden sahaları bu fıkra hükmünden müstesnadır.

Yukarıdaki hükümlere muhalif olarak maden arama veya işletme faaliyetinde bulunanlar hakkında, fiil daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, aşağı haddi 1000 liradan eksik olmamak üzere ağır para cezası tatbik olunur. Faaliyet neticesinde cevher çıkarılmış ise bu cevherler müsadere edilir. Müsadere imkanı ortadan kalkmış olan cevherlerin, Devlet hakkı tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplayarak tahsil edilecek bedeli veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde bu satış bedeli müsadere olunacak mal yerine geçer.

Müsadereye tabi cevherler hakkında 119 uncu maddenin son fıkrası hükümleri de mahfuzdur.

İKİNCİ BÖLÜM

Madenlerde arama **KISIM:1**

Genel hükümler

Maden arama ruhsatnamesi ve arama

Madde 9 — Madenlerin bu kanuna göre aranması, maden arama ruhsatnamesi alınmasına bağlıdır.

(İlgili Maddeler: 3,29, 119)

Ruhsatnamenin tek şahsa verileceği

Madde 10 — Arama ruhsatnamesi, hakiki veya hükmi yalnız bir şahsa verilir.

(İlgili Maddeler : 5, 20, 39, 40)

Arama ruhsatnamesinin müddeti

Madde 11— Arama ruhsatnamesi iki yıl müddetle verilir. Bu müddet uzatılamaz.

Arama ruhsatnamesinin şümulü

Madde 12— (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Arama ruhsatnamesi bir cins maden için verilir.

Arama ruhsatnamesi talebinin birinci maddede tadadedilen veya ikinci maddeye müsteniden bu kanunun şümulüne alınan maden isimlerine göre yapılması lazımdır. Dilekçede maden isminin namı diğerinin veya bunun minerallerinden birisinin yazılması halinde, ruhsatname talebinin Maden Kanununun birinci maddesinde yazılı madenlerden hangisine intibak edeceği Bakanlıkça tesbit edilir, ruhsatname talebi tesbit olunan bu maden için yapılmış sayılır.

Şu kadar ki, arama esnasında arama hakkına mevzu teşkil eden madenle mahlût olarak zuhur eden veya jeolojik tesekkülü bu madenle birlikte işletilmesini zaruri kılan madenler çıkarsa, arama hakkı sahibi tarafından gerekli fenni malumat idareye bildirilmek, keyfiyet tesbit olunmak ve kanuni mahzur bulunmamak şartıyla bu madenlerin de arama ruhsatnamesinin şümülüne girdiği ruhsatnamesine dercolunur.

Üçüncü fıkradaki vasıfları haiz bulunduğu re'sen tesbit olunan arama sahaları için, ruhsatname sahibinin müracaatına hacet kalmaksızın keyfiyet, doğrudan doğruya ruhsatnameye ilave edilebilir.

(İlgili Maddeler: 1,2, 17, 20,72)

Arama ruhsatnamesi alabilecek şahıslar

Madde 13 — Arama ruhsatnameleri, medeni haklarını kullanmaya ehil Türk vatandaşına veya madencilik yapabileceği statüsünde yazılı ve Türk kanunlarına göre kurulmuş hükmi şahsa veya, bu hususta yetkiyi haiz İktisadi Devlet Teşekkülü ve müessesesine veya amme idaresine verilir.

(İlgili Maddeler : 7,10, 39, 40)

Aynı cins maden için arama ruhsatnamesi verilmeyecek yerler

Madde 14 — Takaddüm, arama ruhsatnamesi, işletme talebi, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı hakkı taalluk eden maden sahasında veya bulunmuş maden sahasında aynı cins maden için arama ruhsatnamesi verilemez.

(İlgili Maddeler: 12,25, 28, 41,42, 49, 61, 101, 138, 155, 156, 7426 sayılı Kanun)

Arama yapılması takyidata tabi yerler

Madde 15 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Maden arama ruhsatnamesi sahasına dahil arazide bulunan amme hizmetine veya umumun istifadesine tahsis edilmiş mahallerde veya bu mahiyetteki tesislere ufkun 60 metre mesafe dahilinde arama yapılabilmesi için Sanayi Bakanlığının haberdar edilmesi mecburdur.

Arama ameliyatının bu mahallere veya tesislere zarar vermemesi için arazinin jeolojik bünyesi ve tatbik olunacak arama usulleri göz önünde bulundurularak arama yapılamayacak ufki ve umki sınırlar ve riayeti icabeden hususlar, bu mahaller veya tesislerle alakalı makamların mütalaası da alınmak suretiyle Sanayi Bakanlığınca tesbit ve arayıcıya tebliğ edilir.

Yukarda yazılı mahal ve mesafeler içinde bu tebliğden evvel faaliyette bulunanlar veya Bakanlıkça yapılacak tebliğe muhalif şekilde arama yapanlar hakkında, fiil daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde aşağı haddi 1000 liradan eksik olmamak üzere ağır para cezası tatbik olunur, faaliyet neticesinde cevher çıkarılmış ise bu cevherler müsadere edilir. Müsadere imkanı ortadan kalkmış olan cevherin,

Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplanarak tahsil edilecek bedeli veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde bu satış bedeli müsadere olunacak mal yerine geçer.

Müsadereye tabi cevherler hakkında 119 uncu maddenin son fıkrası hükümleri de mahfuzdur.

(İlgili Maddeler: 8, 16, 122)

Mülk sahibinin izniyle arama yapılabilecek yerler

Madde 16 — Binalara ufkan 60 metre mesafe dahilindeki yerlerde ve etrafı duvarlarla çevrili avlularda, bağ ve bahçelerde ve bunlara 20 metre mesafe dahilinde ve altlarında maden aranması mülk sahibinin iznine bağlıdır.

(İlgili Maddeler: 125) .

KISIM : 2

Müracaat ve takaddüm hakkı

Arama ruhsatnamesi talebi

Madde 17 —(Değişik; Kanun: 271 11/7/1963) Arama ruhsatnamesi, arama yapılacak sahanın bağlı bulunduğu ilin valiliğine verilecek dilekçe ile istenir.

Bu dilekçeye yazılacak hususlar ve eklenecek vesikalar aşağıda gösterilmiştir:

1. Ruhsatname isteyen hakiki şahıs ise adı, soyadı ve ikametgahı, tüzel kişi ise adı veya ticaret unvanı ve ikametgahı,
2. Aranacak madenin cinsi,
3. Maden aranacak sahanın, bağlı bulunduğu köy, bucak, ilçe ve il,
4. Sahanın 18 inci maddeye uygun sınır noktaları ve sınırları,
5. Sahanın, hektar olarak yüzölçümü,
6. Sahayı gösterir kroki,

Müracaat sahibi hakiki şahıs ise nüfus hüviyet cüzdanının, tüzel kişi ise kuruluşuna ait statünün ve imza sirkülerinin, asılları veya tasdikli suretlerini dilekçeye bağlar.

Dilekçe ve krokinin dörder nüsha olarak verilmesi lazımdır.

(İlgili Maddeler: 1, 2, 7, 10, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 28, Maden Arama Hakkı Talebi Yönetmeliği, Keşif ve Tahkikat Yönetmeliği-Madde:17)

«Maden arama ruhsatnamesi müracaatı Bakanlıkça hazırlanan ve aşağıda örneği verilen dilekçe formülü, ile yapılır. Bu dilekçenin nasıl doldurulacağı ve nelerin ekleneceği hususlar, yönetmeliğinde ayrıntılarıyla mevcuttur. »

MADEN ARAMA RUHSATNAMESİ İSTEĞİ DİLEKÇESİ

.....Valiliğine

Mevkii : Vilayeti Kazası Nahiyesi Köyü Mahallesi veya mevkii

Sınırları :

Kuzeyi :

Doğusu :

Güneyi :

Batısı :

Saha genişliğihektar Aranacak madenin cinsi

Mevkii, Sınırları, genişliği yazılı ve durumu ilişik krokide gösterilen sahada yukarıda cinsi yazılı madeni aramak istiyorum.

Bu sahayı çevrelemek üzere seçtiğim sınır noktaları, Maden Kanununun 18 inci maddesi ve bu maddenin tatbik şekli hakkındaki Talimatname hükümlerine uygun şekilde değişmez ve tamamen muayyen noktalardan ibarettir.

Bu noktaların namı diğerleri olup olmadığı, civarda benzerleri bulunup bulunmadığı ve ne gibi hususi vasıflara haiz oldukları ilişik krokinin mahsus kısmında yazılı olarak tafsilen beyan olunmuştur.

Maden Kanununun 7 nci maddesinde gösterildiği üzere arama hakkı iktisabına mani bir durumum yoktur.

Bu sahada yapılacak arama, hafriyat ve ameliyatından dolayı husule gelecek bütün zarar ve ziyanları sahiplerine tazmin edeceğim. Maden Kanunu ve diğer kanuni ve nizami sebeplerle ruhsatname verilmediği veya verilen ruhsatname iptal edildiği takdirde bir güne zarar, ziyan ve tazminat talep etmeyeceğimi kabul ve beyan ederim.

Maden Kanunu hükümleri dairesinde gereken muamelenin yapılmasını, namına bir kıt'a arama ruhsatnamesi verilmesini arz ve istida eylerim.

Dilekçe Sahibinin:

Adı Soyadı :

İkametgahı :

İşadresi :

Tarih

Pul İmza

Dilekçeye bağlanan harç teminatının cinsi:

Tahsilat fişinin:

Tarihi: No :

Dilekçenin Valilikçe

Havale tarihi :

Saati ve dakikası:
Havale yeri:
Vali İmza:
Kuraya tabi ise kur'a
isabet numarası:

Sınır,saha,kroki

Madde 18 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Maden arama ruhsatnamesi istenecek sahanın çevrelenmesi için alınabilecek sınır noktaları, muayyen ve yer değiştirmiyen evsafi haiz olmak şartıyla Sanayi Bakanlığı tarafından yönetmelikle tesbit ve ilan olunur.

Şu kadar ki, Harita Genel Müdürlüğünce hazırlanıp Sanayi Bakanlığına tevdi edilmiş ve peyderpey tevdi edilecek olan 1/25 000 makyaslı haritalar üzerinde gösterilen noktalar arasından bu Bakanlıkça seçilecek noktalar ilk fıkra hükmüne uygun nokta olarak kabul edilir.

Sahanın sınırları, yukarıdaki fıkralara göre alınacak noktalar arasını birleştiren doğru hatlar veya deniz, göl, ırmak, nehir ve demiryolu kenar hatlarıyla çevrelenir.

Bu saha 2000 hektarı geçemez. Yüzölçümü 2000 hektarı aşmıyan göllerle adalar için, tamamı bir ruhsat mevzuu yapılması halinde, ayrıca sınır noktaları aranmaz.

Sahayı gösterir krokinin tanzimi ve 1/25000 lik haritalar üzerinde alınacak sınır noktalarının seçilmesi usulü, ilk fıkrada sözü geçen yönetmelik ile belirtilir.

(İlgili Maddeler: 17, 20, 25, 28, Maden Arama Hakkı Talebi Yönetmeliği)

Arama ruhsatnamesi harcı teminatı

Madde 19— Arama ruhsatnamesi harcı miktarında bir teminatın ruhsatname talebi hakkındaki müracaatla birlikte tevdi şarttır. Harç teminatı, dilekçeyi kabule yetkili makama nakden tevdi edileceği gibi, önceden bir malsandığına yatırılarak mukabilinde alınacak makbuzun veya banka teminat mektubunun dilekçeye raptı suretiyle de tevdi mükellefiyeti yerine getirilebilir. Teminat mektubunun şekli talimatnamede gösterilir.

Ruhsatnamenin verilmemesi halinde harç teminatı iade olunur. Ancak, müracaat sahibinin bu kanunda yazılı vecibelere riayet etmemesinden dolayı ruhsatname verilmemişse veya müracaat sahibi ruhsatname talebinden vazgeçmiş ise harç teminatı Hazineye irat kaydolunur.

(İlgili Maddeler : 20, Harç Teminatı Talimatnamesi)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, maden arama ruhsatnamesi harç teminatı 1/12/1980 tarihinden itibaren 500 liradan 5000 lirayı çıkarılmış ve arama ruhsatnameleri yıllık harca tabi tutulmuştur. Bu Kanundan önce verilmiş bulunan 500 liralık harç teminatları 500 liraya tamamlanacak, ruhsatname verilmesi halinde irada kayıt edilen bu harçtan sonra, ruhsatnamenin ikinci yılı için 5000 liralık bir harç daha alınacaktır.

Bu maddenin birinci fıkrasında bahsi geçen banka teminat mektupları, 2/7/1964 gün ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre kaldırılmıştır. Bu nedenle arama ruhsatnamesi harcı teminatı sadece nakit olarak yatırılmaktadır.»

Takaddüm hakkı sağlamıyan talepler

Madde 20— (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Arama ruhsatnamesi talebini havi dilekçenin 10 veya 12 nci maddelere muhalif olması veya 17 nci maddenin 2 nci fıkrasının 1, 2,4 ve 6 ncı bentlerindeki hususlardan birini veya vesikayı ihtiva etmemesi veya harç teminatının tevdi edilmemiş bulunması veya sahanın 3000 hektarı aşması veya dilekçe ve krokide gösterilen sınır noktalarının bir veya birkaçının hakikatte mevcut olmaması takdirinde takaddüm hakkı doğmaz.

Bu kabil talep sahiplerine, müracaatının takaddüm hakkı sağlamadığı Bakanlıkça tebliğ olunur.

Şu kadar ki alakalı, sahanın 3.000 hektardan fazla olmadığını beyanla masrafı kendisine ait olmak üzere mahallinde ölçülmesini, tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında isteyebilir.

Takaddüm hakkı sağlamıyan bu nevi müracaatların taalluk ettiği sahalar, 41 inci maddenin son fıkrası hükmüne tabi olmayıp müracaatın yapılacağı tarihten itibaren aramalara serbesttir.

(İlgili Maddeler: 10, 12,17, 18, 19,21)

Takaddüm hakkının doğuşu

Madde 21— Maden arama ruhsatnamesi talebini havi müracaatın yapılmasını müteakip valilikçe müracaat dilekçesine o günkü tarih ve tevdi saat ve dakikası yazılır ve hususi defterine kaydedilmek üzere havalesi yapılır.

Dilekçe ve krokinin birer nüshası altına havale tarihi, saat ve dakikası yazılarak imzalanır ve takaddüm hakkını ispata medar olmak üzere dilekçe sahibine verilir.

Posta ile vaki müracaatın muamelesi valiliğe vürudunu müteakip ilk iş saati içinde birinci fıkra mucibince icra edilir. Telgrafla yapılan müracaat kabul edilmez.

Doğrudan doğruya veya posta vasıtası ile aynı zamanda vuku bulan müracaatlar aynı tarih, saat, ve dakikayı taşımak üzere muamele görürler.

(İlgili Maddeler: 17,18,19,20,23)

Takaddüm hakkının aidiyeti

Madde 22 — Bir sahada aynı cins madenin aranması için ruhsatname verilmesi talebini havi mütaaddit müracaat vukubulmuş ise takaddüm hakkı tarih, saat ve dakika itibariyle ilk müracaat sahibine tanınır.

(İlgili Maddeler: 20,21, 23)

Takaddüm hakkı aidiyetinin kur'a ile tesbiti

Madde 23 — Aynı cins madeni aramak için aynı zamanda birden ziyade müracaat yapıldığı takdirde bu müracaatlar arasında kur'a çekilir.

Kur'a isabet eden müracaata takaddüm hakkı tanınır. Diğer müracaatların durumu kur'a isabet sırasına göre ayarlanır.

Bu muamelelerin ifa şekli talimatname ile tesbit olunur.

(İlgili Maddeler: 21,22, Kura Talimatnamesi)

Müracaat sahasının bir vilayet hududu dahilinde kalacağı

Madde 24 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Herhangi vilayet valiliğine maden aramak için ruhsatname itası talebini havi yapılacak müracaat ve bu müracaat üzerine iktisap edilecek takaddüm hakkı o vilayet hudutları dahilinde kalan saha için muteberdir.

Şu kadar ki, vilayet hududunun henüz kati olarak tesbit edilmemesi veya ihtilafli bulunması veya sınır hattının müracaat sahasını tahdide elverişli olmaması hallerinde, müracaatın durumu ve takaddüm hakkı sahasının şümulu Sanayi Bakanlığınca tayin olunur.

(İlgili Maddeler : 17,21)

Müracaattaki eksikliklerin tamamlattırılması

Madde 25 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Dilekçe veya kroki dörder nüsha olarak verilmemiş veya kroki talimatname hükümlerine uygun şekilde tanzim edilmemiş veya nüfus hüviyeti cüzdanı, statü imza sirküleri örnekleri gibi vesikalar dilekçeye bağlanmamış veya bunlar muhteva itibariyle eksik veya hatalı bulunmuş veya arama ruhsatnamesi talep edilen saha aynı cins maden için takaddüm arama ruhsatnamesi, işletme talebi, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı hakkı taalluk eden veya bulunmuş maden sahalarına kısmen tedahül etmiş veya saha genişliği 3000 hektarı aşmamakla beraber 2 000 hektardan fazla ise iki aydan az olmamak üzere tayin olunacak münasip mehil zarfında eksiklerin tamamlanması veya hataların tashihi veya tedahülün ref'i veya sahanın 2 000 hektarı geçmeyecek şekilde taksiri lüzumu müracaat sahibine tebliğ olunur.

Tashih, ikmal veya taksir neticesi hazırlanan evrakın, müracaatın yapıldığı il valiliğine veya Sanayi Bakanlığına müddetinde tevdi lazımdır. Verilen mehil içinde bir defadan fazla evrak tevdi caizdir.

Müracaat sahibi tarafından taksir suretiyle terkedilen kısımlar, 14 üncü madde hükümleri mahfuz olmak kaydıyla, 41' inci maddenin son fıkrasına göre ayrıca bir muameleye tabi tutulmaksızın taksire ait evrakın tevdi tarihinden itibaren aramalara serbest hale gelir.

Verilen mehil içinde hiç evrak tevdi edilmemesi veya evrak verilir de bildirilen noksanların tamamlanmamış veya hataların tashih edilmemiş veya mevcut tedahülün ref'edilmemiş veya sahanın 2.000 hektarı aşmayacak şekilde taksir edilmemiş bulunması hallerinde müracaat reddolunur.

(İlgili Maddeler: 14, 18, 41)

KISIM : 3

Keşif, tahkikat ve ruhsatnamenin verilmesi

Keşif ve tahkikat hazırlığı

Madde 26 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Arama ruhsatnamesi talebine ait müracaat evrakı uygun görülüş veya 25 inci madde gereğince eksikleri tamamlattırılmış ise mahallen keşif ve tahkikat yaptırılır.

18 inci maddenin 2 nci fıkrasına müsteniden seçlecek noktalara göre yapılan müracaatlarla, durumları itibariyle mahallen keşif ve tahkikat yaptırılması lazım gelmiyecek diğer müracaatlar yönetmelikle tesbit edilir.

(İlgili Maddeler: 25, 27 28, 144, Keşif ve Tahkikat Yönetmeliği)

Keşif ve tahkikatın yapılması

Madde 27— (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Mahallindeki keşif ve tahkikatı yapacak heyet, sahanın bağlı bulunduğu valiliğin il maden irtibat memuru veya maden mühendisi ile sahaya yakın köylerden birisinin muhtarı veya ihtiyar meclisi üyesinden başka seçeceği il tapu veya fen memuru veya il orman teşkilatına mensup bir teknik elemandan teşekkül eder.

Heyet maden aranacak sahaya giderek bu kanun hükümlerini gözönünde bulundurmak suretiyle gerekli keşif ve tahkikatı yapar. Keşif ve tahkikat neticesi bir zabıtle tesbit edilir.

Usulu dairesinde davet edilmiş müracaat sahibi veya vekili keşif ve tahkikat sırasında hazır bulunur. Tebliğe rağmen hazır bulunamıyan müracaat sahibi tarafından keşfin icrasından itibaren on gün zarfında yazıyla istenmesi halinde keşif zaptının bir örneği verilir. Müracaat sahibi bir itirazı varsa, zabıt örneğinin verilmesinden itibaren on gün içinde masrafı kendisine ait olmak üzere keşif ve tahkikatın yenilenmesini isteyebilir.

Keşif ve tahkikatın ne suretle yapılacağı ve zaptın neleri ihtiva edeceği yönetmelikte gösterilir.

Keşif ve tahkikatın yapılmasını müteakip, iki aydan az olmamak üzere tayin edilecek mühlet zarfında, gerekli damga pulunun verilmesi müracaat sahibine tebliğ olunur. Mühleti içinde damga pulunun tevdi edilmemesi halinde ruhsatname talebi reddolunur.

(İlgili Maddeler : 26,28, 144,Keşif ve Tahkikat Yönetmeliği)

«Bu maddenin son fıkrasında bahsi geçen damga pulunun tevdi' 11/7/1964 gün ve 11751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1/7/1964 kabul tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile işlemden kaldırılmıştır.»

Keşif ve tahkikatta tesbit olunan eksiklikler

Madde 28 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Keşif ve tahkikat neticesinde krokinin uygun şekilde tanzim edilmediği veya arazideki vaziyete intibak etmediği veya sahanın aynı cins maden için takaddüm, arama ruhsatnamesi, işletme talebi, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı hakkı taalluk eden veya bulunmuş maden sahalarına ref'i kabil olacak şekilde tedahül ettiği veya saha genişliğinin 3000 hektarı aşmamakla beraber 2000 hektardan fazla olduğu tesbit edilir ve bunların mahallinde taksir, tashih veya ikmali kabil olmazsa, bunlar hakkında 25 inci maddedeki usul ve hükümler tatbik olunur.

Lüzum görüldüğü takdirde mahallinde yeniden keşif ve tahkikat yaptırılabilir.

(ilgili Maddeler : 25, 26,27, 41)

Arama ruhsatnamesinin verilmesi

Madde 29 — (Değişik; Kanun : 271 - 11/7/1963) Her bir muamelesi tamamlanan müracaata ait dosya Sanayi Bakanlığına gönderilir.

Bakanlıkça, kanuni mani veya noksan görülmediği takdirde, dosyanın vürudundan itibaren en geç iki ay zarfında arama ruhsatnamesinin itasına karar verilir.

Kanuni mani, hata veya noksan görülen hallerde, mümkün olduğu takdirde maninin izalesine, hatanın tashihine veya noksanın ikmaline tevessül edilir. Bu takdirde bu iki aylık müddet izale veya ikmaline tevessül edilen muameleye müteallik cevap evrakının Bakanlığa vürudundan itibaren cereyan eder.

Yukarıdaki fıkralarda gösterilen müddetleri zarfında Bakanlıkça gereğine tevessül edilmemesi takdirinde müddetin hitamında ruhsatname itası kararlaştırılmış sayılır.

Arama ruhsatnamesi, itası kararı tarihinden itibaren bir hafta zarfında, müracaat edilmesi halinde makbuz mukabilinde, aksi takdirde Tebligat Kanunu hükümleri dairesinde müracaat sahibine tevdi olunur.

Arama ruhsatnamesi tevdi tarihinde yürürlüğe girer.
(ilgili Maddeler: 11, 19, 42, Ek Madde - 1)

KISIM : 4

Arama faaliyeti

Ruhsatname Sahibinin aynı sahadaki diğer maden sahipleriyle münasebeti

Madde 30— 14 üncü maddede yazılı yerlerde diğer cins madenler için arama ruhsatnameleri verildiği takdirde buralarda mevcut maden arama veya işletme hakkı sahipleri yeni arayıcının arama faaliyetine mani olamazlar. Buna mukabil yeni arayıcı, mevcut maden arama veya işletme hakkı sahiplerinin maden yatağı veya tesisatının emniyetini haleldar etmemeye ve bu maksatla kendisinden talebedilen teminatı vermeye mecburdur.

Teminat miktarına ait ihtilaflar 128 inci maddedeki usul dairesinde hallolunur.

Aynı haklar, bulunmuş maden için Devlet tarafından da dermeyan edilebilir.

(ilgili Maddeler : 31, 128)

Arama ruhsatnamesi sahasındaki diğer madenler bakımından aramanın men'i

Madde 31 — 14 üncü maddede yazılı yerlerde diğer cins madenlerin aranması bu yerlerde mevcut bulunmuş madenlerle aranmakta veya işletilmekte olan madenlerin maden yatağını veya tesisatını tazminatla önlenemeyecek şekilde tehlikeye maruz bırakırsa Ekonomi ve Ticaret Vekaleti diğer cins madenlerin aranmasını menedebilir.

Fenni nezaret

Madde 32 — (Bu madde hükmü 11/7/1963 tarihli ve 271 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle kaldırılmıştır.)

Yıllık Rapor

Madde 33 — (Bu madde hükmü 11/7/1963 tarihli ve 271 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle kaldırılmıştır.)

Aramanın işletme haline ifrağ edilemeyeceği

Madde 34 — Aramanın fiilen işletme haline ifrağı memnudur. Bu memnuiyete riayet edilmemesi halinde aramalarda takip edilmesi gereken esaslar ve riyeti luzumlu şartlar arayıcıya yazıyla ihtar olunur. İhtara rağmen aramaları ihmal ile işletmeye devam eden arayıcının ruhsatnamesi iptal olunur.

(İlgili Maddeler : 35, 42, 60)

Arama devresinde çıkarma ve imrar haddi

Madde 35 — Her arama ruhsatnamesi sahasından değeri anlaşılabilmek için en çok iki bin tona kadar cevherin çıkarılmasına ve numune olarak imrarına izin verilebilir.

(İlgili Maddeler : 34, 36, 38, 115, 118, Devlet Hakkı Tahakkuku Talimatnamesi)

Fazla çıkarılan cevherlerin Hazineye geçeceği

Madde 36 — (Değişik; Kanun : 271 - 11/7/1963) Arama devresi içinde 35 inci maddede gösterilen haddin üstünde maden çıkarılması halinde bu fazla miktar cevher Hazinesinin malı sayılır.

Sanayi Bakanlığınca bu hususta tanzim ve mahallin en büyük mal memuruna tevdi edilecek zabıt varakası mal memuru tarafından tedbir talebi ile birlikte sahanın yeri bakımından selahiyetli sulh mahkemesine, saha birden fazla sulh mahkemesinin kaza sınırları içinde ise bunlardan birisine verilir. Mahkemece bu fazla miktar cevher ihtiyati tedbir olarak yediadde tevdi edilir.

İhtiyati tedbirin icrasını mübeyyin zabıt, varakasının arama hakkı sahibine veya bu cevherler üzerinde üçüncü şahıs lehine bir aynı hak tesis edilmiş ise ona, tebliğinden itibaren 10 gün içinde arama hakkı sahibi veya üçüncü şahıs aynı sulh

mahkemesi nezdinde istihkak davası açmadığı takdirde Hazinesinin iddiası kabul edilmiş sayılır.

Aynı hak sahibi olan üçüncü şahsın imrariye tezkeresini namına ciro ettirmeksizin vaki iktisabı suiniyete karine teşkil eder.

Dava basit usulü muhakemeye tabidir.

Hazine malı sayılan cevherlerin istirdadına imkan kalmamış ise bedeli, Devlet hakkı tarifesinde gösterilen nevinin kıymeti üzerinden veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde, satış bedeli üzerinden tazmin ettirilir. Bu hususta doğan Devlet alacağı, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanununa tevfikan tahsil olunur.

Müsadereye tabi cevherler hakkında 119 uncu maddenin son fıkrası hükümleri de mahfuzdur.

(İlgili Maddeler : 35,37) .

Hazineye geçen cevherlerin sahadan kaldırması

Madde 37 — Arama devresi içinde, çıkarılması ve imrarı tecviz edilen miktardan fazla çıkarılmış bulunması hasebiyle Hazine malı sayılan bu fazla miktar cevher, ruhsatname hükmünün sakıt olmasından itibaren iki yıl zarfında, mevcudiyetine ıttıla kesbedilmediği veya Hazine tarafından satılmadığı veya Hazinece satılıp da satınalan tarafından satış tarihinden itibaren bir sene zarfında sahadan kaldırılmadığı takdirde bu sahanın maden hukuku noktasından tabi olduğu ahkâmın şümulüne girer.

Şu kadar ki, ruhsatname hukukunun sukutu tarihinde bu cevherler üzerinde 36 ncı maddenin 3 uncü fıkrası uyarınca henüz hazine iddiasının kabul edilmiş sayılmaması veya açılmış ise davanın neticelenmemesi hallerinde iki yıllık müddet Hazine iddiasının kabul edilmiş sayıldığı veya mahkeme ilamının muhkem kaziyeye halini iktisabettiği tarihten itibaren cereyana başlar.

(İlgili Maddeler: 35, 36, 42)

Ruhsatname sahibine ait cevherler

Madde 38 — Arama esnasında ruhsatname sahasından tecviz edilen miktara kadar çıkarılmış fakat imrar edilmemiş cevherler arayıcının ruhsatname sahasıyla hukuki ilgisi kesildiği tarihten itibaren üç yıl içinde arayıcı veya hukuken yerine geçen tarafından sahadan kaldırılmadığı takdirde bu sahanın maden hukuku noktasından tabi olduğu ahkâmın şümulüne girer.

(İlgili Maddeler: 35, 42, 61)

KISIM : 5

Arama ruhsatnamesi hukukunun devri, intikal ve sukutu

Arama ruhsatnamesi hukukunun devri

Madde 39 — Arama ruhsatnamesi, Ekonomi ve ticaret vekaletince kanuni mani görülmediği takdirde devrolunabilir.

Ruhsatnameyi devralacak şahsın, arayıcının Devlete karşı haiz olduğu hukuk ve tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri aynen ve tamamen kabul ettiğini ve ruhsatname sahibinin devre muvafakat eylediğini dilekçe ile bildirmeleri şarttır.

Devir muamelesi, ikinci fıkrada yazılı hususları tarafların Ekonomi ve Ticaret Vekaletinde yetkili memur huzurunda tutulacak zaptı imza etmeleri ile tekemmül eder.

(İlgili Maddeler: 5, 6, 7,10, 13)

«Maden arama ruhsatnamesinin devrinde Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, 5000 lira devir harcı alınmaktadır. Arama ruhsatnamesi talebini havi müracaatlardan doğan takaddüm hakları (müracaat safhasındaki maden hakları) ise devredilemez.»

Bu maddeye göre yapılacak devirlere ait bir dilekçe örneği aşağıda verilmiştir. Devir talebi ile beraber, arama ruhsatnamesi hukukunu devralan gerçek kişi ise nüfus hüviyet cüzdanı, tüzel kişi ise kuruluşa ait statü (Ticaret Sicil Gazetesi) ve imza sirkülernin asılları veya noterden onaylı birer suretleri, devreden tüzel kişi ise şirket yönetim kurulunun, bu sahanın devrine dair aldığı kararın noterden onaylı bir sureti, eğer devir bilvekele yapılıyorsa noterden onaylı vekaletnameler dilekçeye eklenecektir.»

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

İli	İlçesi	Köyü veya Mevkii	Madenin Cinsi	Arama Ruhsatnamesinin Yürürlük Tarihi
Numarası	-----	-----	-----	-----

DEVREDEN: Yukarıda ili, ilçesi, mevkii ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı maden arama ruhsatnamesi hukukunu, Devlete karşı haiz olduğum hukuk; tabi olduğum vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen aşağıda adı ve adresi yazılı şahıs uhdesine devretmek istediğimi,

DEVRALAN: Yukarıda ili, ilçesi, mevkii ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı maden arama ruhsatnamesi hukukunu, sahibinin Devlete karşı haiz olduğu hukuk, tabi olduğum vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen devralmak istediğimi,

6309 sayılı Maden Kanununun değişik 39 uncu maddesi gereğince arz ve lüzumlu işlemin yapılmasını talep ederiz.

Devredenin adı ve adresi
(veya vekilinin)
pul ve imza

Devralanın adı ve adresi
(veya vekilinin)
pul ve imza

Arama ruhsatnamesi hukukunun intikali

Madde 40 — (Değişik; Kanun : 271 - 11/7/1963)Maden arama ruhsatnamelerinden mütevellit haklar ve vecibeler miras yoluyla intikal eder.

Bu kanunun 7 nci maddesindeki memnuiyete tabi bulunan mirasçı altı ay zarfında durumundaki mani zail olmadığı takdirde hukukunu aynı müddet içinde başkasına devretmeye mecburdur.

Mirasçının taaddütmesi ve tamamının bu maddenin ikinci fıkrası hükmüne tabi olmaması ve aynı zamanda ruhsatname hukukunun tek şahıs uhdesinde toplanmasının temin olunamaması takdirinde bu hakların bir bütün halinde mirasçılar adına istimali, vecibelerin ifası ve yapılacak tebligatın kabulü için ölüm tarihinden itibaren en geç altı ay içinde mirasçılar rızaen veya kazaen aralarından veya hariçten birisini mümessil tayin ve keyfiyeti mümessilin muvafakat beyaniyle birlikte noter marifetiyle Sanayi Bakanlığına ihbar ederler. İnhilal vukuunda bir ay zarfında bu esaslar dairesinde yeni mümessilin tayin ve ihbarı lazımdır.

Ruhsatname muamelelerinden mütevellit hukuki mesuliyet mirasçılara, cezai mesuliyet mümessilin şahısına raci olur. Mirasçıların umumi hükümler dairesinde mümessile rücu hakları mahfuzdur.

Ölümün ruhsatname mer'iyet müddetinin son altı ayı içinde vukua gelmesi halinde, mümessil tayinine ait hükümler mahfuz kalmak şartıyla mirasçılardan birisi tarafından kanuni müddeti zarfında bütün mirasçılar adına usulü dairesinde işletme hakkı talebinde bulunulması caizdir.

Mirasçıların yukarıdaki hükümleri yerine getirmemeleri halinde hiçbir ihtara lüzum kalmaksızın arama ruhsatnamesi hükmü veya yapılmış ise işletme hakkı talebi sakıt olur.

Maden arama ruhsatnamesinden mütevellit haklar ve vecibeler mirasçılar arasında rızaen veya kazaen taksim edilemez. Mirasçıların ittifakla verecekleri karar üzerine içlerinden veya hariçten bir şahsa bir bütün halinde devredilir.

Mirasçıların ittifak edememeleri halinde mahkeme bu hukuk ve vekaibin mirasçılardan en ehil olana tahsisine, bu mümkün olmazsa satılmasına karar verir. Mahkeme bu hususu basit muhakeme usuliyle halleder.

Mirasçının arama ruhsatnamesi almaktan memnu bulunması sebebiyle veya hukukun tek şahıs uhdesinde toplanması maksadiyle yapılacak devirler için mirasçıların ruhsatnameden mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vekaibi tamamen devrettiklerini, devralacak şahsın da bu hukuk ve vekaibi aynen ve tamamen kabul ettiğini gösterir noterlikçe tasdik edilmiş beyanname ile keyfiyeti Sanayi Bakanlığına bildirmeleri lazımdır. Bakanlıkça, kanuni bir mani görülmediği takdirde, durum ruhsatname kaydına şerh edilir. Devir muamelesi bu suretle tekemmül eder.

Mirasçının arama ruhsatnamesi almaktan memnu bulunması sebebiyle veya hukukun tek şahıs uhdesinde toplanması maksadiyle yapılacak devirlerin her halde arama ruhsatnamesinin verilmesinden önce tekemmül ettirilmesi şartıyla, maden

arama ruhsatnamesi talebini havi müracaatlardan doğan takaddüm haklarının intikali de bu hükümlere tabidir.

(İlgili Maddeler : 5, 6, 7, 10, 13, 59, 88)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, arama ruhsatnamesinin ve bu ruhsatname talebini havi müracaatlardan doğan takaddüm haklarının intikalinde 5000 lira intikal harcı alınmaktadır.

Bu maddeye göre yapılacak intikalle ve mümessil tayinlerine ait beyanname örnekleri aşağıda verilmiştir. Ruhsatname hukukunu devralan gerçek kişi ise nüfus hüviyet cüzdanı, tüzel kişi ise kuruluşa ait statü (Tiaret Sicil Gazetesi) ve imza sirkülerinin asılları veya noterden onaylı birer suretleri, devreden varislere ait daha önce verilmemiş ise veraset ilamı beyannameye eklenecektir.

Arama ruhsatnamesi sahibinin ölüm tarihinden itibaren en geç altı ay içinde varislerin mümessil tayini ve keyfiyeti mümessilin muvafakat beyaniyle birlikte, noter kanalıyla Bakanlığa bildirmesi gerekir. Ancak altı ay içinde ruhsatname hukuku tek şahıs uhdesine devredildiği takdirde mümessil tayinine gerek kalmaz. Bakanlığa verilecek mümessil tayini beyannamesinde mümessilin imzasının bulunması şarttır. Ayrıca beyannameye veraset ilamının noterden onaylı suretinin eklenmesi gerekmektedir. »

Devir Beyannamesi

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

Arama Ruhsatnamesi Hukukunu

Arama Ruhsatnamesi Hukukunu

Devreden Mirasçılar

Devralan

1 -Adı, soyadı ve adresi

Adı, soyadı ve adresi

2 -Adı, soyadı ve adresi

3 -Adı, soyadı ve adresi

Devredilen Arama Ruhsatnamesinin:

İli	İlçesi	Köyü veya Mevkii	Madenin Cinsi	Ruhsatnamenin Tarihi	Numarası
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Biz Devredecek Olanlar :.....vefatı dolayısıyla

.....
Asliye Hukuk Hakimliğinintarih vesayılı veraset ilamına istinaden varisi bulunduğumuz ve bizlere intikal eden yukarda ili, ilçesi mevkii ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı arama ruhsatnamesi hukukunu, Devlete karşı haiz olduğumuz hukuk, tabi bulunduğumuz vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen..... uhdesine devrettiğimizi,

Ben Devralacak Olan : Yukarıda ili, ilçesi, mevki ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı arama ruhsatnamesi sahibivefatı üzerine varislerine intikal eden ve tek şahıs uhdesinde toplanmasına teminen mezkûr ruhsatname hukukunu, adı geçen varislerinin Devlete karşı haiz oldukları hukuk, tabi buldukları vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen kabul ederek devraldığımı, maden arama hakkı iktisabına kanuni mani bir halimin bulunmadığını,

6309 sayılı Maden Kanununun değişik 40 ıncı maddesi gereğince arz ve beyan eder, lüzumlu işlemin yapılmasını dileriz.

Devredenler	Devralan
-----	-----
İmza	İmza

İşbu beyannamenin 6309 sayılı Maden Kanununun değişik 40 ıncı maddesi gereğince Noterliğimiz huzurunda tanzim ve imza edildiği tasdik olunur.

.....Noteri

Mümessil Tayini Beyannamesi

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

Mümessil Tayin Eden Mirasçılar:

Mümessil:

1-Adı, soyadı ve adresi
2-Adı, soyadı ve adresi
3- Adı, soyadı ve adresi

Adı, soyadı ve adresi

Mümessil Tayin Edilen Arama Ruhsatnamesinin :

İli	İlçesi	Köyü veya Mevkii	Madenin Cinsi	Ruhsatnamenin Tarihi	Numarası
-----	-----	-----	-----	-----	-----

BİZ MİRASÇILAR:..... vefatı dolayısıyla Asliye Hukuk Hakimliğinintarih vesayılı veraset ilamına istinaden varisi bulunduğumuz ve bizlere intikal eden yukarıda ili, ilçesi, mevki ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı arama ruhsatnamesinden mütevellit, hakların bir bütün halinde bizler adına istimali, vecibelerin ifası ve yapılacak tebligatın kabulü için adı ve adresi yazılı şahsı mümessil tayin ettiğimizi,

BEN MÜMESSİL : Adı geçen varislere miras yoluyla intikal eden yukarıda ili, ilçesi, mevki ve madenin cinsi ile tarihi ve numarası yazılı arama ruhsatnamesinin mümessillik görevini kabul ettiğimi,

6309 sayılı Maden kanununun değişik 40 ıncı maddesi gereğince arz ve beyan ederiz. .

Mirasçılar
İmza

Mümessil
İmza

İşbu beyannamenin 6309 sayılı Maden Kanununun değişik 40 ıncı maddesi gereğince Noterliğimiz huzurunda tanzim ve imza edildiği tasdik olunur.

.....Noteri

Müracaatın reddi usulü

Madde 41 — Maden arama ruhsatnamesi talebine ait müracaatın bu kanunda yazılı sebepler dolayısıyla reddi, müracaatın yapıldığı vilayet valiliği tarafından karara bağlanır. Valilik kararı Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin tasdiki ile tekemmül eder.

Vekaletçe ret kararının bozulması halinde valilik vekalet kararına uymak mecburiyetindedir.

Valilik kararının Vekaletçe tasdik edilmesi takdirinde kefiyet sebepleri ile birlikte müracaat sahibine tebliğ olunur.

Tebliğe rağmen kanuni müddet içinde Vekalet karşı idari dava açılmaması veya açılan davanın Devlet Şurasınca reddedilmesi üzerine saha, Vekaletçe tesbit ve vilayete bildirilecek tarihten itibaren aramalar için serbest hale gelir.

(İlgili Maddeler: 7, 14, 25 ,28, 40, 144)

Arama ruhsatnamesi hükmünün sukutu

Madde 42 — Arama ruhsatnamesi, yürürlük müddetinin sona ermesi veya bulunan madenin işletme hakkının talebedilmesi veya ruhsatname sahibinin hukukundan feragat eylemesi veya ruhsatnamenin iptal olunması ile hükümden sakıt olur.

Bu Kanunda yazılı iptal sebeplerinden birinin mevcudiyeti takdirinde arama ruhsatnamesi Ekonomi ve Ticaret Vekaleti tarafından iptal edilir. İptal sebepleri ruhsatname sahibine tebliğ olunur.Vekaletin kararına karşı kanuni müddet içinde idari dava açılmaması veya davanın Şurayı Devletçe reddi takdirinde iptal muamelesi tekemmül eder.

Ruhsatnamenin yürürlük müddetinin sona ermesi veya feragat sebebiyle hükümden sakıt olması veya ikinci fıkra mucibince iptal olunması üzerine keyfiyet Resmi Gazete ile, sahanın bulunduğu vilayette çıkan bir gazetede, gazete çıkmıyorsa mutata vasıtalarla ilan olunur.

Yapılan ilanlarda gösterilecek açılma tarihinden itibaren saha aramalar için serbest hale gelir.

(İlgili Maddeler : 7, 14, 34, 40, 94, 95, 120, 121, 144, Ek madde — 1)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Madenlerde işletme talebi

KISIM: 1
İşletme talebinin şekil ve usulü
Müracaat

Madde 43 — (Değişik; Kanun: 271- 11/7/1963) Maden arama ruhsatnamesi sahibi aramakla meydana çıkardığı madenin işletme hakkının kendisine vermesini, arama ruhsatnamesi yürürlük süresi içerisinde, Sanayi Bakanlığına vereceği bir dilekçe ile isteyebilir. Bu dilekçenin, aynı süre içerisinde, madenin bulunduğu il valiliğine verilmeside caizdir.

Bu dilekçeye işletme hakkına mesnet olan arama ruhsatnamesinin tarihi ve sayısı, işletme hakkı tevhidten veya taksiren veya tevhidten ve taksiren istenildiği takdirde yeni sahanın sınır noktaları, sınırları ve genişliği de dercedilir.

Müsbet neticeye ulaşılmış aramalar ve bu aramalarla açılan ocakların yerlerinin kolayca bulunması hakkında bilgi veren bir beyanname ile bunların yerleri işaret edilmiş saha sınır krokisi aynı dilekçe ile tevdi edilir.

İşletme hakkının verilmesi talebine ait dilekçe 2 nci fıkrada yazılı hususları ihtiva etmediği veya 3 üncü fıkrada gösterilen vesikalar kısmen veya tamamen tevdi edilmediği veya bu vesikalar uygun bulunmadığı takdirde 6 ay zarfında bunların ikmal ve tashihi lüzumu talep sahibine tebliğ olunur. Bu müddet zarfında, tebligat dairesinde gereğinin yapılmaması halinde işletme hakkı talebi reddolunur.

İşletme hakkı talep edilen ruhsatname sahasında işletmeye elverişli maden varlığının meydana çıkarılıp çıkarılmadığı, Sanayi Bakanlığınca mahallinde tetkik ve neticesi bir rapor ile tesbit ettirilir.

Bu maksatla, yaptırılacak tetkikler için arama yerlerinin hazır bulundurulması lazımdır. Tetkikat sırasında sınır noktalarını ve arama yerlerini vazifelilere göstermek üzere işletme hakkı talibinin veya bu bilgiye sahip yetkili vekilinin tetkikata memur heyete katılması icap eder.

Arama yerlerinin tetkikata elverişli bir şekilde hazır bulundurulmaması veya işletme hakkı talibi veya yetkili vekilinin tetkikata memur heyete katılmaması halinde keyfiyet yazı ile talep sahibine ihtar olunur. Mazereti halinde bu hususlar için kendisine son defaya mahsus olmak üzere bir ihtar daha yapılır. Son ihtarla rağmen bu hususlara riayet edilmemesi veya sahada tetkikat yapılmasının ve ocakların yerlerinin tesbit edilmesinin mümkün olmaması takdirinde işletme hakkı talebi reddolunur.

Mahallinde yapılan tetkikler neticesinde, ruhsatname sahasında işletmeye elverişli maden varlığının meydana çıkarılmış olduğunun tesbiti halinde işletme hakkı talebi yürütülür. Aksi takdirde, yani sahada işletmeye elverişli maden varlığının meydana çıkarılmamış olduğunun anlaşılması halinde, işletme hakkı talebi reddolunur.

3 üncü fıkrada sözü geçen beyanname ve kroki ile 5 inci fıkrada derpiş edilen tetkik raporunun tanzimi usulü ve neleri ihtiva edeceği ve mahallinde yapılacak tetkiklerin sureti itası Sanayi Bakanlığınca bir yönetmelikle tayin olunur.

(İlgili Maddeler: 42, 44, 46, 47, 60, 61, Ek madde -2, Geçici madde-3,9; İşletme Hakkı Talebi_Yönetmeliği).

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, işletme hakkı talebinde, bu talebin devrinde ve intikalinde 7500 lira harç alınmaktadır. İşletme ruhsatnamesi tecdit talepleriyle imtiyaza tahvil ve imtiyazın temdidi taleplerinin devrinde, işletme ruhsatnamesi tecdit ve imtiyaza tahvil taleplerinden doğan hakların intikalinde yine 7500 lira harç alınmaktadır.

Verilecek Vesikalar

Madde 44 — (Değişik; Kanun : 271 - 11/7/1963) İşletmeye elverişli maden varlığının tesbiti halinde bir yıllık mühlet zarfında aşığıdaki vesikaların tevdi talep sahibinden istenir.

- a) Saha sınır haritası,
- b) Ocakların son durumunu gösterir plan, kesit ve projeksiyonlar,
- c) Madenin işletme projesi.

Bu vesikaların ne suretle tanzim edileceği ve neleri ihtiva edeceği Sanayi Bakanlığınca bir yönetmelikle tayin olunur.

İşletme hakkı talep edilen sahanın Harita Genel Müdürlüğünce tanzim edilmiş ve askeri yasak bölgelerin dışında 1/25.000 mikyaslı haritası bulunduğu takdirde ayrıca sınır haritası istenmez. Adı geçen haritalar üzerinden, Sanayi Bakanlığınca tesbit edilecek esaslar dairesinde, kopye edilecek kısım bu maksatla istenecek harita yerine kaim olur. Ve bu kabil haritalar arza tatbik olunmaksızın kabul edilebilir.

(İlgili Maddeler : 43, 47, 48, İşletme Hakkı Talebi Yönetmeliği)

İstisnalar

Madde 45— (Bu madde hükmü 11/7/1963 tarihli ve 271 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle kaldırılmıştır.)

İşletme sahasının genişliği

Madde 46 — Maden işletme hakkına mevzu olacak saha arama ruhsatnamesi sınırlarını ve iki bin hektarı aşamaz. Aynı cins maden için verilen ve aralarında boşluk bulunmayan müteaddit arama ruhsatnamesi sahaları birleştirilerek bir işletme hakkı mevzuu yapılabilir. Bu takdirde dahi saha iki bin hektarı geçemez.

(İlgili Maddeler: 43, 44)

İşletme hakkı talebindeki noksanlar

Madde 47— (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) İşletme hakkı talep edilen saha için alakalıdan istenilen vesikaların 44. üncü maddeye göre verilen ilk mehil zarfında tevdi edilmemesi halinde, mevcutsa sahada 57 nci maddeye müstenit faaliyet durdurulur ve son defaya mahsus olmak üzere bir mehil daha verilir.

Son mehil içerisinde vesikaların hepsi tevdi edilmediği takdirde işletme hakkı talebi reddolunur.

(İlgili Maddeler : 43, 44,57, 61, Ek madde -2, Geçici madde- 3, 9)

KISIM: 2

Madenin bulunmuş sayılması, rüçhan hakkının istimali

Haritalarla fen raporunun yerinde kontrolü

Madde 48 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Müddeti içerisinde tevdi edilmiş bulunan vesikaların mahallinde tetkik ve kontrolü Sanayi Bakanlığınca yaptırılır. Ve netice bir tetkik raporu ile tesbit ettirilir.

Ancak, Harita Genel Müdürlüğünce tanzim edilmiş olan haritalar, M.T.A. Enstitüsü tarafından ihzar edilmiş bulunan vesikalar ve 43 üncü maddeye müsteniden yapılan tetkikleri kafi görülen taleplere ait mevdu vesikalar mahallinde tetkik ve kontrole tabi tutulmaksızın kabul edilebilir.

Bu tetkik ve kontroller neticesinde saha sınır haritası, ocaklar, plan kesit ve projeksiyonları ve madenin işletme projesinin yönetmeliğine ve mahalline aykırılığı tesbit edildiği ve bunların düzeltilmesi mümkün olmadığı takdirde, haritaların tashihi, noksanların ikmal veya vesikaların yeniden tanzimi için talep sahibine bir yıl mehil verilir.

Mehil içerisinde vesikaların tevdi edilmesi halinde icabında birinci fıkrada kaydolunduğu gibi mahallinde tetkik ve kontrolü yapılır. Bu tetkik ve kontrol neticesinde de hata veya noksanlar görüldüğü takdirde bunların tashih veya ikmal için, son defaya mahsus olmak üzere altı aylık bir mehil daha verilir.

Verilen mehiller zarfında istenen vesikaların tevdi edilmemesi veya son mehil içerisinde verilmiş olan vesikaların matlup veçile ikmal veya tashih edilmemiş olduğunun tesbiti halinde işletme hakkı talebi reddolunur.

Yerinde yaptırılacak tetkik ve kontrollerin sureti ifası ve tetkik raporunun neleri ihtiva edeceği yönetmelikte gösterilir.

(İlgili Maddeler: 43, 44, 46, 47, 49, 56, 60, 61, 144, Ek madde -2, Geçici madde-3,9 Arza Tatbik Yönetmeliği)

Bulunmuş maden ve bulucu

Madde 49 — (Değişik; Kanun: 271 11/7/1963) İşletme talebi ile ilgili vesikalar ve yerinde yaptırılan tetkikleri havi rapor Sanayi Bakanlığınca incelenir.

Maden sahasının muayyenliği ve madenin kemiyet ve keyfiyet itibariyle bir işletme tesisine elverişli cevheri ihtiva ettiği tahakkuk etmiş ise, o madenin (Bulunmuş maden) sayılmasına ve arayıcısının da o madenin (Bulucu)su olduğuna karar verilir.

Bu vasfın 137 nci maddeye göre zevali veya 138 inci maddeye göre kaldırılması halleri dışında bulunmuş maden, maden arama ruhsatnamesi mevuu yapilamaz.

Bulunmuş madenin sicili tesis edilir.

Arama ruhsatnamesine müstenit olmaksızın da ikinci fıkradaki vasıfları haiz olan herhangi bir cins madenin (Bulunmuş maden) sayılmasına Sanayi Bakanlığınca karar verilebilir.

Bu maden, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünce bulunmuş ise, arama masrafları işleme hakkını iktisap eden tarafından enstitüye ödenir. Bu husustaki masraflardan enstitüye ödenmesi lazım gelen meblağın miktarı ile bunların tediyeye Şartları Sanayi Bakanlığınca tayin ve tesbit olunur.

İşletme hakkı isteğine mevzu teşkil eden arama ruhsatnameleri sahalardan taksir suretiyle talep edilen sahalardan dışında bırakılan kısımlar, talebe mevzu saha ve madenin bulunmuş maden sayılmasının kararlaştırıldığı tarihten itibaren, hiçbir muameleye lüzum kalmaksızın aramalar için serbest hale gelir.

(İlgili Maddeler :48,103, Maden Sicili Tüzüğü)

İşletme hakkı tesis edilecek maden ve rüçhan hakkı

Madde 50 — Bir maden ancak (Bulunmuş maden) sayıldıktan sonra üzerinde işletme hakkı tesis olunabilir.

Madenin (Bulucu) su ilk işletme hakkının iktisabında rüçhan hakkını haizdir.

(İlgili Maddeler: 49, 53, 62, 63)

İşletme ruhsatı veya imtiyaza bağlanmanın tayini

Madde 51 — Bulunmuş sayılan madenin kemiyet ve keyfiyeti, iktisadi ve fenni Şartları, memleket ekonomisindeki çeşitli ihtiyaçlara göre yeri ve ehemniyeti, normal bir işletmenin tatbikinde ne kadar zamanda istismar edilebileceği gibi hususlar gözönünde tutularak madenin işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı mevzularından hangisine gireceği Ekonomi ve Ticaret Vekaletince kararlaştırılır.

(İlgili Maddeler : 62, 63)

İşletme Şartları ve teminat miktarının tespiti

Madde 52 — (Değişik; Kanun. 271 -11/7/1963) Tabi olacağı işletme Şekli kararlaştırılan bulunmuş maden için Sanayi Bakanlığınca, işletmenin teknik, iktisadi ve mali Őartlarını ve işletme hakkı sahibinden alınacak nakdi teminatın miktarını gösterir Şartname hazırlanır.

Arama ruhsatnamesine müsteniden bulunmuş sayılan madenler için hazırlanan Şartname bulucuya tebliğ edilir. Bulucusu tarafından bir ay zarfında bu hususta bakanlık nezdinde yapılacak itirazlar Danıştay'ca tetkik edilir. Bu kabil madenlere ait

şartname esasları, müddetinde, itiraz olunmamak veya itiraz üzerine Danıştay'ca tadil veya tasdik edilmek suretiyle kati şeklini alır.

Teminatın, Maden kanunu veya şartname hükümlerinin tatbiki maksadıyla kısmen veya tamamen sarfı veya irat kaydı hallerinde verilecek iki aylık mühlet içinde eski hadde iblağı veya yeni teminat tevdi işletme hakkı sahibinden istenir. Gereğinin yerinen getirilmemesi halinde son defaya mahsus olmak üzere bir aylık mehil daha verilmek suretiyle keyfiyet tekrar ihtar edilir. Bu ihtara rağmen de teminatın eski haddine iblağ edilmemesi veya yeni teminat tevdi olunmaması takdirinde işletme hakkı fesholunur ve teminattan bakiye kalmışsa irat kaydedilir. İşletme hakkının herhangi bir sebeple feshi halinde mevcutsa teminat irat kaydolunur.

(İlgili Maddeler :7, 75, 78,79, 85,88, 94, 95,120, 121, 144)

«Bu maddeye dayanarak işletme hakkı sahibinden işletme süresine göre alınmakta olan nakdi teminat miktarları aşağıda gösterilmiştir:

10 yıllık işletme ruhsatnamesi için	2000 T.L.
15 yıllık işletme ruhsatnamesi için	2500 T.L.
40 yıllık işletme imtiyazı için	3000 T.L.
41–60 yıllık işletme imtiyazı için	4000 T.L.
61 -99 yıllık işletme imtiyazı için	5000 T.L.

Bulucunun rüçhan hakkı İstimali

Madde 53 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Arama ruhsatnamesine müsteniden bulunmuş sayılan maden için 52 nci gereğince hazırlanıp kat'i şeklini alan şartname bulucuya tebliğ olunur.

Bulucu, madenin işletme ruhsatnamesine mevzu teşkil etmesi halinde, şartname hükümlerine uygun şekilde madeni işletmeye talip olduğunu tebliğ tarihinden itibaren üç ay zarfında Sanayii Bakanlığına bildirmeye ve şartnamede yazılı teminatı tevdi mecburdur.

Madenin işletme imtiyazına mevzu teşkil etmesi halinde bulucu 64 üncü maddede yazılı hükmü şahıslardan ve matlup şartları haiz ise şartname hükümlerine uygun şekilde madeni işletmeye talip olduğunu tebliğ tarihinden itibaren altı ay zarfında Sanayi Bakanlığına bildirmeye ve şartnamede yazılı teminatı tevdi mecburdur.

Bulucu 64 üncü maddede yazılı hükmi şahıslardan ve matlup şartları haiz değilse tebliğ tarihinden itibaren bir sene zarfında hukukunu matlup evsafı haiz ve aynı zamanda şartname hükümlerine uygun şekilde madeni işletmeye talip bir hükmi şahsa devreder.

2 nci ve 3 üncü veya 4 üncü fıkra hükümlerinin yerine getirilmemesi halinde bulucunun buluculuk hakkı mahfuz kalmak kaydıyla işletme hakkı talebi reddolunur.

(İlgili Maddeler: 52, 54. 59 136)

İşletme hakkının bulucudan başka talibe verilmesi

Madde 54 — Bulucusunun işletme talebi 53 üncü madde gereğince reddolunan madenin işletilmesi için talip aranmak üzere, madenin mevki, sınırları, cinsi, tabi olacağı işletme rejimi ve müddeti, işletme şartnamesi esasları ve bulucusuna verilecek tazminat miktarı gösterilmek suretiyle keyfiyet en az Resmi Gazete’de, vilayette çıkan bir gazete ile, yoksa mutad vasıtalarla, Ankara ve İstanbul’da günlük birer gazetede birer ay fasıla ile üç defa ilan olunur.

Bu ilanlarda müracaatların kabul edileceği son tarih tasrih edilir. Bu tarihten sonra yapılan müracaatlar nazara alınmaz.

İşletme hakkının, çıkan talibe verilmesi yoluna gidilir. Talibin taaddüdü halinde bunlardan Devlet hakkına munzam olarak ton başına çok Devlet hakkı yüzdesi teklif eden talip tercih olunur.

Teklif edilecek Devlet hakkı yüzdesi ‘bu kanunla Devlet hakkı için kabul edilen azami nispeti geçemez

Teklifte müsavat görüldüğü takdirde, müsavi teklifi yapan talipler arasında kur’a çekilir. Kur’a isabet eden talibe işletme hakkının verilmesi yoluna gidilir.

Yapılan ilanlara rağmen talip zuhur etmediği takdirde, şartnamenin iktisadi ve mali esasları tadil edilir. 53 üncü madde ile bu madde hükümleri dairesinde muamele bir defa daha tekrarlanır.

Bu muamelelerin ifa şekli talimatnamesinde gösterilir.

(İlgili Maddeler: 67 Bulunmuş Madenlere İşletme Talibi Aranması Talimatnamesi)

İlan ve itiraz

Madde 55 — Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tesbit olunan şekil ve şartlarla işletilmesi talibi tarafından kabul edilen madenler için, işletme dolayısıyla zarar görmeleri muhtemel bulunanların durumdan haberdar olmaları ve itirazları varsa bildirmeleri maksadıyla keyfiyet ilan edilir. Bu ilanda madenin mevki, sınırları, cinsi, tabi olacağı işletme rejimi ve süresi, işletme hakkı verilecek hakiki veya hükmi şahsın isim ve ikametgahı gösterilir.

Mezkür ilan Resmi Gazete, vilayette çıkan bir gazete ile ayrı mutad vasıtalarla, yedi gün ara ile iki defa ilan edilir. Ayrıca hazırlanan ilan varakaları madenin bulunduğu vilayet ve kaza merkezlerinde münasip yerlere asılır

İlanla tayin olunan süre zarfında vaki olacak itirazlar vekaletçe incelenir. Bu sürenin hitamından sonra vukubulacak itirazlar kabul olunmaz. Bu ilanların masraflarını maden işletme hakkı talibi öder.

KISIM:3

İşletme talebi devresinde bakım ve faaliyet

Arama ve İşletme devreleri arasında madenin bakımı

Madde 56— İşletme hakkının verilmesini isteyen şahıs maden sahasında açılmış ocaklarla galerilerin ve mevcut tesisatı hüsnü muhafazasıyla mükelleftir.

Bu hükme muhalefet halinde münasip bir mehil verilerek, arayıcı bu vazifenin ifasına davet olunur. Tebliğe rağmen mükellefiyet yerine getirilmediği ve bu yüzden madende gerekli tetkiklerin yapılması mümkün olmadığı takdirde işletme hakkı talebi red olunabilir.

Arama ve İşletme devreleri arasında faaliyet

Madde 57 — (Değişik; Kanun 271 - 11/7/1963) 43 üncü maddeye uygun şekilde işletme hakkı talebinde bulunan ve işletme verilinceye kadar geçecek devre zarfında faaliyete devam etmek isteyen arayıcı:

- a) 43 üncü maddede zikredilen vesikaları tevdi etmek,
- b) 81 inci, maddeye göre mümessil tayin etmek,
- c) 82 nci maddeye göre fenni nezaretçi tayin etmek,
- d) 83 üncü maddeye göre istihsal ve sevk defterlerini tutmak ve aylık ve yıllık cetvelleri zamanında tevdi etmek,
- e) 84 üncü maddeye göre imalat defterini tutmak ve yıllık imalat haritalarını zamanında tevdi etmek,
- f) Madenin çalıştırılmasında ilmi ve teknik icaplara riayet etmek,

şartlarıyla madende işletme faaliyetine geçebilir ve istihsal ettiği cevherleri imrar edebilir.

44 üncü maddeye göre vesikalarda görülecek hata veya noksanların ikmal veya tashihi için mühlet verilmesi veya 48 inci madde hükümlerinin tatbiki, istihsal faaliyetinin devamına ve imrara mani teşkil etmez.

(a), (b) ve (c) fıkraları, hükümleri yerine getirilmeksizin faaliyette bulunulamaz.

(d), (e) ve (f) fıkraları hükümlerinin yerine getirilmemesi veya bu fıkralarda sözü geçen vesikalarda hata veyahut noksanlık görülmesi halinde bu vecibeler yerine getirilmek, hatalar tashih veya noksanlar ikmal edilmek üzere arayıcıya iki aylık bir mehil verilir. Bu mehil zarfında da gereği yerine getirilmediği takdirde sahadaki faaliyet durdurulur.

Maden zabıtasına müteallik hükümler mahfuzdur.

Tecdidi veya imtiyaza tahvili istenen işletme ruhsatnamelerinin veya temdidi talep edilen işletme imtiyazlarının taalluk ettiği sahalardaki faaliyetler de yukarıdaki hükümlere tabidir.

(İlgili Maddeler: 43, 47, 59, 81, 82, 83, 84, 94, 95, 115, 120, 121, 134, İmalat Haritası ve İmalat Defteri Yönetmeliği)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, 5. maddeye dayanarak verilecek çalışma izninde 15000 lira harç alınmaktadır. Tecdidi veya imtiyaza tahvili istenen işletme ruhsatnameli veya temdidi talep edilen işletme imtiyazlı sahalarda yukarıki maddeye göre istenecek çalışma izninde, çeşitli safhalarda 57. maddeden istifadeli sahaların devir ve intikallerinde yine 150000 lira harç alınmaktadır.»

KISIM 4

İşletme talebinin devri, intikali ve reddi

İşletme hakkı talebinin devri

Madde 58 — (Değişik; Kanun: 271- 11/7/1963) Maden işletme hakkının verilmesini isteyen arayıcı bu talepten husule gelen hukukunu, Sanayi Bakanlığınca kanuni bir mani görülmediği takdirde, devredebilir.

Bu hukuku devralacak şahsın, işletme hakkının verilmesini isteyen Devlete karşı haiz olduğu hukuk ve tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri aynen ve tamamen kabul ettiğini, devretmek isteyen de devre muvafakat eylediğini dilekçe ile bildirmeleri şarttır.

Devir muamelesi, ikinci fıkrada yazılı hususları tarafların Sanayi Bakanlığında yetkili memur huzurunda beyan ve tutulacak zaptı imza etmeleriyle tekemmül eder.

İşletme ruhsatnamesi tecdit talepleriyle imtiyaza tahvil ve imtiyazın temdidi taleplerinden mütevellit hukukun devri de yukarıdaki hükümlere tabidir.

(İlgili Maddeler: 5, 6, 7,10, 13)

«Yukarki maddeye göre, işletme hakkı talebinin devrine ait bir dilekçe örneği aşağıda verilmiştir. Devir talebi ile beraber, işletme hakkı talebinden husule gelen hukuku devralan gerçek kişi ise nüfus hüviyet cüzdan, tüzel kişi ise kuruluşa ait statü (Ticaret Sicil Gazetesi) ve imza sirkülerinin asılları veya noterden onaylı birer sureti, devreden tüzel kişi ise şirket yönetim kurulunun, bu sahanın devrine dair aldığı kararın noterden onaylı bir süreti, eğer devir bilvevale yapıyorsa noterden onaylı vekaletnameler dilekçeye eklenecektir.»

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

İli ilçesi Köyü veya Mevkii Madenin Cinsi Arama Ruhsatnamesinin Tarihi Numarası

DEVREDEN: Yukarıda ili, ilçesi ve mevkii yazılı madeni içintarihli dilekçe ile vaki işletme hakkı talebinden husule gelen hukuku, Devlete karşı haiz olduğum hukuk, tabi bulunduğum vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen aşağıda adı ve adresi yazılı şahıs uhdesine devretmek istediğimi,

DEVRALAN: Yukarıda ili, ilçesi ve mevkii yazılı madeni için tarihli dilekçe ile vaki işletme hakkı talebinden husule gelen hukuku, işletme hakkı talebi sahibinin Devlete karşı haiz olduğu hukuk, tabi, bulunduğu vecibe taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen devralmak istediğimi,

6309 sayılı Maden Kanununun değişik 58 nci maddesi gereğince arz ve lüzumlu işlemin yapılmasını talep ederiz.

Devredenin adı ve adresi
(veya vekilinin)
pul ve imza

Devralanın adı ve adresi
(veya vekilinin)
pul ve imza

İşletme hakkı talebinden doğan hukukun intikali

Madde 59 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden işletme hakkının verilmesi talebinden mütevellit haklar ve vecibeler miras yoluyla intikal eder.

Bu Kanunun 7 nci maddesindeki memnuiyete tabi bulunan mirasçı, ölüm tarihinden itibaren altı ay zarfında durumundaki mani zail olmadığı takdirde, hukukunu aynı müddet içinde başkasına devretmeye mecburdur.

Mirasçının taaddüt etmesi ve tamamının bu maddenin 2 nci fıkrası hükmüne tabi olmaması ve aynı zamanda işletme talebinden doğan hukukun tek şahıs uhdesinde toplanmasının temin olunamaması takdirinde, bu hakların bir bütün halinde mirasçılar adına istimali, vecibelerin ifası ve yapılacak tebligatın kabulü için ölüm tarihinden itibaren en geç altı ay içinde mirasçılar rızaen veya kazaen aralarından veya hariçten birisini mümessil tayin ve keyfiyeti mümessilin muvafakat beyaniyle birlikte noter marifetiyle Sanayi Bakanlığına ihbar ederler. İnhilal vukuunda bir ay zarfında bu esaslar dairesinde yeni bir mümessilin tayini ve ihbarı lazımdır.

İşletme hakkı talebi muamelatından mütevellit hukuki mesuliyet mirasçılara cezai mesuliyet mümessilin şahsına raci olur. Mirasçılarının umumi hükümler dairesinde mümessile rücu hakları mahfuzdur.

Mümessil tayin etmeyen mirasçılar 57 nci madde hükmünden istifade edemezler.

Mirasçılarının yukarıda yazılı hükümleri yerine getirmemeleri halinde hiçbir ihtara lüzum kalmaksızın işletme hakkı talebi sakıt olur. Şu kadar ki, madenin bulunmuş maden sayılmasına karar verilmiş ise buluculuk hakkı mahfuz kalır.

İşletme hakkı talebinden mütevellit haklar ve vecibeler mirasçılar arasında rızaen veya kazaen taksim edilemez. Mirasçılarının ittifakla verecekleri karar üzerine içlerinden veya hariçten bir şahsa bütün halinde devredilir.

Mirasçılarının ittifak edememeleri halinde mahkeme bu hukuk ve vecaibin mirasçılardan en ehil olana tahsisine bu mümkün olmazsa satılmasına karar verir. Mahkeme bu hususu basit muhakeme usulüyle hal eyler.

Mirasçının maden işletmesi memnu bulunması sebebiyle veya hukukun tek şahıs uhdesinde toplanması maksadiyle yapılacak devirler için mirasçılarının işletme hakkı talebinden mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vecaibini tamamen devrettiklerini, devralacak şahsın da bu hukuk ve vecaibi aynen ve tamamen kabul ettiğini gösterir noterlikçe tasdik edilmiş beyanname ile keyfiyeti Sanayi Bakanlığına bildirmeleri lazımdır. Bakanlıkça kanuni bir mahzur görülmediği takdirde, durum madenin kaydına şerhedilir. Devir muamelesi bu suretle tekemmül eder.

Mirasçuların 53 üncü maddeye göre rüçhan hakkını istimali, işletme hakkı talebinden mütevellit hukuk ve vecaibin matlup evsafı haiz ve aynı zamanda şartname hükümlerine uygun şekilde madeni işletmeye talip hakiki veya hükmi tek şahıs uhdesine devredilmesine bağılıdır.

İşletme ruhsatnamelerinin tecdidi ve imtiyaza tahvili taleplerinden doğan hakların intikali de yukarıdaki hükümlere tabidir.

(İlgili Maddeler : 5, 6, 7, 10, 13, 40, 53, 57, 88, 136)

«Yukarki maddeye göre işletme hakkı talebi safhasında yapılacak intikal devirleri ve mümessil tay1hrinde (Kanunun 40 ıncı maddesine ek olarak verilen devir ve mümessil tayini beyannamesi örneklerine benzer biçimde) noterden onaylı belgelerin altı ay içinde düzenlenmesi ve Bakanlığa verilmesi gerekmektedir.»

İşletme talebinin reddi

Madde 60 — İşletme hakkı talebi dolayısıyla Ekonomi ve Ticaret Vekaletince yapılan, inceleme neticesinde talep mevzuu maden,aramalara kifayetsizliği veya müspet netice vermemesi gibi sebeplerle bulunmuş maden olarak sayılacak durumda değilse işletme hakkı talebi red olunur.

Arama ruhsatnamesi sahasında kafi arama yapılmış sayılabilmesi için ruhsatname sahasının jeolojik bünyesine göre aranacak maden cevherini ihtiva etmesi muhtemel yerlerde işin icabına göre yarma, galeri, kuyu veya sondajlarla yoklamalar yapılmış olması ve maden cevherine tesadüf edilen yerlerde damar veya yığının kalınlığı, genişliği, imtidadı gibi rezervin tayininde esas olacak hususların tesbiti için gerekli çalışmaların yapılmış olması lazımdır.

(İlgili Maddeler: 49, 61)

İşletme talebinin reddi usulü ve sahanın aramalara açılması

Madde 61— İşletme talebinin reddine dair karar Ekonomi ve Ticaret Vekaletince verilir ve keyfiyet sebepleriyle birlikte alakalıya tebliğ olunur.

Madenin bulunmuş maden sayılması kabil olmaması ve sahanın ayrı cins maden için aramalara serbest bırakılmasında kanuni mani bulunmaması halinde keyfiyet Resmi Gazete'de ve vilayette çıkan bir gazete ile, gazete yoksa mutat vasıtalarla ilan olunur. Bu ilanlarda sahanın hangi gün ve saatten itibaren aramalara serbest bırakılacağı açıklanır.

(İlgili Maddeler: 7, 14, 43, 47, .48, 56, 59, 60, 94, 95, 120, 121, 144; Ek Madde—2)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ***Madenlerde işletme***

KISIM: 1 ***İşletme hakkının verilmesi***

İşletme ruhsatnamesi

Madde 62 — (Değişik; kanun: 271 -11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesi, medeni haklarını kullanmaya ehil yalnız bir Türk vatandaşına veya madencilik yapabileceği statüsünde yazılı ve Türk kanunlarına göre kurulmuş yalnız bir tüzel kişiye veya bu hususta yetkiyi haiz İktisadi Devlet Teşekkülü ve müessesesine veya amme idaresine Sanayi Bakanlığınca verilir.

İşletme ruhsatnamesinin verilmesi Bakanlıkça kararlaştırılması üzerine altı ay içinde, kanuni harcın tediyesi, damga pulunun tevdi, madenin işletme ruhsatnamesinin bulucusundan başkasına itası halinde arama devresindeki masraflardan cevher satışı ile karşılanmayan kısmına ait tazminatı bulucuya ödemesi alakalıdan istenir.

Müddeti içinde ikinci fıkra hükümleri yerine getirildiği takdirde, tebliğ tarihinden itibaren iki ay zarfında, mukavele ve şartnamenin imza ve teatisi için, Bakanlığa müracaat etmesi lüzumu ilgiliye bildirilir.

Bu tebligata uyan alakalı ile Bakanlık arasında mukavele ve şartname imza ve teati edilir ve işletme ruhsatnamesi maden siciline kaydolunarak sahibine verilir. Bu ruhsatname maden siciline kaydedildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

İşletme ruhsatnamelerinin müddeti 10 yıldan az ve 15 yıldan fazla olamaz. Müddeti biten işletme ruhsatnameleri tecdidedilir. Tecdit için, sahada daha işlenecek rezervin mevcut olması, talebin işletme ruhsatnamesi yürürlük süresi içinde yapılması şarttır. 68 inci madde hükümleri mahfuzdur. Tecdit muamelesi işletme hakkı talebinin tabi olduğu usul dairesinde yürütülür. Ancak bunlarda sınır haritası aranmaz.

Bakanlıkça işletme ruhsatnamesinin tecdidinde karar verilirken, şartname hükümlerinde yeni duruma intibakı temin maksadiyle değişiklik yapılabilir. Bu takdirde 52 nci maddenin 2 nci fıkrası hükümleri mahfuzdur.

(İlgili Maddeler: 5, 6, 7, 50, 51, 52, 53, 54, 67, 71, geçici madde -4)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, işletme ruhsatnameleri yıllık harca tabi tutulmuştur. Bu nedenle her yıl için, ruhsatname süresi 10 yıl olursa 20 000 lira, 15 yıl olursa 30 000 lira, ruhsatnamenin devir ve intikalinde yine aynı harçlar alınmaktadır. İşletme ruhsatnamesinin tecdit

talebinde veya imtiyaza dönüştürülmesinde, bu talebin devir ve intikalinde 7 500 lira, talebe 57. maddeden istifade hakkı verilmesinde 15 000 lira harç alınmaktadır

Bu maddenin ikinci fıkrasında bahsi geçen damga putu nakit olarak tahsil edilmektedir.»

İşletme imtiyazı

Madde 63 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden İşletme imtiyazı verilebilmesi için Sanayi Bakanlığınca hazırlanan mukavelename ve şartname metinleri bu hususta cereyan eden muameleyi gösteren mazbatasıyla birlikte Danıştay'ca tetkik edilmek üzere Başbakanlığa gönderilir. Danıştay yaptığı tetkik neticesini Başbakanlığa bildirir.

Maden işletme imtiyazı Bakanlar Kurulu kararıyla verilir.

İşletme imtiyazı müddet 40 yıldan az 99 yıldan fazla olamaz. 99 yıldan daha az müddetle verilmiş olan işletme imtiyazı müddeti, icabında yapılacak temditlerle 99 yıla iblağ edilir.

Bakanlıkça imtiyaz müddetinin temdidine karar verilirken şartname hükümlerinde, yeni duruma intibakı temin maksadiyle değişiklik yapılması caizdir. 52 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü mahfuzdur.

(İlgili Maddeler : 64, 65)

İmtiyaz alabilecek Şahıslar

Madde 64 — Maden işletme imtiyazı madencilik yapabileceği statüsünde yazılı ve Türk kanunlarına göre kurulmuş yalnız limited veya anonim şirkete veya bu hususta yetkiyi haiz İktisadi Devlet Teşekkülü ve müessesesine veya amme idaresine verilir.

(İlgili Maddeler : 63, 65)

İmtiyazın yürürlüğe girmesi

Madde 65 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden İşletme imtiyazı verilmesinin Bakanlar Kurulu kararına iktiran etmesi üzerine altı ay içinde, kanuni harcın tediyesi, damga pulunun tevdi, madenin işletme imtiyazının bulucusundan başkasına itası halinde arama devresindeki masraflardan cevher satışı ile karşılanmayan kısmına ait tazminatı bulucuya ödemesi alakalıdan istenir.

Yukarıdaki fıkra hükümleri yerine getirildiği takdirde, tebliğ tarihinden itibaren iki ay zarfında mukavele ve şartnamenin imza ve teatisi için, Bakanlığa müracaat etmesi lüzumu ilgiliye bildirilir.

Bu tebligata uyan işletme imtiyazı talibi ile Bakanlık arasında mukavele ve şartname imza ve teati edilir ve işletme imtiyazı kararı, maden siciline kaydı yapılarak imtiyaz sahibine verilir.

İşletme imtiyazı kararı maden siciline kaydedildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

(İlgili Maddeler : 63, 64, 66, 71, 96, geçici madde - 4)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, işletme imtiyazları yıllık harca tabi tutulmuştur. Bu nedenle her yıl için, imtiyaz süresi 40 yıl olursa 50 000 lira, 60 yıl olursa 100 000 lira, 99 yıl olursa 150 000 lira, imtiyazın devrinde yine aynı harçlar alınmaktadır. İşletme imtiyazının temdit talebinde veya imtiyazların birleştirilmesinde, bu talebin devrinde 7 500 lira, talebe 57. maddeden istifade hakkı verilmesinde 15 000 lira harç alınmaktadır.

Bu maddenin ilk fıkrasında bahsi geçen damga putu nakit olarak tahsil edilmektedir.»

İşletme ruhsat veya imtiyaz kararının hükümsüzlüğü

Madde 66 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) 62 ve 65 inci maddelerde yazılı müddetler zarfında, kanuni harcın yatırılmaması veya damga pulunun tevdi olunmaması veya madenin işletme hakkının bulucusundan başkasına verilmesi taktirinde arama devresindeki masraflardan cevher satışı ile karşılanmayan kısmına ait tazminatın bulucuya ödenmemesi veya alakalının taksiri sebebiyle mukavele ve şartnamenin imza ve teati edilmemesi hallerinde işletme hakkı verilmesine ait karar iptal edilir.

(İlgili Maddeler: 62, 65, geçici madde - 4)

Buluculuk hakkı taalluk etmeyen bulunmuş madenlere talip araması

Madde 67 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) İşletme hakkı sona eren fakat tecdit veya temdit edilmeyen veya 49 uncu maddenin 5 inci fıkrasına göre bulunmuş sayılan madenler için 54 üncü maddede gösterilen usul ve esaslar dairesinde zuhur edecek talibine işletme hakkı verilir.

(İlgili Maddeler : 49, 54, 96, Bulunmuş Madenlere İşletme Talibi Aranması Talimatnamesi)

KISIM: 2

işletme ruhsatnamesinin imtiyaza tahvili, imtiyazların birleştirilmesi

İşletme ruhsatnamesinin imtiyaza tahvili

Madde 68 — (Değişik; Kanun 271-11/7/1963) İşletme ruhsatnamesine müsteniden faaliyette bulunan bir madenin durumunda ehemmiyetli inkişaf lar husule gelmesi halinde, re'sen veya işletme ruhsatnamesi sahibinin müracaatı üzerine madenin imtiyaz mevzuuna ithal edilip edilmemesi mahallinde tetkikler yaptırılmak suretiyle 51 inci madde hükümleri dairesinde Sanayi Bakanlığınca kararlaştırılır.

Mahallinde yapılan tetkikat neticesinde sahadaki cevher rezervinin kemiyet ve keyfiyet itibariyle ancak işletme ruhsatnamesine mevzu olabileceği tesbit edildiği ve bu durumun alakalıya tebliğinden önce de işletme ruhsatnamesi müddeti sona erdiği takdirde, yapılacak yeni tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde imtiyaza tahvil talebinin tecdit talebi olarak yürütülmesi istenilebilir.

(İlgili Maddeler: 51, 69)

Tahvilin usulü

Madde 69 — İmtiyaz mevzuuna ithali kararlaştırılan işletme ruhsatnameli maden hakkında 52, 53 ve 54 üncü maddeler hükümleri dairesinde muamele ifa olunur

Müddeti henüz hitam bulmamış olan işletme ruhsatnamesi, imtiyazın verilmesi ile hükümden sakıt olur.

(İlgili Maddeler: 51, 52, 53, 54, 63, 64, 65, 67, 58)

İmtiyazların birleştirilmesi

Madde 70 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Aynı cins madene ait ve en az birer noktaları müşterek olan işletme hakları alakalıların müracaatı üzerine tek bir işletme hakkı halinde, bu kanunun imtiyaz işletmesi veya işletme ruhsatnamesi verilmesi hakkındaki hükümlerine göre, birleştirilebilir.

Birleştirme kararı verilirken bir havza halinde toplanacak olan işletme hakkının süresi ve tabi olacağı şartlar ayarlanır.

Birleştirilen madenlerin münferit sicilleri kapatılarak açılacak, tek sicile kaydolunur.

(İlgili Maddeler: 51, 52, 53, 54, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69)

«Bu maddenin değişiklik nedenine ve değişik metnine göre, başlığının «İşletme Haklarının Birleştirilmesi» biçiminde düzeltilmesi gerekirdi »

KISIM 3

İşletme hakkının şümulü

İşletme hakkından doğan selahiyetler

Madde 71 — Bir maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahasında

hakkın taalluk ettiği maden cevherini bu kanun hükümleri dairesinde aramak, çıkarmak, bunlardan istifade etmek, madenin işletme ve istismarı için yerin yüzünde ve altında kurulması gereken tesisleri vücuda getirmek hak ve selahiyeti münhasıran maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibine aittir.

İşletme hakkının şümulü

Madde 72 — (Değişik, Kanun 271 - 11/7/1963) İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı verilen bir sahada işletme hakkına mevzu teşkil eden madenle mahlut olarak veya jeolojik teşekkül itibariyle bu madenle birlikte işletilmesi zaruri bulunan başka cins madenler çıkarsa, işletme hakkı sahibi tarafından gerekli fenni malumat idareye bildirilmek ve keyfiyet tespit olunmak ve kanuni mahzur bulunmamak şartıyla bu madenlerin de işletme hakkının şümulüne girdiği işletme ruhsatnamesine veya imtiyaz mukavelenamesine dercolunur.

Yukarıdaki vasıfları haiz bulunduğu resen tespit olunan işletme hakkı sahaları için, işletme hakkı sahibinin müracaatına hacet kalmaksızın keyfiyet doğrudan doğruya işletme ruhsatnamesine veya imtiyaz mukavelesine ilave edilebilir.

İşletme hakkı şümulüne ithal edilen başka cins madenler bakımından şartname hükümlerinde değişiklik yapılabilir. 52 nci maddenin 2 nci bendi hükümleri mahfuzdur.

(İlgili Maddeler : 1, 2, 72)

İşletme hakkı tesis edilen sahadaki diğer madenler

Madde 73 — (Değişik; Kanun : 7199 - 6/2/1959) İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı verilen bir sahada o işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazına mevzu teşkil eden madenle malut veya jeolojik teşekkülü itibariyle birlikte işletilmesi zaruri olmayarak bulunan sair cins madenin işletilmesi için de bu kanun hükümlerine göre ayrıca işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı alınması lazımdır.

Muvakkat Madde — Bu Kanunun mer'iyete girdiği tarihten önce eski 73 üncü maddeye müsteniden rüçhan hakkını haiz eşhas tarafından şair cins maden için yapılan işletme hakkı taleplerinden, işletme ruhsatnamesine veya işletme imtiyazına bağlanmamış olanlar yürütülemez.

KISIM: 4

İşletme faaliyeti

Faaliyete başlanması

Madde 74 — (Değişik; Kanun: 271 -11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibi işletme hakkının tescili tarihinden itibaren bir yıl içinde, madenin mevcut işletme projesinde veya fen raporunda (Avan - proje) ve madenin şartnamesinde yazılı esaslar dairesinde, madende işletme faaliyetine başlamaya, 57 nci madde gereğince madende faaliyet devam ediyorsa faaliyeti bu esaslara göre tanzime mecburdur.

(İlgili Maddeler: 75)

Faaliyete başlanmaması veya faaliyetin inkıtaa uğratılması

Madde 75 — Madende müddeti içinde işletme faaliyetine başlanmaması veya başlanmış iken inkıtaa uğratılması halinde Ekonomi ve Ticaret Vekaleti maden işletme hakkı sahibinden keyfiyeti tahkik eder, mücbir bir sebebe dayanmayan hallerde altı ay zarfında normal faaliyete geçilmesini maden işletme hakkı sahibine ihtar eder. Bu müddet zarfında faaliyete başlanmadığı takdirde işletme ruhsatnamesi veya imtiyaz fesih olunur.

Faaliyette bulunmamak mücbir sebepten mütevellit ise manii ortadan kalkmasından itibaren faaliyete geçilmemesi halinde de yukarıdaki fıkra hükmü tatbik olunur.

(İlgili Maddeler : 74, 96, 98, 99)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, geçici tatil kararı almadan faaliyette bulunulmadığı anlaşılan sahalara ait harçlar her yıl için % 50 fazlası ile alınmaktadır. Ancak Maden Kanununun 79. maddesi uyarınca geçici tatil kararı verilen sahalar için yalnız yıllık harçlar alınmakta ve bu sahalar % 50 zamdan muaf tutulmaktadır. »

Fen raporunun tadili

Madde 76 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Madenin işletilmesi sırasında, madenin işletme projesinde veya fen raporunda (Avan-proje) değişiklik yapılması icabettiği takdirde keyfiyet mucip sebepleriyle birlikte Sanayi Bakanlığına bildirilir. Bakanlıkça icabında tamamlayıcı izahat alındıktan ve mahallinde gerekli tetkikler yapıldıktan sonra lüzum görülürse, işletme projesi veya fen raporu, bu esaslara göre tadil edilir.

Şu kadar ki, tadil teklifinden itibaren bir ay zarfında Bakanlıkça hilafına bir ihtar yapılmaması halinde, işletme hakkı sahibi tadil teklifi karara bağlanıncaya kadar, teklifi dairesinde faaliyete devam edebilir.

Şartnamenin tadili

Madde 77 — Maden işletilmesi sırasında şartnamede değişiklikler yapılması icabettiği takdirde keyfiyet mucip sebepleriyle birlikte Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirilir. Vekaletçe icabında tamamlayıcı izahat alındıktan ve mahallinde gerekli tetkikler yaptırıldıktan sonra lüzum görülürse şartnamenin tadili yoluna gidilir.

Şu kadar ki, bulucusundan gayrisına verilen madenlerin işletme hakkının itası sırasında talibin tercihini icabettiren hususlara mütaallik şartname hükümleri tadil edilemez.

Fen raporu veya şartnameye riayetsizlik

Madde 78 — (Değişik; Kanım: 271-11/7/1963) Bir maden işletmesinde, işletme projesi veya fen raporu (Avan-proje) veya işletme şartnamesi esaslarına riayet edilmediğinin tesbiti halinde, Sanayi Bakanlığınca, maden işletme hakkı sahibine verilecek münasip mehil zarfında işletme faaliyetinin bu esaslara uygun hale getirilmesi ihtar olunur ve riayetsizlik izale edilinceye kadar işletme faaliyeti işin icabına göre kısmen veya tamamen durdurulabilir.

Gereğinin yerine getirilmemesi halinde teminattan 500 lirası irat kaydolunur ve işletme hakkı sahibine keyfiyet tekrar ihtar edilir. Teminatın eski haddine iblağı hakkındaki hükümler mahfuzdur.

Son ihtara rağmen de gereğinin yapılmaması takdirinde işletme hakkı fesholunur.

(İlgili Maddeler : 52, 96, 98, 99)

Faaliyetin muvakkaten tatili

Madde 79 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Mücbir sebep veya beklenilmeyen haller dolayısıyla bir madenin işletme faaliyetinin muvakkaten tatiline, işletme hakkı sahibinin talebi üzerine Sanayi Bakanlığınca karar verilebilir.

Faaliyetin tatiline karar verildiği takdirde işletme hakkı sahibinin bu müddet zarfında istisna edileceği vecibeler ve şartlar Bakanlıkça tayin ve alakalıya tebliğ olunur.

Şu kadar ki, işletme hakkı sahibi muvakkat tatili gerektiren halin ortadan kalkmasından itibaren bir yıl zarfında madende normal faaliyete geçmeye mecburdur. Aksi takdirde işletme hakkının feshi yoluna gidilebilir.

Faaliyetin Vekaletçe durdurulması

Madde 80— Bu kanunda yazılı hallerden gayri herhangi bir kanuni sebeple maden arama veya işletme sahalarında madencilik faaliyetinin kısmen veya tamamen durdurulması Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirilir.

KISIM:5

İşletme hakkı sahibinin vecibeleri

İkametgah ve mesul müdür

Madde 81— (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibi, işletme hakkının tescili tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye hudutları dahilinde sarıh bir ikametgah göstermeye ve bir mümessil tayin etmeye, mümessilin bu vazifeyi kabul ettiğini, tatbik imzasını ve ikametgahını gösterir noterlikten tasdikli bir beyannameyi Sanayi Bakanlığına vermeye, inhilal vukuunda bir ay içinde bu usul dairesinde yeni mümessil tayin etmeye mecburdur.

Maden işlerine müteallik hususat hakkında bu ikametgahtaki mümessile yapılmış olan tebligat, aynen maden işletme hakkı sahibine yapılmış sayılır.

(İlgili Maddeler: 57, 85, 88, 90)

«Yukarki maddenin tadilinde «Mes'ul Müdür» unvanı «Mümessil» olarak değiştirilmiştir. Bu maddeye göre yapılacak mümessil tayinlerine ait bir beyanname örneği aşağıda verilmiştir. Noterlikçe düzenlendikten sonra Bakanlığa verilecek beyannameye mümessilin imzasının bulunması şarttır..»

Beyanname
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Maden İşleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

<u>Mümessil:</u>	<u>İkametgah:</u>
Adı, soyadı : İline bağlı
Doğum Tarihi : İlçesinin
İmzası : Caddesinde (Köyünde)
 Numarada

BEN İŞLETME HAKKI SAHİBİ: Sicil..... numaralı işletme ruhsatnameli (imtiyazlı) madeni sahası için yukarıda yazılı mahalli ikametgahı gösteren adı geçen şahsı mümessil tayin ettiğimi,

BEN MÜMESSİL: Bu madenin mümessilliğini kabul ettiğimi ve işlemlerde yukarıda kayıtlı tatbik imzamı kullanacağımı,

6309 sayılı Maden Kanununun değişik 81 inci maddesine müsteniden arz ve beyan ederiz.

İşletme Hakkı Sahibi

İmza

Mümessil

İmza

İş bu beyannamenin 6309 sayılı Maden Kanununun değişik 81 inci maddesi gereğince Noterimiz huzurunda tanzim ve imza edildiği tasdik olunur.

..... Noteri

Fenni nezaret

Madde 82 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) İşletme ruhsatnameli veya imtiyazlı maden sahalarındaki teknik faaliyetin tanzim ve idamesi işlerinin en az bir maden mühendisinin fennî nezareti altında yapılması şarttır.

Tuz ihtiva eden sulardan çeşitli usullerle tuz istihsali maksadıyla yapılan işletmelerde fenni nezaret vazifesi kimya mühendisleri tarafından da deruhte edilebilir.

Ayrıca, fenni nezareti deruhte eden kimse tarafından maden tekniği ve mevzuatı esasları dairesinde verilecek emir ve talimatı yürütmek maksadıyla iş başında daimi olarak asgari bir maden teknisyeni veya teknikeri veya Maden Meslek Mektebi mezunu bir eleman veya Maden Başçavuş Okulunu bitirmiş veya ehliyeti evvelce tasdik edilmiş bir maden başçavuşu bulundurulması lazımdır.

İşletme ruhsatnamesi veya imtiyaz sahibi işletme faaliyetine başlamadan fenni nezareti deruhte eden mühendis ile daimi olarak iş başında bulunacak teknik elemanın, inhilal vukuunda yerlerine getirilenlerin, isim ve ikametgahlarını Sanayi Bakanlığına bildirmeye, bu kimselerin mezkur vazifeleri kabul ettiklerini gösterir noterlikten tasdikli bir beyannameyi tevdi etmeye mecburdur.

Birinci ve ikinci fıkralarda sözü geçen mühendislerin fenni nezaret deruhte edebilecekleri saha veya sahaların adedi Sanayi Bakanlığınca bir yönetmelikle tesbit olunur.

Üçüncü fıkra hükümleri, Bakanlar Kurulunca tayin ve Resmi Gazete ile ilan olunacak tarihten itibaren tatbik edilir.

İşletme ruhsatnamesi, imtiyaz sahibi yukarıdaki şartları yerine getirmeksizin sahada işletme faaliyetinde bulunamaz. Hilafına hareketin anlaşılması halinde faaliyet durdurulur ve 121 nci madde hükümleri tatbik olunur.

(İlgili Maddeler: 121, Fenni Nezaret Yönetmeliği)

«Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair 2345 sayılı Kanuna göre, Maden Kanununun gerek 57 nci maddesinden istifadeli gerekse işletme ruhsatnameli veya işletme imtiyazlı sahalarda, görevinden ayrılan fenni nezaretçinin yerine yenisinin tayini nedeniyle tekrar çalışma izni verilmesinde 2000 lira harç alınmaktadır.»

İstihsal ve sevk defterleri ve cetvelleri

Madde 83 — Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibi madenden çıkarılan veya buna müteferri tesisatta imal olunan cevherin miktar, cins ve kıymetini günlük istihsal defterine günü gününe kayıt etmeye, madenden sevkolunan cevherin de miktar, cins ve kıymetini cevher sevkiyat defterine sevkiyat yapıldıkça geçirmeye, verilecek numunelere göre her ay bu defterlerin aylık cetvel halinde icmalini çıkarmaya, bir takvim yılı zarfında istihsal ve sevkolunan maden cevherinin kemiyet ve keyfiyetini havi müfredatlı iki kıta yıllık hesap cetvellerini müteakip yılın Ocak ayında tanzim etmeye, aylık ve yıllık cetvelleri tanzim edildikleri ay içinde Ekonomi ve Ticaret Vekaletine muntazaman göndermeye mecburdur.

Bu defterlerle cetvellerin ne suretle tertip ve tanzim edilecekleri talimatnamede gösterilir.

(İlgili Maddeler: 57, 85, Aylık ve Yıllık Cetveller Talimatnamesi)

İmalat haritası ve defteri

Madde 84 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibi işletmede bir imalat defteri tutar ve bir imalat haritası tanzim eder. Tanzim olunan imalat haritasının bir nüshasını esbabı mucibe raporu eklemek suretiyle, her yılın Ocak ayında Sanayi Bakanlığına tevdi eder. İmalat defteri, imalat haritası ve esbabı mucibe raporunun ne suretle tanzim olunacağı ve neler ihtiva edeceği Sanayi Bakanlığınca bir yönetmelikle tesbit olunur.

(İlgili Maddeler : 57, 85, İmalat Haritası ve Defteri Yönetmeliği)

83 ve 84 üncü maddelere muhalefet

Madde 85 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) İşletme hakkı sahibi 81, 83, veya 84 üncü maddelerde yazılı mükellefiyetlerden her hangi birini ifa etmediği veya bunlarla ilgili vesikalarda hata veya noksanlar görüldüğü takdirde munasip mehil verilerek mükellefiyetin yerine getirilmesi veya görülen hata veya noksanların tashih ve ikmalî yazı ile ihtar olunur.

Verilen mehil içinde mükellefiyetin yerine getirilmemesi veya hata ve noksanların tashih ve ikmal edilmemesi halinde teminattan 500 lirası irat kaydolunur ve ikinci bir mehil verilir. Teminatın eski haddine iblağı hakkındaki hükümler mahfuzdur.

İkinci mehil zarfında da tebliğ edilen hususların yerine getirilmemesi takdirinde, teminattan 1 000 lirası daha irat kaydolunur ve son bir mehil daha verilir. Teminatın eski haddine iblağı hakkındaki hükümler mahfuzdur. Son mehle rağmen de gereğinin yapılmaması halinde işletme faaliyeti durdurulur.

83 ve 84 üncü maddelerde yazılı vesikaların hususi bir maksatla hakikata aykırı şekilde tanzim edilmiş olmaları takdirinde işletme hakkı fesholunur.

(İlgili Maddeler : 52, 81, 83; 84)

«Bu maddenin değişik metnine 81 inci madde. eklenince, başlığının da «81, 83 ve 84 üncü maddelere muhalefet» biçiminde düzeltilmesi gerekirdi.»

Tetkik ve teftiş

Madde 86 — (Değişik; Kanun : 271-11/7/1963) Maden aramalarını veya işletmelerini tetkik ve teftiş etmek üzere Sanayi Bakanlığınca gönderilecek yetkili memurlara, lazımgelen kolaylıkların ve matlubolan defter ve haritaların ve yeraltı veya yerüstü arama ve işletmeleriyle bunlara müteferri tesislerin gösterilmesi ve işletme ile ilgili bilcümle tafsilatın verilmesi mecburidir.

Bu mecburiyete muhalefet veya imtina halinde alakalıya Bakanlıkça ihtarda bulunulur. Muhalefet veya imtinanın devamı takdirinde arama veya işletme faaliyeti durdurulur.

KISIM: 6

İşletme haklarının devir ve intikali

İşletme ruhsatnamesinin devri

Madde 87 — Maden işletme ruhsatnamesi Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin izniyle başkasına devredilebilir.

İşletme ruhsatnamesini devralacak şahsın ruhsatname sahibinin Devlete karşı haiz olduğu hukuk ve tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri aynen ve tamamen kabul ettiğini, devredenin de devre muvafakat eylediğini dilekçe ile bildirmeleri şarttır.

Mevcutsa teminatın tevdiini müteakip ikinci fıkrada yazılı hususları taraflar Ekonomi ve Ticaret ve Vekaletinde yetkili memur huzurunda beyan ve tutulacak zaptı imza ederler.

Keyfiyet madenin siciline ve işletme ruhsatnamesine, mukavele ve şartnamesine şerh edilir.

Devir muamelesj, keyfiyetin madenin siciline şerhi ile tamam olur.

(İlgili Madeler : 5, 6,7,_62)

«Yukarkj maddeye göre işletme ruhsatnamesinin devrine ait bir dilekçe örneği aşıağıda verilmiştir. Devir talebi ile beraber, işletme ruhsatnamesi hukukunu devralan gerçek kişi ise nüfus hüviyet cüzdanı, tüzel kişi ise kuruluşıa ait statü (Ticaret Sicil Gazetesi) ve imza sirkülerinin asılları veya noterden onaylı birer suretleri, devreden tüzel kişi ise şirket yönetim kurulunun, bu sahanın devrine dair aldığı kararın noterden onaylı bir sureti, eğer devir bilvevale yapılıyorsa noterden onaylı vekaletnameler dilekçeye eklenecektir.»

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIğI

Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

İli İlçesi Köyü veya Madenin İşletme Ruhsatnamesinin
Mevkii Cinsi Tarihi Numarası Süresi

DEVREDEN : Yukarıda ili, ilçesi, mevkii ve madenin cinsi ile tarihi, numarası ve süresi yazılı maden işletme ruhsatnamesj hukukunu, Devlete karşı haiz olduğum hukuk, tabi bulunduğum vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen aşıağıda adı ve adresi yazılı şahıs uhdesine devretmek istediğimi,

DEVRALAN : Yukarıda ili, ilçesi, mevki ve madenin cinsi ile tarihi, numarası ve süresi yazılı maden işletme ruhsatnamesi hukukunu, sahibinin Devlete karşı haiz olduğu hukuk, tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen devralmak istediğimi,

6309 sayılı Maden Kanununun 87 nci maddesi gereğince arz ve lüzumlu işlemin yapılmasını talep ederiz.

Devredenin adı ve adresi
(veya vekilinin)
Pul ve İmza

Devredenin adı ve adresi
(veya vekilinin)
Pul ve İmza

İşletme ruhsatnamesi intikali

Madde 88 — (Değişik; Kanun 271-11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesinden mütevellit haklar ve vecibeler miras yolu ile intikal eder.

Bu kanunun 7 nci maddesindeki memnuiyete tabi bulunan mirasçı, ölüm tarihinden itibaren altı ay zarfında durumundaki mani zail olmadığı takdirde, hukukunu ayın müddet içinde başkasına devretmeye mecburdur. Aksi takdirde işletme ruhsatnamesi feshedilir.

Mirasçının taaddüt etmesi ve tamamının bu maddenin ikinci fıkrası hükmüne tabi olmaması ve aynı zamanda işletme ruhsatnamesi hukukunun tek şahıs uhdesinde toplanmasının temin olunamaması takdirinde, bu hakların bir bütün halinde mirasçılar adına istimali, vecibelerin ifası ve yapılacak tebligatın kabulü için ölüm tarihinden itibaren en geç altı ay içinde mirasçılar rızaen veya kazaen aralarından veya hariçten birisini mümessil tayin ve keyfiyeti mümessilin muvafakat beyaniyle birlikte noter marifetiyle Sanayi Bakanlığına ihbar ederler. İnhilal vukuunda bir ay zarfında bu esaslar dairesinde yeni mümessilin tayin ve ihbarı lazımdır.

Maden işletme ruhsatnamesinin mütaaddit mirasçıya intikalinde, madenin mesul müdürü mevcut ise, inhilal edinceye kadar mesul müdür aynı zamanda mirasçıların mümessili olarak kabul edilir.

İşletme ruhsatnamesi muamelatından mütevellit hukuki mesuliyet mirasçılara, cezai mesuliyet mümessilin şahsına raci olur. Mirasçıların umumi hükümler dairesinde mümessile rücu hakları mahfuzdur.

Maden işletme ruhsatnamesinin mümessil ile idaresi, ölüm tarihinden itibaren azami bir buçuk yılı geçemez. Bu müddet zarfında hukukun tek şahıs uhdesinde toplanması lazımdır.

Müddetleri zarfında mümessil tayin edilmemesi veya hukukun tek şahsa devri temin olunmaması hallerinde işletme ruhsatnamesi feshedilir.

Maden işletme ruhsatnamesinden mütevellit haklar ve vecibeler mirasçılar arasında rızaen veya kazaen taksim edilemez. Mirasçıların ittifakla verecekleri karar üzerine işlerinden veya hariçten birisine bütün halinde devredilir.

Mirasçıların ittifak edememeleri halinde mahkeme bu hukuk ve vecaibin mirasçılardan en ehil olana tahsisine veya bütün olarak satılmasına karar verir. Mahkeme bu hususu basit muhakeme usuliyile halleyler.

Mirasçının maden işletmesi memnu bulunması sebebiyle veya hukukun tek şahısta toplanması maksadiyle yapılacak devirler için mirasçıların işletme ruhsatnamesinden mütevellit Devlete karşı olan hukuk, vekaip, mükellefiyet ve taahhüdatını tamamen devrettiklerini, devralacak şahsın da bu hukuk, vekaip, mükellefiyet ve taahhüdatı aynen ve tamamen kabul ettiğini gösterir noterlikçe tasdik edilmiş beyanname ile keyfiyeti Sanayi Bakanlığına bildirmeleri lazımdır. Bakanlıkça kanuni mani görülmediği takdirde durum madenin siciline, mukavele ve şartnamelerine şerhedilir. Devir muamelesi bu suretle tekemmül eder.

(İlgili Maddeler : 5, 6, 7, 40, 59, 62, 81),

«Yukarki maddeye göre işletme ruhsatnamesi safhasında yapılacak intikal devirleri ve mümessil tayinlerinde (Kanunun 40 inci maddesine ek olarak verilen devir ve mümessil tayini beyannamesi örneklerine benzer biçimde) noterden onaylı belgelerin altı ay içinde düzenlenmesi ve Bakanlığa verilmesi gerekmektedir.»

İşletme İmtiyazının devri

Madde 89 — Maden işletme imtiyazı İcra Vekilleri Heyetinin izniyle başkasına devredilebilir. Maden imtiyazını devralacak şahsın, imtiyaz sahibinin Devlete karşı haiz olduğu hukuk ve tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri aynen ve tamamen kabul ettiğini, devredenin de devre muvafakat eylediğini dilekçe ile Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri lazımdır.

Mevcutsa teminatın tevdiini müteakip ikinci fıkrada yazılı hususları taraflar Ekonomi ve Ticaret Vekaletinde yetkili memur huzurunda beyan ve tutulacak zaptı imza ederler.

Keyfiyet madenin siciline, imtiyaz karar ve mukavele ve şartnamesine şerh edilir.

Devir muamelesi, keyfiyetin madenin siciline şerhi ile tamam olur.

(İlgili Maddeler : 5, 6, 64)

«Yukarki maddeye göre işletme imtiyazının devrine ait bir dilekçe örneği aşağıda verilmiştir. Devir talebi ile beraber, işletme imtiyazı hukukunu devralan tüzel kişi kuruluşuna ait statü (Ticaret Sicil Gazetesi) ve imza sirkülerinin asılları veya noterden onaylı birer suretleri, devreden tüzel kişi şirket yönetim kurulunun, bu sahanın devrine dair aldığı kararın noterden onaylı bir sureti, eğer devir bilvevale yapılıyorsa noterden onaylı vekaletnameler dilekçeye eklenecektir.»

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Maden İşleri Genel Müdürlüğü

ANKARA

İli İlçesi Köyü veya Madenin İşletme İmtiyazının
Mevkii Cinsi Tarihi Numarası Süresi

DEVREDEN : Yukarıda ili, ilçesi, mevkii ve madenin cinsi ile tarihi, numarası ve süresi yazılı maden işletme imtiyazı hukukunu, Devlete karşı haiz olduğum hukuk, tabi bulunduğum vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen aşağıda adı ve adresi yazılı (..... Şirketi) uhdesine devretmek istediğimi,

DEVRALAN : Yukarıda ili, ilçesi, mevkii ve madenin cinsi ile tarihi, numarası ve süresi yazılı maden işletme imtiyazı hukukunu, imtiyaz sahibinin (.....) Devlete karşı haiz olduğu hukuk, tabi bulunduğu vecibe, taahhüt ve mükellefiyetleri ile birlikte aynen ve tamamen devralmak istediğimi,

6309 sayılı Maden Kanununun 87 nci maddesi gereğince arz ve lüzumlu işlemin yapılmasını talep ederiz.

Devredenin adı ve adresi
(kuruluşun unvanı)
Pul ve İmza

Devredenin adı ve adresi
(kuruluşun unvanı)
Pul ve İmza

KISIM:7

Maden zabıtası

Tehlike halinde ihbar

Madde 90 — Bir madende arazinin ve işletmenin emniyeti veya işçinin sağlığı ve hayatıyla ilgili büyük tehlike hallerinde maden arama veya işletme hakkı sahibi veya mesul müdür veyahut madenin işletmesine nezaret eden kimse Ekonomi ve Ticaret

Vekaletinin o mahaldeki yetkili memuruna ve mahalli hükümete vaziyeti vakit kaybetmeksizin ihbar etmeye mecburdur.

Kaza vukuunda bu ihbar derhal yetkili memura ve mahalli Hükümete en seri vasıta ile yapılır. Ve aynı zamanda keyfiyet telgrafla Vekaletle bildirilir.

Bu hükümlere riayetsizlik, daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezasını mücburdur.

Emniyet ve işçi sağlığını koruma tedbirleri

Madde 91 — Bir madende arazinin ve işletmenin emniyeti veya işçinin sağlığı veya hayatı tehlikeye maruz kaldığı takdirde Ekonomi ve Ticaret Vekaleti gerekli tedbirlerin alınmasını maden arama veya işletme hakkı sahibine emreder.

Tehlikenin büyük veya ani olması halinde Vekaletin yetkili maden mühendisi lüzumlu talimatı maden arama ve işletme hakkı sahibine verir. Ve keyfiyeti derhal Vekaletle bildirir.

Alakalı, yukarıdaki fıkralarda yazılı emir ve talimatı hemen yerine getirmekle mükelleftir.

Kaza ve tedbirler

Madde 92 — Bir madende yeraltında veya yerüstünde çalışan kimseler arasında ölümü veya ağır surette yaralanmayı intaç eden bir kaza vukuunda veya iş emniyetini ağır surette sarsacak herhangi bir hadisenin oluşunda Vekaletin yetkili maden mühendisi hadise mahalline gelinceye kadar o madenin mesul fen adamı fennin icabettirdiği şekilde gereken tertibatı derhal almak mecburiyetindedir. Vekaletin yetkili maden mühendisi hadise mahalline gelince bidayeten alınmış olan tertibatı muvafık ve kafi görmediği takdirde icabeden fenni tedbirleri alır ve yaptırır. Maden arama veya işletme hakkı sahibi bu tertibatın alınması için muktezi amele, vasıta ve masrafı madenin mesul fen adamının veya Vekaletin yetkili maden mühendisinin emirlerine amade bulundurmaya mecburdur.

Kaza ve sıhhi yardım

Madde 93 — Bir madende yer altında veya yer üstünde çalışan kimseler arasında ölümü veya yaralanmayı intaç eden bir kaza vukuunda ilk sıhhi yardımın yapılabilmesi için her işletme ruhsatnamesi veya imtiyazı sahibi maden sahasında, bu husustaki mevzuat hükümleri dairesinde lüzumlu sıhhi tesisat ve teşkilatı kurmaya ve gerekli iç ve malzemeyi bulundurmaya mecburdur.

Maden işletme sahalarında kurulacak sıhhi tesisat ve teşkilatın şekli ve ne suretle çalışacağı, bulundurulacak ilaç ve malzemenin cinsi ve miktarı Sağlık ve Sosyal Yardım ve Çalışma Vekaletleri ile Ekonomi ve Ticaret Vekaleti tarafından müştereken hazırlanacak talimatnamede gösterilir.

İşletme hakkı sahibi, yukarıda yazılı mükellefiyeti, yerine getirmediği takdirde işletme faaliyetinde bulunmaktan memnudur.

Emniyet tedbirlerinin tatbiki

Madde 94— Ekonomi ve Ticaret Vekaletince veya Vekaletin salahiyyetli maden mühendisi tarafından bir madende arazinin ve işletmenin emniyeti veya işçinin sağlığı ve hayatı ile ilgili olarak veya cevher yatağının hüsnü istismarına mütaallik alınması emir olunan tedbirlerin verilen mehil içinde maden arama veya işletme hakkı sahibi tarafından yerine getirilmemesi halinde mehilin hitamında, emir olunan tedbirler meyanında yoksa, madendeki istihsal Vekaletçe kısmen veya tamamen durdurulur. Arama veya işletme hakkı sahibinden, bu tedbirler yerine getirilmeye kadar, mehilin hitamından itibaren geçecek her gün için işin mahiyetine göre 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Vekaletçe yapılacak son ihtarla rağmen tedbirlerin yerine getirilmemesinde ısrar olunursa, arama veya işletme hakkının iptal veya feshi yoluna gidilir.

Alınan tedbirlerin ihlali

Madde 95 — Bir madende arzın ve işletmenin emniyetinin veya işçinin sağlığının ve hayatının tehlikeye maruz kalmasını önlemek maksadıyla madende alınan tedbirlerin ihlal edilmesi halinde bu fiili daha ağır bir suçla münthehi olmadığı takdirde dahi failinden 200 liradan 2000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Ayrıca keyfiyet maden sahibine yazı ile ihtar edilir. Buna rağmen alınan tedbirlerin tekrar ihlali takdirinde arama hakkı iptal veya işletme hakkı fesih olunur.

57 nci maddeye müsteniden faaliyette bulunan madenlerde de bu hükümler tatbik olunur.

KISIM: 8

İşletme hakkının sona ermesi ()*

Sona erme halleri

Madde 96 — Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı aşağıdaki hallerde sona erer.

- 1-İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı yürürlük müddetinin bitmesi;
- 2-İşletme ruhsatnamesi veya imtiyazı sahibinin işletme hakkını terk etmesi;
- 3-İşletme ruhsatnamesi veya imtiyazının feshi.

İşletme hakkının terki

Madde 97 — İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahasında maden tükendiği veya işletilmesi iktisaden imkansız hale geldiği takdirde sahibi, Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin muvafakatiyle işletme hakkını terk edebilir.

İşletme hakkının terkedilebilmesi için madenin tükendiğini veya iktisaden işletme imkanı kalmadığının gerekli fenni vesikalarla ispatı lazımdır.

Terk talebi ve müstenidatı icabında Ekonomi ve Ticaret Vekaletince mahallinde tetkik ettirilir, işletme hakkı sahibine madende gerekli emniyet tedbirleri aldırıldıktan sonra işletme hakkının terki Vekaletçe karara bağlanır.

Emniyet tedbirlerinin ne suretle aldırılacağı talimatnamesinde gösterilir.

(İlgili Maddeler : Terk Talimatnamesi)

(*) İşletme hakkının sona ermesi, halinde, Bakanlık, sahaların atıl kalmaması için talep edilirse sermayesine mahsuben Etibank veya Türkiye Kömür İşletmelerin verilmektedir

İşletme ruhsatnamesinin feshi

Madde 98 — Maden işletme ruhsatnamesinin bu kanunda yazılı sebeplerle feshine, Ekonomi ve Ticaret Vekaletince karar verilir.

(İlgili Maddeler : 7, 52, 75, 78, 79, 85, 88, 94, 95, 120, 121)

İşletme imtiyazının feshi

Madde 99 — Maden işletme imtiyazının, bu kanunda yazılı sebeplerle feshine İcra Vekilleri Heyetince karar verilir. Feshi mucip hallerde Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tanzim edilen mazbata Başvekalete gönderilmekle beraber bir diyeceği varsa 60 gün içinde Devlet Şurasına bildirilmesi lüzumu imtiyaz sahibine tebliğ olunur.

Devlet Şurasınca alakalının itirazları da nazara alınmak suretiyle gerekli tetkikler yapılır ve hazırlanan mütalaa Başvekalete sunulur.

(İlgili Maddeler: 52, 75, 78, 79, 85, 94, 95, 120, 121)

Tesislerin aidiyeti

Madde 100 — Maden işletme hakkının sona ermesi halinde maden işletme hakkı sahibine tazminat verilmeksizin kuyular, galeriler ve bunların muhafazası için yapılmış olan iksa tesisleri Devlete intikal eder.

Birinci fıkra hükmü şümulü dışında kalan tesis, vasıta, alt ve malzeme eski işletme hakkı sahibine aittir.

Tescil, tesellüm, tesbit

Madde 101 — İşletme ruhsatnamesinin veya işletme imtiyazının 96 ncı maddede yazılı sebeplerden biri ile nihayet bulması halinde keyfiyet işletme hakkı sahibine tebliğ edilmekle beraber Resmi Gazete ve vilayette çıkan bir gazete ile, gazete yok ise mutat vasıtalarla ilan olunur ve madenin siciline şerh verilir. İşletme hakkının sona ermesi cevherin tükenmesinden mütevellit ise yapılacak ilanlarda bu sahanın aynı cins maden için hangi tarihten itibaren aramalara serbest bırakılacağı açıklanır.

100 üncü madde mucibince Devlete intikal etmesi icabeden kuyular, galeniler ve bunların muhafazası için yapılmış olan iksa tesisleri tesellüm edilir. Bu madene ait çıkarılmış cevher, bakiye yığını ve cüruf varsa bunlar da tesbit olunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sicil, ipotek ve haciz

KISIM: 1

Maden sicili

Sicili tutulması

Madde 102— Madenlerin bulunmuş sayıldığını, üzerlerinde işletme haklarının tesis edildiğini, bu hakların devir ve intikalini, terhinini ve sona ermesini gösteren maden sicilleri Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tayin edilecek yetkili memur tarafından tutulur.

Vekalet vilayetlerde o vilayeti alakadar eden madenlerin sicil kayıtlarının bir suretini tutturabilir.

Usul

Madde 103 — Bulunmuş sayılan her maden teselsül ettirilecek sicil numarası ile sicil kütüğünde açılacak müstakil bir sahifeye kaydedilir ve vukuatı bu sahifeye işlenir.

Maden sicilinin ne suretle tutulacağı, kayıtların tashih, tadil ve terkinin ne suretle yapılacağı bir nizamname ile gösterilir.

(İlgili Maddeler : Maden Sicili Tüzüğü)

Sicil kütüğünün muhteviyatı

Madde 104 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Sicil kütüğü aşağıdaki hususları ihtiva eder.

- 1-Madenin cinsi, nev'i ve işletme hakkının verilmesine mesnet olan vasati tenörü,
- 2-Bu madenle mahlut olarak zuhur eden veya birlikte işletilmesi zaruri bulunan madenler,
- 3-Maden sahasının sınırı, mevkii, bağlı bulunduğu köy, bucak, ilçe ve il,
- 4-Bulunmuş maden sayılmasına karar verildiği tarih,
- 5-Bulunmuş maden vasfının zeval bulduğu veya kaldırıldığı tarih,
- 6-Bulucunun adı, soyadı, ikametgahı, buluculuk hakkının sona ermesi sebebi ve tarihi,
- 7-İşletme hakkının nevi ve müddeti,
- 8-İşletme hakkının verilmesine esas teşkil eden Bakanlık veya Bakanlar Kurulu kararının tarihi ve numarası,
- 9-İşletme hakkı sahibinin unvanı veya adı, soyadı ve ikametgahı,
- 10-Devir ve intikal muameleleri,
- 11-Rehin edilmiş ise mürtehinin adı, soyadı, ikametgahı, rehinin sıra ve derecesi,
- 12-İşletme, başka işletme ile birleştirilmiş ise hangi sicil numarasında kayıtlı madenle birleştirildiği,
- 13-İşletme hakkının sona ermesi hali ve sebepleri,
- 14-Şerh sütunu.

Sicil dosyaları

Madde 105 — (Değişik; Kanun:271-11/7/1963) Sicil-kütüğünde kaydı açılan ve işlenen madenin bu kayda mesnet teşkil eden aşağıda yazılı vesikaları ayrı bir sicil dosyasında saklanır.

İşletme projesi veya fen raporu, varsa tahlil raporu, sınır haritası veya krokisi, bulunmuş maden sayılması kararı, bulunmuş maden vasfının zevalini veya kaldırıldığını gösterir vesika, buluculuk hakkının sona ermesi sebebini gösteren vesika, işletme hakkının verilmesine ait karar, Devlet hakkı nisbetine ait karar, işletme hakkı sahibi hakiki şahıs ise hüviyet cüzdanının, hükmi şahıs ise kuruluşuna ait statünün tasdikli sureti, ticaret sicil kaydı, devre ait takrir zaptı, intikale mesnet teşkil eden vesikalar, terhin muamelesine ait talep ve muvafakat beyanlarıyla rehnin fekkine ait vesikalar, mahlutiyet veya birlikte çalıştırılması zaruri olan madenlere ait vesika, işletmenin diğer bir işletme ile birleştirilmesine ait karar sureti, işletme hakkının sona ermesine ait karar.

Sicilin aleniyeti

Madde 106 — Maden sicili alenidir. Alakalı olanlar kendisine ehemmiyeti olan sicil kayıtlarının müsbit evrakiyle birlikte maden sicil memurlarından biri huzurunda

kendisine gösterilmesini isteyebilir. Maden sicilindeki kayıtların bilinmediği iddia edilemez.

Sicil kütüğündeki kayda hüsünüyetle istinat ederek maden üzerinde işletme veya rehin hakkı iktisab eden kimsenin bu iktisabı muteber olur.

Tescilin hükmü

Madde 107 — Bu kanun hükümlerine göre madenler üzerinde iktisab edilecek haklar tescil edilmedikçe gerek idare ve gerek üçüncü şahıslara karşı hüküm ifade etmez.

Maden sicili ile ilgili davalar Devlet Şürasında görülür.

KISIM: 2

Rehin, ipotek

Cevherlerin terhini

Madde 108 — Madenlerden çıkarılan cevherler, onları çıkaran arama veya işletme hakkı sahiplerinin Ekonomi ve Ticaret Vekaletine vaki yazılı müracaatları üzerine, Vekalette tutulacak mahsus siciline kayıt ve işaret edilmek suretiyle mezkur müracaatlarda bildirilecek hakiki veya hükmi şahıslara; bunlar tarafından kabzedilmeksizin, rehnedilebilir.

Merhun cevherlerin imrarı, mürtehinin yazılı muvafakati alınmak şartıyla kabildir. Bu muvafakat namenin ibrazı üzerine mezkur cevherlerin imrarına müsaade olunur.

Maden cevherlerinin rehnine alt mahsus sicilin nasıl tutulacağı ve neleri ihtiva edeceği bir nizamname ile gösterilir.

İpotek ve şümulü

Madde 109 — (Değişik; Kanun :271-11/7/1963) Maden işletme hakkı sahibinin maden için yapmış olduğu istikrazdan mütevellit borcunu veya ileride bu maksatla vücut bulacak veya vücut bulması muhtemel olan borçlarını temin için maden üzerinde bir veya mütaaddit derece ve sırada ipotek tesis olunabilir.

İpotekle takyit edilmiş işletme hakkının ipotekli alacağın vadesinin hitamından önce işletme ruhsatnamesinin tecdidi veya imtiyaza tahvili veya imtiyazın temdidi veyahut işletme haklarının birleştirilmesi halinde; mevcut ipotek, hiçbir muameleye tevessül edilmeden yeniden ita edilen işletme hakkı üzerinde de aynı şartlarla devam eder.

İşletme hakkı ile bir kül teşkil eden 113 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı tesis, vasıta, alat ve malzemenin heyeti umumiyesi ipoteye şümulüne girer.

İpotek alacaklısı, maden işletme hakkı ile kül teşkil eden ve tapu sicilinde kayıtlı bulunan gayrimenkuller üzerinde işletme hakkı sahibinin tasarruflarına mani olmak için umumi hükümler dairesinde tapu siciline şerh verilmesini isteyebilir.

Maden işletme hakkının sona ermesi halinde ipoteğin hükmü 100 üncü maddenin birinci fıkrası şümulü dışında kalan tesis, vasıta, alat ve malzemeye inhisar eder.

Maden ipoteği sicil kütüğündeki ipotek kaydının terkinin ile sakıtolur.

Şahsi mesuliyet

Madde 110 — (Değişik, Kanun: 271-11/7/1963) Maden ipoteğiyle temin edilen alacaktan dolayı maden işletme hakkı sahibi şahsen de mesuldür.

İpotekle takyit edilmiş bir maden işletme hakkının ahara devri halinde, bu hakkı devreden borçluluk durumunda bir değişiklik husule gelmeyeceği gibi, alacağın teminatını teşkil eden ipotek de aynen baki kalır.

Ancak, maden işletme hakkını devralan şahıs ipotekle temin edilmiş olan borcu da şahsen kabul ve taahhüt ettiği ve alacaklı, keyfiyetin Bakanlıkça kendisine tebliğinden itibaren, bir yıl içinde hakkını evvelki borçluya karşı muhafaza eylediğini yazı ile bildirmediği takdirde işletme hakkını devreden evvelki borçlu borcundan kurtulur.

İpoteğin paraya çevrilmesi

Madde 111 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) İpoteğin vadesi hululünde veya alacağın muacceliyet kesbetmiş olması halinde alacaklı alacağının tahsili için ipoteğin taalluk ettiği maden işletme hakkını umumi hükümler dairesinde sattırabilir.

Maden işletme hakkını iktisap etmek isteyen talibin bu hakkın iktisabı için aranan kanuni şartları haiz olması lazımdır Talip bu şartları haiz bulunduğunu, Sanayi Bakanlığında alacağı vesika ile ispat eder. İcra dairesi bu vesikayı ibraz etmiş olan talipler arasında satışı yapar.

Satışın neticesi İcra Dairesi tarafından Sanayi Bakanlığına bildirilir. Keyfiyet madenin sicil kütüğüne şerh ve ipotek kaydı terkin edilir Devir muamelesi bu surette tekemmül eder

Medeni Kanuna atf

Madde 112 — Medeni Kanunun ipoteğe ait hükümlerinden 766, 767, 778, 779, 780, 781, 782, 786,787, 789, 790, 791, 794, 795, 797, 798 ve 806 ncı maddeleriyle 771 inci maddenin ikinci fıkrası kıyas tarikiyle maden ipoteklerine tatbik olunur.

KISIM:3

Haciz ve ihtiyati tedbir

Haciz ve ihtiyati tedbir

Madde 113 — Madenin işletilmesine lüzumlu kuyu, ocak ve galeriler, makineler, binalar, yeraltında ve yerüstünde kullanılan her türlü nakil vasıtaları madenin çıkarılması, temizlenmesi, izabesi gibi cevherin kıymetlendirilmesine yarayan alet ve tesisler ve bir senelik işletme malzemesi üzerine haciz veya ihtiyati tedbir konulamaz.

Ancak işletme hakkı ile bir kül teşkil eden 1 inci fıkrada yazılı tesis, vasıta, alat ve malzemenin heyeti umumiyesi veya çıkarılmış cevherlerle bu cevherlerin bakiyeleri ve cürufu üzerine haciz ve ihtiyati tedbir konulabilir.

Bir madenin tamamının icra yolu ile satışı 111 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkralarında yazılı usule tabidir.

Haciz ve ihtiyati tedbir dolayısıyla madenin faaliyetine müdahale edilemeyeceği

Madde 114 — Madenin tamamına veya çıkarılmış cevherlerle bakiye yığını ve cürufuna gerek haciz veya ihtiyati tedbir konulması ve gerekse bunların icraen satışına teşebbüs edilmesi hallerinde alacaklı veya icra dairesince madenin faaliyeti durdurulamayacağı gibi bu faaliyete müdahale de edilemez.

ALTINCI BÖLÜM

Müşterek ve müteferrik hükümler

KISIM: 1

Devlet hakkı

Nispeti

Madde 115— (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden sahalarından çıkarılan cevherlerin imrarı Devlet hakkının ödenmesine bağlıdır.

Devlet hakkı, yabancı memleketlere imrar edilecek maden cevherlerinin ihraç iskelesindeki FOB bedelleri vasatısı, yurt içine imrar olunacak maden cevherlerinin muhtelif bölgelerdeki maden işletmelerinin satış bedelleri vasatısı üzerinden % 1-3 nispetinde alınır.

Devlet hakkı, maden cevherlerinin imrarı sırasında cari tarifeye göre hesaplanır.

Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce verilmiş olan maden imtiyazları da (nisbi resim esasına bağlanmış olanlar dahil) yukarıdaki hükümlere tabidir. 149 ve 150 nci maddelerin Devlet hakkı ile ilgili hükümleri mahfuzdur.

(İlgili Maddeler: 117, 118, Devlet Hakkı Tahakkuku Talimatnamesi)

İmrarı taahhüdedilen cevhere alt Devlet hakkı

Madde 116 — İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahibi, her takvim yılı için taahhüt ettiği miktarda cevheri imrar etmemesi takdirinde buna tekabül eden Devlet hakkını ödemeye mecburdur.

Şartname ile taahhüd edilen miktarda cevherin o yıl zarfında kısmen veya tamamen imrar edilmemesi halinde, noksan kalan miktar, müteakip üç yıl zarfındaki fazla imrarata mahsup edilir.

Tarifenin tanzimi

Madde 117 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Devlet hakkının alınmasına mesnet teşkil edecek olan FOB veya dahili satış bedelleri vasatısını gösteren tarife (Devlet Hakkı Tarifesi), maden cinslerine göre, her takvim yılının ilk iki ayı içerisinde, geçen yıl zarfında yetkili mercilerce tescil edilen bedeller ile fiyatların geçen yılda takibetli seyir gözönünde tutulmak ve yapılan cari yıl fiyat tahminleri nazara alınmak suretiyle, her maden nevi için tek bedel olmak üzere Sanayi Bakanlığınca hazırlanır.

Mevcut olan hallerde tenzil edilmek üzere zenginleştirme ve izabe masrafları ortalaması da hesap ve aynı tarifeye dercedilir.

Tahakkuku

Madde 118 — Madenlerden alınacak Devlet hakkı Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tahakkuk ettirilir.

Devlet hakkının tahakkuku şekil ve usulü talimatname ile tesbit olunur.

(İlgili Maddeler: 115, 117, Devlet Hakkı Tahakkuku Talimatnamesi)

KISIM: 2

Kanuna aykırı maden çıkarılması ve imrarı

Arama veya işletme hakkına sahip olmaksızın

Madde 119 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) Maden arama veya işletme hakkına sahip bulunmadığı sahadan maden cevheri çıkarılanlar 100 liradan 10.000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Çıkarılan cevherler müsadere edilir.

Çıkarılan cevher ehemmiyetli olduğu veya madene esaslı zarar ika edildiği takdirde ağır para cezasının aşağı haddi 1.000 liradan eksik olamaz.

Müsadere imkanı ortadan kalkmış olan cevherin, Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplanarak tahsil edilecek bedeli veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde bu satış bedeli, müsadere olunacak cevher yerine geçer.

Müsadere imkanı mevcut olan cevherler hakkında dahi üçüncü fıkra hükümlerine göre muamele yapılabilir. Bu takdirde bedeli tahsil olunan cevherler için alakalıya imrar müsaadesi verilir. İşbu fıkra hükümlerinin tatbik şekli ve şartları Sanayi Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereke yapılacak yönetmelikle tesbit olunur.

Devlet hakkı ödenmeden imrar

Madde 120 — (Değişik; Kanun:271-11/7/1963) Arama veya işletme hakkını haiz olmakla beraber Devlet hakkını tediye etmeden cevher imrar edenlerden imrar olunan cevhere tekabül eden Devlet hakkı, cevherin mensup olduğu nevin Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden üç kat olarak alınır. Bu hususta Sanayi Bakanlığınca tanzim olunacak zabıt varakası mahallin en büyük mal memuruna tevdi edilir. Üç kat olarak alınacak Devlet hakkından doğan ihtilafın hallinde 213 sayılı Vergi Usulü ve bu hakkın tahsilinde amme alacaklarının tahsil usulü kanunları hükümleri tatbik olunur.

Yukarıdaki fıkra gereğince alınacak Devlet hakkının katileşmesinden itibaren arama safhasında bir sene, işletme safhasında beş sene içinde fiilin tekrarı halinde, mezkur fıkra hükmü tatbik edilmekle beraber arama hakkı iptal veya işletme hakkı fesholunur.

57 nci maddeye tevfikan faaliyette bulunan maden sahalarından Devlet hakkı verilmeden cevher imrarı halinde de bu madde hükümleri tatbik olunur.

(İlgili Maddeler: 115, 117, 118)

Memnuiyet hilafına faaliyet

Madde 121 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Kanunun veya Maden Emniyet Nizamnamesinin verdiği selahiyete istinaden, Sanayi Bakanlığı tarafından veya bu kanun mucibince kısmen veya tamamen arama veya işletme faaliyetinden menedilmiş madenlerde, bu memnuiyete riayetsizlik halinde çıkarılan cevherler, Hazine malı sayılır, bu hususta 36 ncı madde esasları dairesinde muamele ifa olunur.

Yazılı ihtarla rağmen riayetsizliğin devamı veya beş yıl içinde tekrarı halinde arama ruhsatnamesi iptal veya işletme hakkı talebi ret veyahut işletme hakkı fesholunur.

İstirdat imkanı ortadan kalkmış olan cevherin, Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplanarak tahsil edilecek bedeli veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde bu satış bedeli, Hazine malı sayılacak cevher yerine geçer.

Müsadereye tabi cevherler hakkında 119 uncu maddenin son fıkrası hükümleri de mahfuzdur.

İşletme yapılması takyidata tabi yerler

Madde 122 — (Değişik; Kanun: 271-11/7/1963) Maden işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahasına dahil arazide bulunan amme hizmetine veya umurun istifadesine tahsis edilmiş mahallerde veya bu mahiyetteki tesislere ufkan 60 metre mesafe dahilinde maden işletilmesi veya tesisleri yapılabilmesi için Sanayi Bakanlığının haberdar edilmesi mecburidir.

İşletmenin bu mahalleye veya tesislere zarar vermemesi için arazinin jeolojik bünyesi ve tatbik olunacak işletme usulleri göz önünde bulundurularak işletme yapılamayacak ve tesisat kurulamayacak ufki veya umki sınırlar ve riyeti icabeden hususlar bu mahaller veya tesislerle alakalı makamların mütalaası da alınmak suretiyle Sanayi Bakanlığınca tesbit ve işletme hakkı sahibine tebliğ edilir.

Yukarıda yazılı mahal ve mesafeler içinde, bu tebliğden evvel veya Bakanlıkça yapılacak tebliğe muhalif şekilde işletme faaliyetinde bulunanlar veya tesisat kuranlar hakkında fiil daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, aşağıda haddi 1000 liradan eksik olmamak üzere ağır para cezası tatbik olunur, faaliyet neticesinde cevher çıkarılmış ise bu cevherler müsadere edilir. Müsadere imkanı ortadan kalkmış olan cevherin Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplanarak tahsil edilecek bedeli veya satış bedelinin daha yüksek olduğunun tesbiti halinde bu satış bedeli müsadere olunacak mal yerine geçer.

57 nci maddeye müsteniden faaliyette bulunan madenler de bu hükümlere tabidir.

Müsadereye tabi cevherler hakkında 119 uncu maddenin son fıkrası hükümleri de mahfuzdur.

KISIM: 3

Muvakkat işgal ve istimlak

Sahipli arazinin işletmeye terki

Madde 123 — Bir madenin ocakları, kuyuları, galerileri, havalandırma tesisleri, harmanları, olukları, ambarları, depoları, binaları, makineleri, su mecraları, havuzları, tathirhaneleri, izabehaneleri, dekovilleri, şimendifer hattı, hava hattı, yolları, iskelesi, limanı gibi madenin işletilmesine yarıyan bilcümle yeraltı ve yerüstü tesisleri için lüzumlu araziye sahibi veya zilyedi, maden işletme hakkı sahibine aşağıdaki hükümler dairesinde terketmeye mecburdur.

Terk, muvakkat işgal veya istimlak şekillerinde olur.

Muvakkat işgal veya istimlak talebi

Madde 124 — Muvakkat işgal veya istimlak talebi, işletme hakkı sahibi tarafından bir dilekçe ile Ekonomi ve Ticaret Vekaletine yapılır.

Müracaatın şekil ve şartları Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tayin olunur.

Muvakkat işgal veya istimlake Ekonomi ve Ticaret Vekaleti karar verir.

(İlgili Maddeler: Muvakkat İşgal ve İstimlak Talimatnamesi)

İstimlak kararı

Madde 125 — İstimlak talebi üzerine, Ekonomi ve Ticaret Ve. k1etince gerekli tetkikler yapılarak madenin işletilmesine lüzumlu olduğu ve aynı zamanda istimali iki yıldan fazla devam edeceği anlaşılan arazi, bina, etrafı duvarla çevrili avlular, bağ ve bahçeler ve bunlara ufken 60 metre mesafe dahilindeki yerlerin maden işletme hakkı sahibi lehine istimlak edilmesi karara bağlanır.

İstimlak, yürürlükte bulunan istimlak hakkındaki mevzuat hükümlerine tevfi kan yapılır. Bu husustaki masraflar ve istimlak be-. deli maden işletme hakkı sahibi tarafından ödenir.

Vekaletçe verilen istimlak kararı amme menfaati kararı hükmündedir. İstimlak edilen gayrimenkul üzerinde maden işletme hakkı sahibinin maden işletmesiyle alakalı olmayan tasarruflarda bulunmasına mani olmak üzere gayrimenkulün kaydına şerh verilmesi. Ekonomi ve Ticaret Vekaleti tarafından tapu sicil muhafızlığına bil dirilir.

Bir madenin işletilmesi için istimlak edilen yere lüzum kalmadığı Ekonomi ve Ticaret Vekaletince kabul edildiği takdirde, işletme hakkı sahibi istimlak edilmiş olan o yeri eski sahibine iade edileceğini tebliğ etmeye mecburdur. Mezkur yerin eski sahibi de madenin işletilmesi için lüzum kalmadığı Vekaletçe kabul edilen yerin kendisine iadesini isteyebilir.

İşletme hakkı sahibinin evvelki fıkrada yazılı tebliği tarihinden itibaren üç ay içinde yerin eski sahibi kendisine iade edilmesine muvafakat ettiğini bu hususta vaki tebliğe cevaben işletme hakkı sahibine bildirmediği veya iadeye muvafakat ettiği halde kendisine vaki tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde o yerin bedelini işletme hakkı sahibine tediye veya onun emrine tevdi etmediği takdirde mezkur yerin istirdat hakkı sakıt olur ve evvelce Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin bu maddenin dördüncü fıkrasına tevfi kan vaki işarı üzerine tapu siciline verdirilmiş olan şerh aynı Vekaletin müracaatı ile ve ayrıca mahkeme kararına hacet kalmaksızın terkin olunur.

İade edilecek yerin bedeli hakkında taraflar anlaşamadığı takdirde mezkur yerin eski sahibinin müracaatı üzerine mahkeme gerek o yerin ve gerek üzerindeki binalar. mevcutsa bu binaların o günkü kıymetlerine göre işletme hakkı sahibine tediye edilecek bedeli takdir eder.

Yukarıki fıkralar mucibince gerek işletme hakkı sahibinin yerin eski sahibine yapacağı tebliğ ve gerek yerin eski sahibinin işletme hakkı sahibine bu husustaki muvafakatini bildiren cevabı noter marifetiyle tebliğ edilir. Alakalıların bulunamaması hasebiyle bu tebliğlerin yapılamaması takdirinde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa tevfi kan ilan tebliğat noter marifetiyle yapılır.

Muvakkat İşgal kararı

Madde 126 — Muvakkat işgal talebi üzerine Ekonomi ve Ticaret Vekaletince gerekli tetkikler yaptırılarak madenin işletilmesine lüzumlu olduğu ve aynı zamanda istimali iki yıldan fazla devam etmeyeceği anlaşılan arazinin, işletme hakkı sahibi tarafından muvakkaten işgal edilmesi karara bağlanır.

Vekaletçe keyfiyet arazinin zilyed veya sahiplerine tebliğ edilmek üzere madenin bulunduğu vilayete bildirilir ve ayrıca vilayette çıkan bir gazete ile, gazete yok ise mutat vasıtalarla ilan olunur.

Teminat

Madde 127 — Muvakkaten işgaline karar verilen arazi sahibinin veya zilyedinin bu yüzden maruz kalacağı zararlara mukabil verilecek tazminatın tutarı İşletme hakkı sahibi tarafından peşinen ve defaten tevdi edilmedikçe ve talep vukuunda 131 inci madde gereğince tayin edilecek teminat gösterilmedikçe araziye el konamaz. Tazminatın şümulü ve teminatın nev'i ve miktarı üzerinde işletme hakkı sahibi ile arazi sahibi arasında uyuşulamadığı takdirde işletme hakkı sahibinin. müracaatı

üzerine arazinin yeri itibariyle selahiyetli sulh işlerine bakan hakim tarafından tesbit ve takdir olunur.

Arazi birden fazla sulh işlerine bakan hakimın kaza sınırları' içinde ise tazminat bunlardan birisi tarafından takdir olunur.

Tazminatın tayini

Madde 128 — Maden işletme hakkı sahibinin müracaatı üzerine sulh işlerine bakan hakim arazinin ma1rn olan zilyedine veya tapu sicilinde yazılı sahibinin bilinen adresine ve arazinin bulunduğu kasabalar belediyelerine ve köyler ihtiyar heyetlerine keyfiyeti ve keşif için mahalline gideceği günü ve saati tebliğ ve ayrıca vilayette çıkan bir gazete ile, yoksa mutat vasıtalarla ilan eder. Hak sahiplerine tebligat yapılmamış veya keşif için muayyen günde taraflar hazır bulunmamış olsa bile hakim re'sen seçeceği bilirkişiler marifetiyle tazminat miktarını tesbit ve takdir eder. Bu miktarın tesbitinde arazinin sahibin veya zilyedine sağlayacağı menfaat ile istimali yüzünden arazinin maruz kalacağı zarar nazara alınır. Şu kadar ki, takdir edilecek tazminat miktarı işgal müddetindeki normal gelirin iki mislinden az olamaz.

Tazminat miktarının tesbit ve takdirine ait karar mahkemece re'sen alakalılara tebliğ olunur. İşletme hakkı sahibi takdir olunan tazminat tutarını kararın kendisine tebliğinden itibaren üç ay içinde arazinin tabi olduğu kaza veya vilayet mal sandıklarından veya milli bankalardan birine mahkeme emrine tevdi ile makbuzunu mahkemeye ibraza mecburdur.

Hakim makbuzun ibrazı ve talep halinde teminatın iadesi üzerine, verdiği kararın altına arazinin teslim edilmesi lüzumuna dair şerh verir. Sulh işlerine bakan hakimın ve Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin kararları üzerine bahis konusu arazi icra dairesi marifetiyle ve ayrıca icra emri tebliğine lüzum olmaksızın maden işletme hakkı sahibine teslim edilir.

Muvakkat işgale ait muamelelerin ifasına mütaallik masraflar maden işletme hakkı sahibi tarafından ödenir.

Tazminat bedeli muayyen müddet içinde tevdi edilmediği takdirde muvakkat işgal hakkı sakıt olur.

Tazminat miktarına itiraz

Madde129 — Arazi sahibi veya zilyedi sulh, işlerine bakan hakimın kararının kendisine tebliğinden itibaren bir ay, tebliğ edilmemiş ise ittiları tarihinden itibaren arazinin iadesine kadar tayin. ve takdir olunan tazminat miktarına sulh işlerine bakan hakimın mensup olduğu ilk, mahkeme hakimine, yoksa veya sulh işlerine bakan hakim aynı zamanda ilk mahkeme hakimi ise en yakın ilk mahkeme hakimine itiraz edebilir. İtirazın tetkikinde 128 inci maddede yazılı usul tatbik olunur.

Keza işletme hakkı sahibi de tayin ve takdir olunan miktarına bu husustaki kararın kendisine tebliğinden itibaren ay zarfında itirazda bulunabilir.

İlk mahkemenin kararı katidir. İstinaf ve temyiz olunamaz.

Tazminatın ödenmesi

Madde 130 — İtiraz müddeti geçmedikçe veya itiraz katlı surette neticelenmedikçe yatırılan para hak sahibine yerilemez. Şu kadar ki, müracaat üzerine sulh işlerine bakan hakim, itiraz safhasında ise itiraza bakan hakim, tevdi edilen paradan münasip bir miktarının avans olarak arazi sahibine veya zilyedine ödenmesine, karar verebilir.

Teminat

Madde 131 — Muvakkaten işgal edilen arazinin iadesi sırasında maden işletme hakkı sahibi arazide husule gelen ve 128 inci madde *gereğince takdir* olunan tazminat ile karşılanamayan kıymet noksanını, zilyed veya arazi sahibine tazmine mecburdur. Zilyed veya arazi sahibi arazinin maden işletme hakkı sahibine teslimine kadar muhtemel kıymet noksanını karşılamak üzere işletme hakkı sahibinden teminat göstermesini isteyebilir. Teminat miktarının ve zarar halinde tevdi olunan tazminat ile karşılanamayan kıymet noksanının tayini ve itirazın şekli hakkında 128 ve 129 uncu maddelerde yazılı usul tatbik olunur.

Zilyed veya arazi sahibi arazinin kendisine iade yoluyla tesliminden itibaren bir ay içinde kıymet noksanı sebebiyle salahiyetli mahkemeden bir talepte bulunmadığı takdirde teminat üzerindeki hakkından vazgeçmiş sayılır.

İstifade imkanı kalmayan sahipli arazi

Madde 132 — İade olunan araziden, muvakkat işgalden evvelki intifa şekline ve maksada göre istifade imkanı kalmadığı takdirde arazi sahibi veya zilyedi bu arazinin maden işletme hakkı sahibi tarafından diğer pahası ile satın alınmasını isteyebilir. İhtilaf halinde istifade imkanı ve arazinin kıymeti 128 ve 129 uncu maddelerde yazılı usule tevfikana mahalli mahkeme tarafından takdir olunur.

Devlet hüküm ve tasarrufundaki arazi, Devlete ait binalar

Madde 133 — Bir madenin işletilmesi için lüzumlu arazi Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan araziden ise Ekonomi ve Ticaret Vekaletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince parasız olarak o maden işletmesine tahsis olunur. Bu arazi üzerinde Devlete ait mevcut binalardan işletme hakkı sahibi Maliye Vekaletince tesbit olunacak kira mukabilinde istifade eder.

Arama ve 57 nci maddeye göre faaliyet devrelerinde muvakkat işgal

Madde 134 — Maden arama ruhsatnamesinin yürürlük süresi içinde veya 57 nci madde gereğince yapılan faaliyet sırasında muvakkaten işgali lüzumlu sahipli arazi hakkında da yukarıda yazılı muvakkat işgal hükümleri tatbik olunur.

Şu kadar ki, bu safhalarda muvakkat işgal, ruhsatname yürürlük süresinin sona ermesine veya işletme hakkı talep edilmiş ise bu talebin neticelenmesine kadar devam edebilir.

Teminat ve tazminatı gerektirmeyen arazi.

Madde 135 — Medeni Kanununun 641 inci maddesi mucibince Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan Mu ve ağaçsız arazide maden aranması teminat ve tazminat hükümlerine tabi değildir.

KISIM: 4

Buluculuk hakkı, bulunmuş maden vasfının sona ermesi

Buluculuk hakkı

Madde 136 — İşletme hakkı başkasına verilen ve buluculuk hakkı mahfuz olduğu kanunda tarif edilen madenler için bulucusuna verilecek tazminat şunlardan ibarettir: A) Arama devresindeki masraflardan cevher satışı ile karşılanmayan kısım; B) Devlet hakkına esas teşkil eden kıymetin yüzde yarımı nisbetinde aidat; Bulucu (A) bendinde yazılı masraflarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeye ve bu husustaki müspit vesikaları tevdi mecburdur. Müddeti içinde istenilen malûmatın bildirilmemesi ve müspit vesikaların tevdi edilmemesi hallerinde arama masraflarından cevher satışı ile karşılanmayan kısım kalmamış sayılır.

İkinci fıkrada zikrolunan müspit vesikalar bulucunun hesaplarını muntazam şekilde tuttuğu noterden tasdikli. defter ve bununla ilgili fatura, bordro, satış senedatı gibi ticari mahiyetteki vesikalardır.

(A) bendinde yazılı masrafların Vekaletle bildirilmesini ve bu husustaki müspit vesikaların tevdiini müteakip Vekaletçe madenin dosyasında mevcut malûmat ve bulucunun tevdi ettiği vesikanın incelenerek arama devresindeki masraflarından cevher satışı ile karşılanmayan kısım için bulucuya verilmesi gereken tazminat bir raporla tesbit ve madenin işletme şartları meyanına dercolunur.

Bu tazminat işletme hakkı iktisabedecek şahıs tarafından mukavele ve şartnamenin imza ve teatisinden evvel bulucuya ödenir.

Bulucu Vekaletçe tesbit edilen tazminat miktarına razı olmadığı takdirde işletme hakkının verilmesinden sonra bunu yeni işletme hakkı sahibinden talep edebilir. Yeni işletme hakkı sahibi bu tazminatın tesbitine dair Vekalette mevcut vesaikten istifade eder.

Şu kadar ki, bu husustaki ihtilaf, işletme hakkının verilmesine ve madende işletme faaliyetine devam olunmasına mani teşkil edemez.

(B) bendinde gösterilen aidat, madenin işletilmesi sırasında imrar edilecek cevherlere alt Devlet hakkı ile birlikte işletme hakkı sahibinden Devletçe tahsil olunur ve bulucuya veya kanuni haleflerin ödenir.

Madenin işletilmesi faaliyetine müteallik olup Ekonomi ve Ticaret Vekaletince tasvib edilecek esaslara bulucu itiraz edemez.

Buluculuk hakkı, işletme hakkı yürürlük müddetinin bitmesi veya cevherin tükenmesi sebebiyle işletme hakkının terkedilmesi veya madenin bulunmuş maden vasfının kaldırılması veya buluculuk hakkının işletme hakkı sahibi tarafından satın alınması hallerinde sona erer ve keyfiyet madenin siciline şerhedilir.

Bulunmuş maden vasfının zevali

Madde 137 — Bulunmuş sayılan bir madenin cevheri tükenmesi halinde o madenin bulunmuş maden vasfı sakıt olur ve siciline şerh yerilerek kaydı kapatılır.

Bulunmuş maden vasfının kaldırılması

Madde 138 — Bulunmuş sayılan bir maden üzerinde hiç işletme hakkı tesis olunmıyarak 15 yıl müddetle devamlı surette gayrifaal bırakıldığı takdirde Ekonomi ve Ticaret Vekaleti bu madenin bulunmuş maden vasfının kaldırılmasına ve bu kanun hükümleri dairesinde sahanın aramalara serbest bırakılmasına karar verebilir. Mevcut işletme hakkının sona ermesinden itibaren 15 yıl müddetle üzerinde yeniden işletme hakkı tesis olunmamak suretiyle gayrifaal kalan madenler hakkında da yukardaki hükümler tatbik olunur.

Bulunmuş maden vasfının kaldırılması takarrür eden madenin siciline keyfiyet şerhedilerek kaydı kapatılır ve varsa bulucusunun maden sicilindeki ikametgahına tebliğ olunur.

KISIM:5

Müteferrik hükümler

İşletmenin zaruri neticesi olarak çıkarılan taşlar

Madde 139 — İşletme ruhsatnamesi veya imtiyazı verilmiş maden sahalarında işletmenin zaruri neticesi olarak çıkarılan taşlar taş ocakları mevzuatına tabi olmaksızın, madenin tesis, inşa ve işletme işlerinde kullanılabilir. Taş ocakları hakkındaki mevzuata göre gerekli resim ödenmedikçe çıkan taşlar birinci fıkrada yazılı işler haricinde kullanılamaz ve satılamaz.

Maden sahalarındaki taş ocakları

Madde 140— (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) İşletme hakkı mevzuu olan madenle mahlüt olarak zuhur eden veya jeolojik teşekkülü bu madenle birlikte işletilmesini zaruri kılan, başkasının hakkı taalluk etmeyen taşocağı maddeleri çıkarsa, işletme hakkı sahibi tarafından gerekli fenni malûmat idareye bildirilmek, keyfiyet tesbit olunmak ve kanuni mahzur bulunmamak şartıyla, mezkur taşocağı maddeleri işletme hakkı şümulüne alınır.

Birinci fıkra hükmü, henüz işletme hakkına bağlanmamış madenler hakkında, ancak bulunmuş maden kararı alındıktan sonra tatbik olunur.

Maden sahalarındaki ruhsatnameli taşocaklarının madene zarar verilmemesine bağlıdır.

Madene zarar ikai varit ise Sanayi Bakanlığınca bu zararı önleyici tedbirler tesbit ve alkalılara tebliğ olunur. Tebliğ hükümlerine riayet edilmemesi veya, zararın tedbirle önlenmesine imkan bulunmaması hallerinde Sanayi Bakanlığınca taşocağı faaliyeti kısmen veya tamamen durdurulur, taşocağı ruhsatı durdurulan kısma şamil olmak üzere hükümden sakıt olur.

Taş ocakları bakımından yukarıda gösterilen kararların alma ması halinde Sanayi Bakanlığınca keyfiyet alakalı il'e de bildirilir.

Sahadaki cevher, bakiye yığını ve cüruf

Madde 141 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) İşletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı sahasından çıkarılmış fakat henüz imrar edilmemiş cevherlerle bakiye yığını ve cüruf, işletme hakkının sona ermesinden itibaren üç yıl içinde işletme hakkı sahibi veya hukuken yerine geçen tarafından sahadan kaldırılmadığı takdirde, Maliye Bakanlığınca dört sene zarfında Hazine emvalinin satışı hakkındaki kanun hükümleri dairesinde tasfiye olunur. Tasfiye müddeti Sanayi Bakanlığı tarafından bu hususta Maliye Bakanlığınca yapılacak ihbarın alınışa tarihinden itibaren işlemeye başlar. Yukarıdaki fıkrada yazılı cevherlerle bakiye yığını ve cüruf için konulmuş olan müddetler bunların kaldırılmasına veya tasfiyesine kafi gelmediği takdirde, Sanayi Bakanlığınca uzatılır. Uzatma isteğinin müddetleri içinde yapılması şarttır. Müddetleri içerisinde sahadan kaldırılmayan veya tasfiye edilmeyen cevherlerle bakiye yığını ve cüruf, sahanın maden hukuku noktasından tabi olduğu ahkâmın şümulüne girer.

Cüruf ve çıkarılmış cevher tabirleri şümulü dışında kalan ve menşe bakımından cevherle alakalı olan ve sahada terk edilmiş bulunan mamul ve gayrimamul maddeler bu kanunun tatbikatında bakiye yağını sayılır.

Saha dışındaki cevher, bakiye yığını, cüruf

Madde 142 — İşletme hakkı sona eren bir şahsın bu hak yürürlükte iken işletme hakkı sahası dışında bir sahaya yığmış olduğu cevher, bakiye yağma ve cüruf, bu işletme hakkının sona ermesinden itibaren on sene müddetle kendisi veya hukuken

yerine geçen tarafından tesahup edilmediği takdirde, bulunduğu sahanın bir cüz'ü haline gelir ve hukuken bu sahaya tabi olur.

İşletme hakkı talebi devresinde çıkarılan cevherler

Madde 143 — 57 nci madde gereğince istihsal faaliyetine devam edilen madene ait işletme hakkı talebinin bir işletme ruhsatnamesi veya imtiyazına müncer olmaması halinde bu sahadan çıkarılıp henüz imrar edilmemiş olan cevherlerle bakiye yığını ve cüruf hakkında da 141 ve 142 nci maddeler hükümleri tatbik olunur.

Arama ve İşletme İle ilgili tetkik ve tahkik masrafları

Madde 144 — (Değişik; Kanun : 271 - 11/7/1963) Maden arama ve işletme hakkı talebolunan sahalarda bu hakkın verilebilmesi için kanun gereğince yapılması lüzumlu keşif, tetkik ve tahkiklere ait bilcümle masraflar verilecek iki aylık mehil içinde alkalı tarafından avans olarak peşinen ödenir. Herhangi bir, sebeple ödenmemesi halinde, yeni bir aylık mehil daha tayin ve tebliğ edilmek suretiyle masrafın tediyesi lüzumu alakalıya ihtar edilir. İhtara rağmen bu vecibenin yerine getirilmemesi takdirinde arama ve işletme hakkı talebi reddolunur.

Maden sahalarına ait hudut ihtilafları ve sair şikayetler dolayısıyla mahallinde yaptırılacak tetkik ve tahkiklerin masrafı şikayette bulunan tarafça avans olarak peşinen ödenir ve bu masraf yapılacak tetkik neticesinde haksız çıkacak tarafa yükletilir. Tarafların ihtilafta kusurlu görülmeleri halinde masraf aralarında müsait şekilde taksim olunur. Avansı ödememiş olan taraftan hissesine düşen miktardaki masrafın tediyesi istenir. Bu masrafın ödenmemesi halinde varsa teminatından mahsup edilir ve hakkında 52 nci maddenin son fıkrası hükümleri tatbik olunur. Teminatı mevcut olmaması takdirde alakalıya yazı ile iki aylık mehil verilerek bir ihtar daha yapılır. Bu ihtara rağmen de masrafın ödenmemesi halinde maden üzerindeki hakkı red veya iptal veya fesholunur.

Maden sahalarında vukuu iddia edilen her türlü yoJsuzlu1dar ait ihbarlar dolayisiyle yaptırılacak tetkik ve tahkiklerin masrafı ihbarın mahiyetine göre ya Devlet tarafından veya ihbarı yapan tarafından ödenir. Masrafın ihbarı yapan tarafından ödenmesi icabeden hallerde bu masrafın avans olarak peşinen tediyesi lazımdır. Aksi: takdirde ihbar nazara alınmaz.

İhbarın doğru çıkması halinde masraflar, aleyhinde ihbar yapılmış olana yükletilir ve ödenmemesi halinde ikinci fıkraya göre mele yapılır.

(İlgili Maddeler: 20,26,27,48, geçici madde 10)

Arama ve İşletmede çalıştırılacaklar

Madde 145 — Her çeşit maden arama ve işletme sahalarında çalışanların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları şarttır. Ancak mühendislerle fen memurları, ustabaşılar ve mütehassıs işçiler yabancı olabilir. Şu kadar ki, bunlar için *tahsil* ve ihtisaslarını gösterir diploma ve emsali vesikalarını bu kimseleri çalıştıracak olanlar tarafından Ekonomi ve Ticaret Vekaletine gönderilmesi lazımdır. Vekaletçe çalıştırılmalarında fayda bulunduğu anlaşılanların muayyen bir müddet için çalışmalarına yazı ile müsaade edilebilir. Bu suretle çalışmalarına müsaade edilen yabancı mühendis, fen memuru, usta- başı ve mütehassıs işçi için (İcra Vekilleri Heyetince her sınıf mütehassıs için) ayrı ayrı takdir edilecek bir mütehassıs yetiştirme ücretini bunları istihdam edenler her altı ayda bir peşinen Hazineye yatırmaya ve mukabilinde alacakları makbuzların tarih ve numaralarını Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeye mecburdurlar. Hazine bu suretle kendisine tesviye edilen paraları Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne verir. Çalıştırılacak yabancılar için verilecek para Hazineye yatırılmadığı takdirde verilmiş olan çalışma müsaadesi Ekonomi ve Ticaret Vekaleti tarafından geri alınır. Müsaade verilmedikçe veya müsaade müddeti bittikten sonra yahut verilen müsaadenin geri alınması halinde bunların çalıştırılmaları caiz değildir .

YEDİNCİ BÖLÜM

İntikal hükümleri

KISIM: 1

Madenler üzerinde mevcut hakların bu kanuna intibakı

Arama ruhsatnamesi talepleri

Madde 146 — Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce vukubulmuş maden arama ruhsatnamesi taleplerine ait muamelelerin yürütülebilmesi için aşağıdaki hususların ifası lazımdır:

A) Bir cinsten fazla madeni havi müracaatlarda, istenilen her cins maden için talebin 17 nci madde tarifati dairesinde müstakil müracaat haline getirilmesi;
B) Birden fazla şahıs namına alman takaddüm hakkının, bu şahısların aralarında veya hariçten seçecekleri ve aynı zamanda bu kanuna göre arama ruhsatnamesi alması memnu bulunmayan hakiki veya hükmi tek şahıs uhdesine devredilmesi, bunu teminen müşterek takaddüm hakkı sahiplerinin Devlete karşı olan hukuk ve vecibelerini devrettiklerini, devralacak şahsın da bu hukuk ve vecaibi aynen ve tamamen kabul eylediğini gösterir noterden tanzim edilmiş beyanname ile keyfiyeti Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri;

C) Bu kanuna göre maden arama ruhsatnamesi alınması memnu olan şahıslara ait takaddüm hakkının B) bendindeki usul dairesinde başka bir şahıs uhdesine devri;

D) Ruhsatname harcı teminatının tevdi;

Bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren altı ay zarfında muamelesi takip olunmayan veya yukardaki hükümlere intibak ettirilmeyen arama ruhsatnamesi müracaatlarına ait takaddüm hakları hiçbir tebliğe lüzum kalmaksızın hükümden sakıt olur.

Vilayetler tarafından, verilmiş olup mer'iyetleri Ekonomi ve Ticaret Vekaletince henüz tasdik edilmemiş bulunan arama ruhsatnameleri hakkında da bu madde hükümleri tatbik olunur. Müddeti içinde intibakı temin, edilen maden için Vekaletçe 29 uncu madde tarifati dairesinde arama ruhsatnamesi ita olunur.

Mer'i arama ruhsatnameleri

Madde 147 — Halen mer'i olan arama ruhsatnameleri bu kanun hükümlerine tabidir.

Şu kadar ki:

A) Bir cinsten fazla madeni havi arama ruhsatnamesine müsteniden meydana çıkarılmış olan madenlerin her biri için ayrı ayrı olmak üzere aynı tarihte işletme hakkı talep edilir. Bir cinsten fazla madeni ihtiva eden işletme hakkı talebi vukubulmamış sayılır. Tarihleri muhtelif olan işletme hakkı taleplerinden ilki muteberdir.

Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihte mer'iyet müddetinin bir buçuk yılı geçmiş olan bu kabil arama ruhsatnamesine müsteniden birden fazla madenin işletme hakkı talebi bir müracaat halinde yapılabilir, ancak kaydı tarihinden itibaren talebin, altı ay, içinde her maden için müstakil hale getirilmesi şarttır. Bu müddet içinde müstakil hale getirilmeyen talepler reddedilir.

B) Birden fazla şahıs uhdesinde bulunan arama ruhsatnamesi, altı ay zarfında bu şahısların aralarından veya hariçten seçecekleri hakiki veya hükmi tek şahsa devredilir. Aksi takdirde ruhsatname hükmü sakıt olur. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mer'iyet müddetinin bir buçuk yılı geçmiş olan bu kabil arama ruhsatnamesine müsteniden hukukun tek şahıs uhdesine devrine ait hüküm mahfuz kalmak şartıyla, müşterek ruhsatname sahipleri müddeti içinde işletme hakkı talebinde bulunabilirler.

C) Bu kanuna göre arama ruhsatnamesi alması memnu şahıs uhdesinde bulunan arama ruhsatnamesi hukuku, (B) bendinin ikinci fıkrası hükmü mahfuz olmak kaydıyla, altı ay zarfında başka bir şahsa devir olunur. Aksi takdirde ruhsatname hükmü sakıt olur.

D) Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihte benti mer'iyet müddetinin bir yılı geçmemiş olan arama ruhsatnamesinin sahibi altı ay zarfında 32 nci ve 33 üncü maddeler hükümlerine intibak eder.

Mer'iyet müddetinin bir yılı geçmiş olan arama ruhsatnamesi sahibi 32 ve 33 üncü maddeler hükümlerinden istisna edilmiştir.

E) (B) ve (C) bentlerinde yazık hükümlerin yerine getirilebilmesi için yapılacak devirlerde, devredenin ruhsatnameden mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vecaibi tamamen devrettiğini, devralacak şahsın da bu hukuk ve vecaibi aynen ve tamamen kabul ettiğini gösterir noterden tanzim edilmiş beyanname ile keyfiyeti Ekonomi, ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri lazımdır. Vekaletçe kanuni mani görülmediği takdirde, durum ruhsatnamenin kaydına şerhedilir, devir muamelesi bu suretle tekemmül eder. Bu sebep ve maksatlarla yapılacak devirler başkaca merasime ve harca tabi değildir.

F) Yukarda yazılı altı aylık müddetler bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren cereyan eder.

İhale talepleri

Madde 148 — Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce vukubulmuş işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı ihale talepleri bu kanun hükümlerine tabidir.

Şukadarki:

A) İhale talebi her cins maden için ayrı ayrı olmak üzere bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren altı ay zarfında işletme hakkı talebine mütaallik 43 ve 44 üncü maddeler hükümlerine intibak ettirilir.

Ancak mevdu fen raporu ve haritaları mahallen tetkik ve ana tatbik edilmek suretiyle uygun bulunmuş olan ihale talepleri yürütülmekle beraber bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren bir sene zarfında 44 üncü maddenin 4 numaralı bendinde yazılı avan proje mahiyetindeki fen raporunun verilmesi lazımdır. Bu müddetin hitamında avan projesi verilmemiş olan madenlerde, işletme hakkı verilmiş olsa dahi, bu proje verilinceye kadar faaliyete müsaade edilmez.

B) Birden fazla şahsa ait işletme hakkı talebi en geç 53 tincÜ madde mucibince rüçhan hakkının istimali için yapılacak tebliğ tarihinden itibaren 'bir yıl içinde matlup evsafı haiz hakiki veya hükmi bir şahsa devredilir.

C) Bu kanuna göre maden işletme hakkı iktisabı memnu olan şahsa ait talep de keza (B) bendinde yazılı müddet içerisinde matlup evsafı haiz hakiki veya hükmi bir şahsa devredilir.

D) (B) ve (C) bentlerinde yazılı hükümlerin yerine getirilebilmesi için yapılacak devirde, devredenin işletme hakkı talebinden mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vecaibi tamamen devrettiğini, devralan şahsın da bu hukuk ve vecaibi aynen ve tamamen kabul ettiğini gösterir noterden tanzim edilmiş beyanname ile keyfiyeti Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri lazımdır. Vekaletçe, kanuni mani görülmediği takdirde, durum madenin kaydına şerhedilir; devir muamelesi bu suretle tekemmül eder.

Bu maksat ve sebeple yapılacak devirler başkaca merasime ve harca tabi değildir.

E) İşletme hakkı talebi yukarıki hükümlere intibak ettirildiği takdirde sahibi 57 nci madde hükümlerinden istifade eder.

F) Müddetleri içinde yukarıda yazılı hükümlerin yerine getirilmemesi veya bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itil altı ay zarfında muamelenin takip edilmemesi hallerinde işletme ki talebi sakıt olur. Şu kadar ki, madenin bulunmuş maden masına karar verilmiş ise buluculuk hakkı mahfuz kalır.

(İlgili Maddeler: Geçici madde —5)

Yürürlükte bulunan işletme ruhsatnameleri

Madde 149 — Halen yürürlükte bulunan maden işletme ruhsatnameleri, sicil hükümleri hariç olmak üzere, bu kanuna tabidir.

Şu kadarki:

A) Birden fazla şahıs uhdesinde bulunan işletme ruhsatnamesi hukuku bir yıl zarfından bu şahısların aralarından veya hariçten seçecekleri hakiki veya hükmi tek şahsa devredilir.

B) -Bu kanuna göre işletme ruhsatnamesi alması memnu şahıs uhdesinde bulunan işletme ruhsatnamesi hukuku bir yıl zarfında başka bir şahsa devrolunur.

C) (A) ve (B) bentlerinde yazılı hükümlerin yerine getirilebilmesi için yapılacak devirde, devreden işletme ruhsatnamesinden mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vecaibi tamamen devrettiğini, devralan şahsın da bu hukuk ve vecaibi aynen ve tamamen kabul eylediğini gösterir noterce tanzim edilmiş beyanname ile keyfiyeti Ekonomi ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri lazımdır. Vekaletçe Kanuni mani görülmediği takdirde durum işletme ruhsatnamesinin kaydına şerhedilir. Devir muamelesi bu suretle tekemmül eder. Bu sebeple ve maksatlarla yapılacak devirler başkaca merasime ve harca tabi değildir.

D) İşletme ruhsatnamesi sahibi 82 ve 84 üncü madde hükümlerini altı ay zarfında yerine getirir.

E) İşletme ruhsatnamesi sahibi 81 inci madde hükmünü üç ay zarfında yerine getirir. Maden için usulü dairesinde ikametgah gösterilip mesul müdür tayin edilmişse 81 inci madde hükmü yerine 'getirilmiş sayılır.

Birden fazla şahıs uhdesinde bulunan işletme ruhsatnamesi için ikametgah gösterilmesi ve mesul müdür tayini hisselerin ekseriyetini temsil eden hissedarlara aittir.

Hissedarlar bu hususta ekseriyet temin edemedikleri takdirde Ekonomi ve Ticaret Vekaleti gösterilen ikametgahlarla mesul müdürler arasından birisini seçerek ilan eder.

Birden fazla şahıs uhdesinde bulunan işletme ruhsatnamesi (A) bendi uyarınca tek şahsa devredilinceye kadar, madenin, işletme ve müdür tarafından tedvir olunur. Mesul müdürün madenle ilgili yaptığı masraflar, muzaaf usulü üzere tuttuğu hesaplar ekalliyet için de muteberdir. Ekalliyet, işletme ve idareye müdahalede bulunmaksızın, madenin fenni, idari muamele ve hesaplarını masrafları kendilerine ait olmak üzere tayin edecekleri murakıplar vasıtasıyla teftiş ettirebilir.

Bu şekilde idare olunan madenlerde cezai mesuliyet mesul müdürün şahsına, hukuki mesuliyet bütün hissedarlara raci olur.

F) Bu işletme ruhsatnamelerinin müstahsalatına ait Devlet hakkı cevherlerin maden yerindeki kıymeti üzerinden % 1 nispetinde alınır.

G) İşletme ruhsatnamelerinde yazılı hususi şartlar aynen devam eder; yalnız askeri teçhizat tertibi alınmaz.

H) Bu maddede gösterilen müddetler kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten başlar.

Yukarıda yazılı esaslar dairesinde bit kanuna intibakı temin edilmemiş olan veya bir yıl zarfında işletme faaliyetine geçmemiş bulunan işletme ruhsatnamelerinin hükümleri sakıt olur.

Yürürlükte bulunan işletme İmtiyazları

Madde 150 — Halen yürürlükte bulunan maden işletme imtiyazları bu kanuna tabidir.

Şu kadar ki:

A) (Değişik bend; Kanun : 6662 - 15/2/1956).

A) Durumları 64 üncü madde hükmüne uymıyan eşhas uhdesinde bulunan maden işletme imtiyazı hukuku 11 . Mart 1958 tarihine kadar mezkur maddede gösterilen bir hükmi şahsa devrolunur.

Bu hususu teminen yapılacak devirde, devredenin işletme imtiyazından mütevellit Devlete karşı olan hukuk ve vekaibi tamamen devrettiğini, devralan şahsın da bu hukuk ve vekaibi aynen ve tamamen kabul eylediğini gösterir noterce tanzim edilmiş beyanname ile keyfiyeti İktisat ve Ticaret Vekaletine bildirmeleri lazımdır. Vekaletçe kanuni mani görülmediği takdirde durum imtiyaz kaydına, mukavele ve şartnamesine şerhedilir, devir muamelesi bu suretle tekemmül eder.

Yukarda yazılı maksatla yapılacak devirler başkaca merasime ve harca tabi değildir.

Birden fazla şahıs uhdelinde bulunan' imtiyaz hukukunun tamamının 64 üncü maddede gösterilen bir hükmi şahsa devrinde ittifak olunamaması halinde; mahkemece, bu hukuk ve

vecaibin hissedarlardan işletmeye en ehil olanının 64 üncü maddeye uygun olarak teşkil veya irae edeceği bir hükmi şahsa tahsisine, bu mümkün olmadığı takdirde bütün olarak satılmasına karar verilir.

Bu husustaki muhakeme basit muhakeme usulü ile ve diğer işlere takdimen rüyet ve intaç olunur.

İmtiyaz hukukunun tamamının ekseriyet 'hissesine sahip hissedarların 4 üncü maddeye uygun olarak teşkil ,veya irae edecekleri hükmi şahıs, yukarki fıkraya göre ehil sayılır ve mahkemece tahsis bu hükmi şahsa yapılır.

Tahsise karar verilmesi halinde, diğer hisse sahiplerinden istiyenler, mezkür hükmi şahsa iştirak edebilirler, iştiraki arzu etmemeleri halinde, hakları mahkemece takdir olunacak bedele inkılap eder.

Satışa karar verilmesi takdirinde, satış 111 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkralarında yazılı usule tabidir.

B) Bir kısım hissesi Devlete geçmiş imtiyazlı maden hakkında da (A) bendi hükümleri caridir. Eşhas uhdesindeki hisseler hukukunun matlup evsafı haiz bir hükmi şahsa devri temin edildiği takdirde Devlete ait hisse de hiçbir mali külfet, harç ve merasime tabi olmaksızın bu hükmi şahsa devrolunur.

C) İşletme imtiyazı için, ikametgah gösterilmesi ve mesul müdür tayini, birden fazla eşhas uhdesinde bulunan imtiyaz hukukunun (A) bendi uyarınca matlup evsafı haiz bir hükmi şahsa devredilinceye kadar madenin işletilmesi ve idaresi hususlarında 149 uncu maddenin (E) bendi hükümleri tatbik olunur.

D) Maadin Nizamnamesinin muaddel 59 uncu maddesine göre tesisat ve işletme fen raporu (Plan ve projesi) henüz verilmemiş veya verilmiş olup da uygun bulunmamış olan işletme imtiyazı için bir yıl zarfında bu kanunun 44 üncü maddesinin 4 numaralı bendinde yazılı «avan proje» mahiyetinde fen raporu verilir.

E) Henüz faaliyete başlamamış veya başlamış olup da izin alınmadan faaliyeti durdurulmuş olan maden imtiyazı sahasında bir yıl zarfında normal işletme faaliyetine geçilir.

F) İşletme imtiyazı sahibi 82 nci madde hükmünü altı ay zarfında yerine getirir.

G) Bu maddede gösterilen müddetler kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten başlar. Yukarıda yazılı hükümlerin yerine getirilmemesi halinde işletme imtiyazı feshedilir.

H) İşletme imtiyazı yukardaki hükümler dairesinde bu kanuna intibak ettirilinceye kadar:

1. Müstahsalatına ait Devlet hakkı, bu kanunda yazılı esaslar dairesinde ve fakat mukavelenamesinde gösterilen nisbi resim nispeti üzerinden alınır.
2. Beher hektar başına 10 kuruş hesabiyle saha genişliği üzerinden alınmakta bulunan mukarrer resim her yıl Mart iptidasında peşinen alınmasına devam olunur.
3. Şartnamede yazılı mali taahhütlerin veya Devlet temettü hissesinin tahsiline devam edilir. Ancak nisbi resim esasına bağlanmış olan mali taahhütler Devlet hakkı esasına göre hesaplanır.
4. Hususi şartlar aynen devam eder.

İ) İşletme imtiyazı yukardaki hükümler dairesinde bu kanuna intibak ettirildikten sonra:

1. Müstahsalatına ait Devlet hakkı, aynı cins madenin bu kanuna göre tabi olduğu esas ve nispete göre alınır. Ancak nispeti madenin mukavelenamesinde gösterilen nisbi resim nispetini geçemez.
2. Mukarrer resim askeri teçhizat tertibi alınmaz.
3. (H) bendinin 3 ve 4 numaralı fıkraları hükmü burada da cari olur.

J) Yukardaki hükümlere göre bu kanuna intibakı temin edilen işletme imtiyazı, maden kütüğünde açılacak siciline kaydolunur. Bu kabil imtiyazlar ancak sicil kütüğüne kaydından sonra bu kanunun ipotek hükümlerinden istifade ederler. (İlgili Maddeler: geçici madde —.7)

Amyant ve mağnezit ocakları

Madde 151 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Taş Ocakları Nizamname¹ne göre verilmiş olan ve işletilmeleri 4268 sayılı kanunun ikinci ve muvakkat maddeleri gereğince adı geçen kanunla Maadin Nizamnamesi hükümlerine

tabi tutulmuş ve mer'iyetleri halen sona ermemiş bulunan amyant ve mağnezit ruhsatlarının sahipleri bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Ekonomi ve Ticaret Vekaletine müracaat ederek ellerindeki ruhsatnamelerin işletme ruhsatnamesi ile değiştirilmesini istemeye ve bu husustaki dilekçeye ruhsatnamenin noterlikten tasdikli sureti ile 45 inci maddede yazılı vesikaları bağlamaya mecburdurlar. Aksi takdirde ruhsatname hükümden sakit olur. Yukarıki hükümlere göre yapılan müracaat uygun bulunduğu takdirde, taş ocağı ruhsatı, mütebaki müddetine münhasır bulunmak ve hiçbir harç ve resme tabi olmamak üzere Vekaletçe işletme ruhsatnamesi ile tebdil olunur. Bu ruhsatnameler hakkında 149 uncu madde hükümleri de tatbik olunur. Çimento maddeleri için verilmiş imtiyazlar, işletme ve arama ruhsatnameleri

Madde 152 — (Değişik; Kanun: 271 - 11/7/1963) 11/3/1954 tarihinden önce çimento yapılmasında kullanılan başlıca maddeler için verilmiş olan işletme imtiyazları, işletme ve arama ruhsatnameleri ile yapılmış bulunan arama ve işletme taleplerinden mütevellit haklar mahfuz olup bu kanun hükümlerine tabidir.

Mekşuf madenler

Madde 153 — Bu kanunun yürürlüğe konulmasından evvel mekşuf olmuş ve mekşufiyeti devam etmekte bulunmuş olan madenlerden bu kanuna göre bulunmuş sayılacak vaziyette olanları bulunmuş maden sayılmaları için gerekli muameleye tabi tutulur ve sicil kütüğünde kayıtları açılır.

Bu kanunun yürürlüğe konulması tarihinde mekşufiyeti devam eden madenlerden bulunmuş maden sayılacak durumda olmayanlar bu kanunun yürürlüğe konulmasını müteakip gayrimekşuf hale getirilir ve bu kanuna göre aramalara açılabilir.

Madde 154 — Bu kanunun yürürlüğe konulmamdanda evvel: bulucusundan başkasına ihale edilen bir maden için madeni bulana 4268 sayılı kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre verilecek tazminat, bu hükümlere müsteniden taayyün etmiş ise aynı esaslara tevfikana hak sahibine tediye olunur.

Henüz taayyün etmemiş olan bu tazminat bu kanunun buluculuk haklarına mütaallik hükümlerine tevfikana hesap ve tediye olunur.

İktisap memnuiyeti hükümlerinin makable şumül derecesi

Madde 155 — Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce alınmış olan takaddüm hakları, arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri ve işletme imtiyazları ile talebedilmiş olan ihalelere de 7 nci madde hükümleri tatbik olunur.

Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce Maadin Nizamnamesinin 30 uncu maddesine müsteniden hükümsüzlüğüne karar verilmiş takaddüm haklarının, iptal edilmiş arama ve işletme ruhsatnamelerinin ve fesih olunmuş imtiyazlarla reddedilmiş ihale taleplerinin (Bu muameleler kaziyeyi muhkeme halini almış ise) iade ve ihyası talep edilemez.

2804 numaralı kanunun 7. maddesine tabi tutulan saha ve madenlerin aramalara açılması

Madde 156 — (Değişik, Kanun 6688-28/2/1956) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından tetkik ve arama ameliyatı yapılmak üzere 2804 sayılı kanunun 7 nci maddesine müsteniden hiç bir kimseye taharri ruhsatnamesi verilmemesi kararlaştırılmış olan saha ve madenler aşağıdaki hükümlere tabidir.

a) Bu saha ve madenlerden toryum, uranyum gibi radyoaktif madenlere, volfram ve taşkömürüne ait olanlar hakkındaki memnuiyet bu kanunun mer'iyet tarihinden itibaren iki yıl, diğerleri hakkında bir yıl daha devam eder.

Mezkur saha ve madenler için, arama ruhsatnamesi, müddetler içinde İktisat ve Ticaret Vekaletine müracaat ettiği takdirde, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne verilir.

Taşkomür sahası, iki yıl müddet içinde İcra Vekilleri Heyeti kararıyle Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesinin sahasına ilhak edilebilir.

b) Yukarıdaki fıkralarda yazılı saha ve madenlerden bulunmuş, sayılacak olanların işletme hakkı, İktisat ve Ticaret Vekaletinin tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde talebettiği takdirde tercihan Etibank'a verilir.

c) - Mezkur müddetlerin hitamında veya hitamından evvel aramalara serbest bırakılacak saha ve madenler Resmi Gazete ile sahanın bulunduğu vilayette çıkan bir gazetede, gazete çıkmıyorsa mutlak vasıtalarda ilan olunur. Yapılan işlemlerde gösterilecek açılma tarihinden itibaren o saha ve madenler aramalar için serbest hale gelir.

(Not: Bu maddenin (a) bendi ile 7125 sayılı kanunun 1 inci maddesi ilgilidir.)

Teşkilat

Madde 157 — Bu kanunun yürürlüğe girmesini müteakip altı ay zarfında teknik ve idari bakımdan ihtiyaca kafi kadro Ekonomi ve Ticaret Vekaleti Teşkilat Kanununa ilave edilir.

KISIM: 2

Kaldırılan hükümler, yürürlük, tatbik

Kaldırılan hükümler

Madde 158— Aşağıda yazılı mevzuat, içmeye ve yıkanmaya mahsus şifalı sıcak ve soğuk maden sularıyla kaplıcalar hakkındaki hükümleri hariç olmak üzere, bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren kaldırılmıştır.

1 — Ereğli Kömür Madeni Hümayunu İdaresi hakkındaki 26 Nisan 1283 tarihli Nizamname;

2 — 26 Mart 1322 tarihli Maadin Nizamnamesi;

3 — Maadin Nizamnamesinin 49 uncu maddesi ile 58 inci maddesine müzeyyel 1 Kanunuevvel 1329 tarihli Fıkaratı Nizamiye;

4 — Maadin Nizamnamesinin 5, 10, 17 ve 23 üncü maddelerini muaddel 30 Nisan 1331 tarihli Kanunu Muvakkat;

5 — Maden harç ve resimlerinden teçhizatı askeriye tertibi alınması hakkındaki mevzuat ve madenin hasılatı safiyesi ile Darülaceze tanesinden mübeddel olarak ayrıca alınmakta olan Teçhizatı Askeriye Tertibinin istifası hakkındaki 6/Nisan/1334 tarihli Kanun;

6 — Maadin Nizamnamesinin 50 nci maddesinin tadiline dair 26/3/1931 tarihli ve 794 sayılı Kanun;

7 — 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanununun 7 nci maddesi;

8 — 2805 sayılı Etibank Kanunu'nun 5 inci maddesi;

9 — Maadin Nizamnamesi ile 608 numaralı kanunun bazı mad. delerini değiştiren 14/6/1935 tarihli ve 2818 numaralı kanun;

10 — Madenlerin aranma ve işletilmesi hakkındaki 17/6/1942 tarihli ve 4268 sayılı kanun;

11 —28 Nisan 1337 tarih ve 114 sayılı Zonguldak ve Ereğli Hayzai Fahmiyesinde Mevcut Kömür Tozlarının Amele Menafii Umumiyesine Olarak Fruhtuna dair Kanun.

Madde 159 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürürlük

Madde 160 — Bu kanunu İcra Vekilleri Hey'eti yürütür.

Maden Kanunu'nun 150 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair Kanun

Kanun No 6662

Yayım Tarihi 24/2/2956

Kabul Tarihi: 15/2/1956

Resmi Gazete No: 9242

Madde 1 — 6309 sayılı Maden Kanunu'nun 150 nci maddesinin (A) bendi aşağıdaki Şekilde değiştirilmiştir:

(Not: Değişik (A) bendi metni, 6309 sayılı Kanunun 150 nci maddesindeki yerine konulmuştur).

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

3/3/1954 tarihli ve 6309 numaralı Maden 'Kanunu'nun 156 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

Kanun No: 6688
Kabul Tarihi: 28/2/956

Yayım Tarihi: 3/3/1956
Resmi Gazete No: 9249

Madde 1 — Maden Kanunu'nun 156 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:
(Not: Değişik 156 ncı madde, metni, 6309, sayılı Kanunun 156 ncı maddesindeki yerine konulmuştur).

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'iyete girer.

Madde 3 — Bu kanunun hşkşmlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**6309 numaralı Maden Kanunu'nun 6688 numaralı Kanuni muaddel 156.
maddesinin (a) bendinde yazılı iki yıllık mşddetin dşrt yıl daha uzatılması
hakkında Kanun**

Kanun No:7125
Kabul Tarihi : 4/6/1958

Yayım Tarihi : 11/6/1958
Resmi Gazete No: 9929

Madde 1 — 6309 numaralı Maden Kanunu'nun 6688 numaralı Kanunla muaddel 156.
maddesinin (a) bendinde yazılı toryum, uranyum gibi radyoaktif madenlerle, volfram
ve taşkşmşrşne ait olan iki yıllık memnuiyet mşddeti, 3/3/1958 tarihinden itibaren dşrt
yıl daha uzatılmıştır.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3 — Bu kanun hşkşmlerini icraya İcra Vekilleri Hey'eti memurdur.

**Maden Kanunu'nun 73 ũncř maddesinin tadili hakkında
Kanun**

Kanun No : 7199
Kabul Tarihi : 6/2/1959

Yayım Tarihi : 12/2/1959
Resmi Gazete No : 10133

Madde 1. — 6309 sayılı Maden Kanunu'nun 73 ũncř maddesi aşağıdaid şekilde tadil
edilmiştir.

(Not: Değişik 73 ũncř madde' metni, 6309 sayılı Kanunu 73 ũncř maddesindeki yerine konulmuştur).

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3 — Bu kanunun hşkşmlerini ibraya İcra Vekilleri lie. yeti memurdur.

6309 sayılı Maden Kanununa ek Kanun

Kanun No: 7426

Yayın Tarihi : 8 /2/1960

Kabul Tarihi: 13/2/1960

Resmi Gazete No: 10431

Madde 1 — 6309 numaralı Maden' Kanununa aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir:

Ek madde — A) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından Maden Kanunu'nun 18 inci maddesinin ilk fıkrasında gösterilen vasıfta seçilecek sınır noktaları ile tahdit edilecek rnuayyen bir sahada bir cins maden için arama yapılacağıın Sanayi Vekaletine bildirilmesi üzerine, talep usulüne uygun görüldüğü takdirde, Vekaletçe keyfiyet alkali vilayete tebliğ edilir.

Bu husustaki tebliğin alakadar vilayete vürudu tarihinden itibaren o saha ve maden üzerinde Enstitünün takaddüm hakkı doğar,

Şu kadarki, Vekaletçe alakadar vilayete tebliğden önce başkaları tarafından usulü dairesinde yapılmış olan müracaatlardan doğan haklar mahfuzdur.

B) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, bu suretle takaddüm hakkı tesis edilen saha ve maden için en geç iki yıl zarfında arama , ruhsatnamesi alabilir.

Bu maksatla Enstitü, 1.8 inci maddeye uygun şekilde tahdit edeceği sahalar için usulü dairesinde hazırlayacağı krokileri, 17 nci madde esaslarını havi olarak tanzim edeceği taleplerle Sanayi Vekaletine tevdi eder.

Bu taleplerle, merbutatında hata ve noksanlar görüldüğü takdirde bunlar usulü dairesinde Enstitüye tashih ve ikmal ettirilir.

Uygun bulunan-müracaatlar Maden Kanunu hükümleri dairesini de arama ruhsatnamelerine bağlanır.

C) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün takaddüm hakkı ve arama ruhsatnamesi talebi ile ilgili müracaatları ve ita edilen arama ruhsatnameleri her türlü harç ve resimden muaftır.

D) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından arama ruhsatnamesi alınan saha ve madenler üzerinde yapılan aramalar sonunda işletmeye elverişli görülenler hakkında usulüne uygun şekilde hazırlanan vesikalar iki yıllık arama müddeti içinde Sanayi Vekaletine tevdi edilir.

Bu kabil saha ve madenlerden 49 uncu maddeye tevfi kan (Bulunmuş maden) sayılacak olanların işletme hakkı, Maden Kanunu hükümleri dairesinde talibine verilir.

E) (A) bendine göre tesis edilen takaddüm hakkı (B) bendi uyarınca arama ruhsatnamesi istenilmemesi halinde, iki yıl müddetin hitamında sukut eder.

Takaddüm hakkından kısmen veya tamamen vazgeçilen sahalarla arama ruhsatnamesi talebi dışında bırakılan sahalarda yukarıki fıkra hükmüne tabidir.

F) (E) bendine göre takaddüm hakkı sakıt olan sahalarda en geç bir yıl zarfında vekaletçe Resmi Gazete ile, alakalı vilayette çıkan bir gazetede, gazete çıkmıyorsa mutad vasıtalarla ilan olunur.

Bu ilanlarda gösterilecek açılma tarihinden, ilan yapılmaması halinde de takaddüm hakkının sukutunu takibeden yılın hitamından itibaren o saha aramaları için serbest hale gelir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3— Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Maden Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi,
kaldırılması ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi
hakkında Kanun

Kanun No : 271
Kabul Tarihi: 11/7/1963

Yayın Tarihi : 20/7/1963
Resmi Gazete No: 11459

Değiştirilen maddeler

Madde 1 — 3/3/1954 tarih ve 6309 sayılı Maden Kanununun 1, 2, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 29, 36, 40, 43, 44, 47, 48, 52, 53, 57, 58, 59, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 86, 88, 104, 105, 109, 110, 111, 115, 117, 119, 120, 121, 122, 140, 141, 144, ve 152 nd maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Not: Değişik maddelerin metinleri 6309 sayılı Kanunun maddeleri sırasındaki yerlerine konulmuştur).

Eklenen maddeler

Madde 2 — 6309 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

İptal edilmeyecek arama ruhsatnameleri

Ek Madde 1 — Bir maden arama ruhsatnamesinin yürürlüğe girmesinden sonra bu ruhsatnamenin, takaddüm hakkı devresinde müracaatın reddini icabettiren sebepler dolayısıyla iptali cihetine gidilmez.

Harcın ödenmesi; sahanın 2000 hektara taksir ettirilmesi, 14 üncü maddede sayılan sahalara vaki kısmi tedahülün ref'i gibi hususlar ikmal ettirilir.

Şu kadar ki, tedahül edilen sahalardan, aramalara serbest bırakılması lazım gelenler, tedahül nispetinde yeni ruhsatnamenin şümulüne dahil olur. Bu sebeple ruhsatnamenin taksir veya iptali mevzuubahsolamaz.

7 nci maddeye göre memnu kimselerle medeni haklarını kullanmaya ehil olmıyan Türk vatandaşı veya ecnebi tabiiyetini haiz hakiki veya hükmi şahıslar uhdesinde bulunan veya tamamı 14 üncü. maddede sayılan sahalarda içinde kalan veya sınırları gayri muayyen olan veya bu maddenin 2 nci fıkrası hükmü yerine getirilmeyen arama ruhsatnameleri yukarıdaki hükümlerden faydalanamaz.

Arz üzerindeki yerlerinin, fiilen tayini mümkün olmak ve gayrın hakkı taalluk etmemek şartlarıyla sınır noktalarının talimatnamesindeki vasıfları haiz bulunmaması sebebiyle de arama ruhsatnamesi iptal edilmez, sahanın ruhsatname hudutları dışına çıkarılmamak kaydıyla, usulüne göre tahdidi temin olunur.

Reddedilmeyecek İşletme hakkı talepleri

Ek Madde 2 — Bir saha için işletme hakkı talebedildikten sonra bu işletme hakkı talebinin, talebe mesnet teşkil eden arama. ruhsatnamesinin, ek birinci madde hükümleri mahfuz olmak kaydıyla iptalini icabettirir sebeplerle, reddi cihetine gidilmez.

Teminat karşılığı İmrat

Ek Madde 3 — Usulsüz çıkarılması dolayısıyla istirdada tabi olması veya mülkiyeti ihtilafli bulunması sebepleriyle imrarında tereddüt edilen cevherlerin, Devlet Hakkı Tarifesindeki kıymeti üzerinden hesaplanan bedeli, Sanayi Bakanlığı emrine emanet olarak tevdi olunduğu takdirde imrarına müsaade olunabilir. Emaneten tevdi olunacak bedel banka teminat mektubu şeklinde de olabilir.

Bahis konusu cevherlerle ilgili takibatın intacına veya ihtilafın halline mütedair selahiyetli kaza merciinden alınacak karara göre, emaneten alınan bedel Hazineye veya hak sahibine ödenir veya alkaliya iade olunur.

Bu hükümlerin tatbik şekli Sanayi Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken yapılacak yönetmelikle tesbit edilir.

Döner sermaye

Ek Madde 4 -Maden arama ve işletme hakkı sahiplerine bedeli mukabilinde yapılacak tetkik hizmet ve malzeme yardımları ve çıkarılacak dergi için Sanayi Bakanlığı emrine 400000 lira döner sermaye verilmiştir.

Döner sermaye:

I - Hizmet karşılığında tarifesine göre alınacak ücretler, kiralar ve satılan malzeme bedelleri;

II - Sanayi Bakanlığı bütçesine bu maksatla konulacak ödenekler;

III- Bağışlar;

IV — Dergi gelirleri;

V — Diğer gelirler;

den teşekkül eder. Sermayenin, bağışlar haricinde kalan kaynaklardan, ödenmiş bulunan kısmı 400 000 lirayı doldurduktan sonra hasıl olacak karlar Hazineye yatırılır.

Teknik yardım işlerinde kullanılacak alet, vasıta ve malzemenin bedelleri, bakım masrafları ve her türlü giderleri ile yevmiyeli mütehassıs ve işçi ücretleri döner sermayeden ödenir.

Döner sermaye işlemleri Muhasebei Umumiye, Artırma Eksiltme ve ihale Kanunu hükümlerine tabi değildir. Ancak, döner sermayenin her mali yıl sonunda düzenlenecek bilançoları evrakı müsbiteleriyle birlikte tetkik ve vize için üç ay içinde Sayıştay'a ve bir nüshası da Maliye Bakanlığına gönderilir.

Döner sermaye işlemlerinde uygulanacak esaslar Maliye ve Sanayi Bakanlıklarınca müştereken tesbit olunur.

Geçici maddeler

Madde 3 — 6309 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir:

Geçici Madde 1 — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce antrasit, taşkömürü, linyit ve turp için mevcut haklar maden kömürü için muteber sayılır ve.re'sen Bakanlıkça kayıtları tashih olunur.

Ancak: Bu suretle muamele ifası sırasında sahalar arasında görülen tedahüllerin ref'inde takaddüm hakkı esas tutulur.

Geçici Madde 2 — I — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mer'i bulunan arama ruhsatnameleri, fenni nezaretçi tayin edilmesi veya müddetinde yıllık rapor verilmemesi veya verilen raporların usulüne uygun bulunmaması sebepleriyle iptal olunmaz.

II — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce arama ruhsatnameleri sahalarından çıkarılıp da fenni nezaretçi tayin edilmemesi sebebiyle 121 inci maddeye müsteniden Hazine malı sayılmasına teşebbüs edilen veya Hazine malı sayılması lazım gelen cevherle istirdada tabi tutulmaz.

III— Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan işletme hakkı taleplerinden, talebe mesnet teşkil eden arama ruhsatnamesi için fenni nezaretçi tayin edilmemesi veya müddetinde yıllık rapor verilmemesi veya verilen raporların usulüne uygun bulunmaması sebepleriyle reddi lazım gelenler reddedilmez, muameleleri buldukları noktadan itibaren yürütülür.

Aynı sebeplerle reddedilmiş bulunan işletme hakkı taleplerinde de, talep sahiplerinin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay zarfında Sanayi Bakanlığına yazılı olarak müracaat etmeler ve talebe mevzu sahanın aramalara açılmamış olması şartıyla muamelelerinin bırakıldığı noktadan itibaren yürütülmesi yoluna gidilir.

Geçici Madde 3 — Bu kanunun yürürlüğe konulmasından önce 6309 sayılı kanunun 43 üncü ve 44 veya 45 inci maddelerine göre yapıp reddedilmemiş bulunan işletme hakkı taleplerinin 43, 47 ve 48 inci maddelere intibakı aşağıda gösterilmiştir:

1 — Arza tatbiki yapılmış olup bunun neticesinde;

a) Kemiyyet ve keyfiyyet bakımından bir işletme tesisine elverişli maden varlığı meydana çıkarılmamış olduğu tesbit edilen hakkı talebi reddolunur.

b) Mevdu vesikalarının mahalline uygun olduğu tesbit edilenlerin, ayrıca bir vesika verilmesine hacet kalmaksızın, muameleleri yürütülür.

c) Mevdu vesikalarında hata veya noksanlar tesbit edilenler hakkında 48 inci madde hükümleri tatbik olunur.

II — Mevdu vesikaları tarzı tanzim itibariyle kanun ve talimatnamesine uygun görülmüş fakat arza tatbikleri yapılmamış olan işletme hakkı taleplerine ait vesikalar mahallinde tetkik ve tahkik olunur. Bunun neticesinde;

a) Kemiyyet ve keyfiyyet bakımından bir işletme tesisine elverişli maden varlığı meydana çıkarılmamış olduğunun tesbiti halinde işletme hakkı talebi reddolunur.

b) Vesikalarının mahalline uygun olduğu tesbit edilenlerin, ayrıca bir vesika verilmesine hacet kalmaksızın muameleleri yürütülür.

e) Vesikalarında hata veya noksanlar tesbit edilenler hakkında 48 inci madde hükümleri tatbik olunur.

III - I ve II nci bentlerin şümulü dışında kalan bilcümle işletme hakkı talepleri hakkında 43 ve müteakip maddeler hükümleri tatbik olunur.

Mevdu vesikalarının uygun bulunmaması sebebiyle reddedilmiş olan işletme hakkı talepleri hakkında da talep sahiplerinin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Sanayi Bakanlığına yazılı olarak müracaat etmeleri ve talebe mevzu sahanın henüz aramalara açılmamış olması şartıyla, 43 ncü ve müteakip madde hükümleri tatbik olunur.

Geçici Madde 4 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, işletme ruhsatnamesi veya işletme imtiyazı itası kararlaştırılması üzerine altı ay zarfında kanuni harcın tediyesi, damga pulunun tevdi ve Bakanlığa müracaatla mukavele ve şartnamenin imza ve teati edilmesi lüzumu bildirilenlerden gerekli harcı yatırıp damga pulunu tevdi ettiği halde imza ve teati için müddetinde Bakanlığa müracaat etmemiş olmaları sebebiyle 66 ncı madde mucibince işletme kararı hükümden sakıt olmuş duruma düşenlere Bakanlıkça imza ve teati için iki aylık bir müddet daha verilir.

Bu müddet içinde Bakanlığa müracaatla mukavele ve şartnameyi imza ve teati edenlere ait işletme hakkı muameleleri tekemmül ettirilir. Aksi takdirde işletme hakkı verilmesine ait karar iptal olunur.

Geçici Madde 5 — Tek cins madene münhasır olan veya 148 inci maddenin (A) bendi gereğince müddetinde tek cins maden haline getirilen ihale taleplerinden 11/9/1954 tarihine kadar 6309 sayılı kanunun 43 ve 44 veya 45 inci maddelerine uygun hale getirilmemiş olanlar hükümden sakıt olmuş sayılmaz ve bu kabil talepler hakkında geçici 3 üncü madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 6 — 1 — Mülga Maadin Mevzuatı zamanında ita edilmiş olup 11/3/1954 tarihinde yürürlükte bulunan işletme ruhsatnamelerinden;

a) 6309 sayılı Maden Kanununun 149 uncu maddesinin (A) ve (B) bentleri hükümlerini (C) bendine uygun şekilde yerine getirenler,

b) Veya durumları itibariyle bahis konusu devir hükümlerine tabi olmıyanlar, 149 uncu maddenin (D) ve (E) bentleri ile faaliyete mütaallik son fıkrası hükümleri yerine getirilmemiş dahi olsa aynı maddenin son fıkrası gereğince hükümleri sakıt olmuş sayılmaz.

Bu kabil işletme ruhsatnamelerine müsteniden yapılmış olan tecdit veya imtiyaza tahvil talepleri usulü dairesinde yürütülür. Şu., kadarki, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itasından itibaren 10 yılı geçmemiş olan işletme ruhsatnamesine müstenit tecdit veya imtiyaza tahvil talebi sahipleri en geç uç ay içinde Sanayi Bakanlığına bir dilekçe ile müracaatla vaki talebinden vazgeçebilir. Bu vazgeçme alakalının işletme ruhsatnamesinin itasından itibaren 10 yılın son gününe kadar yeniden tecdit veya imtiyaza tahvil talebinde bulunmasına mani teşkil etmez.

II — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, itasından itibaren:, 10 yıl geçmemiş olan ve yukarıdaki fıkranın (a) ve (b) bentlerinde zikredilen durumda bulunan işletme ruhsatnamelerinden;

a) 149 uncu maddenin (D) ve (E) bentleri ile faaliyete mütaallik son fıkrası hükümlerinin yerine getirilmemesi veya beş yıllık sürenin sona ermiş olması sebebiyle muameleden kaldırılanlar.

b) Veya vaki tecdit veya imtiyaza tahvil talepleri kabul edilmeyen veya reddedilenler, Aramalara serbest bırakılmış dahi olsalar üçüncü şahısların hakları taalluk etmediği ve en geç altı ay içinde bir dilekçe ile Sanayi Bakanlığına müracaat edildiği takdirde bunlar hakkında yukarda (1) numaralı fıkrada yazılı hükümler uygulanır.

III — Bahis mevzuu tecdit veya imtiyaza tahvil taleplerine müsteniden maden sahasında istihsal faaliyetinde bulunulması ve istihsal edilen cevherlerin imrarı talep edildiği takdirde; bu talepler hakkında Maden Kanununun 57 nci maddesi hükümleri tatbik olunur.

Geçici Madde 7 — Mülga Maadin Mevzuatı zamanında ita edilmiş olup 11/3/1954 tarihinde yürürlükte bulunan imtiyazlı madenlerden;

a) 6309 sayılı Maden Kanununun 150 nci maddesinin muaddel (A) bendi hükmü yerine getirilmiş olanlarla,

b) Durumları itibariyle bahis konusu devir hükümlerine tabi bulunmayanlar, Maden Kanununa intibak etmiş sayılırlar.

Bunlar hakkında 150 nci maddenin (İ ve J) bentleri hükümleri tatbik olunur.

Yukarıdaki fıkra şümulüne giren madenlerde 150 nci maddenin (C, D, E, F) bentleri hükümlerinin yerine ettirilmemesi sebebiyle imtiyaz hakkı feshedilmez. (D) bendi hükmü tatbik olunmaz. Mümessil, fenni nezaret ve faaliyet bakımlarından haklarında 81, 82, 74 üncü ve mütaakip maddeler hükümleri uygulanır

150 inci maddenin muaddel (A) bendi hükümlerinin yerine getirilmesi maksadiyle bu bentte gösterilen müddet içinde bir limitet veya anonim şirkete sermaye olarak konulduğu halde henüz devir beyannamesi yenmemiş olan imtiyazlı madenler için, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay zarfında devir beyannamesi tevdi olunduğu takdirde mezkûr madenlerin imtiyaz sahipleri de yukardaki hükümlerden istifade eder.

Geçici Madde 8 — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Maliye Bakanlığınca tasfiyesine başlanmamış olan cevherlerle baki- ye yığını ve cüruf, 141 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı müddetler geçmek şartıyla, sahanın maden hukuku bakımından tabi olduğu ahkâmın şümulüne girer.

Geçici Madde 9 — Bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihte mevcut bulunan işletme hakkı, tecdit veya imtiyaza tahvil taleplerinden, talebin müddetinde Bakanlığa yapılmamış olması veya vesikalardaki hata veya noksanın mehlinden sonra tamamlanması sebepleriyle reddi lazım gelen veya reddedilmiş bulunanlar hakkında aşağıdaki muameleler tatbik olunur.

a) Müracaatın kanuni müddeti zarfında Bakanlığa yapılmaması veya muameledeki hata ve noksanların ikmaline müteallik evrakın mühletinden sonra verilmesi sebepleriyle reddi lazım gelen talepler reddedilmez, muameleleri buldukları noktadan itibaren yürütülür.

b) Aynı sebeplerle reddedilmiş bulunan talep sahiplerinin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay zarfında Sanayi Bakanlığına yazılı olarak müracaat etmeleri ve talebe mevzu sahanın aramalara açılmamış olması şartıyla muamelelerinin buldukları .noktadan itibaren yürütülmesi yoluna gidilir.

Geçici Madde 10 — Bu kanunun yürürlüğe konulduğu tarihte mevcut işletme hakkı, tecdit veya imtiyaza tahvil taleplerinden, yerinde yaptırılacak tetkik, tatbik ve kontroller için 144 üncü madde gereğince yapılan tebliğe rağmen yolluk avansının müddetinde yatırılmaması sebebiyle reddi lazım gelen veya reddedilmiş bulunanlar hakkında aşağıdaki muameleler tatbik olunur.

a) Reddi lazım gelen talebini sahibine iki aylık bir müddet daha verilir. Bu müddet içerisinde de yolluk avansı yatırılmadığı takdirde talep reddolunur.

b) Reddedilmiş bulunan talebin sahibine, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içerisinde Sanayi Bakanlığına yazılı olarak müracaat etmesi ve ilgili sabanın yeni aramalara açılmamış olması şartıyla, iki aylık bir müddet daha verilir. Bu müddet içerisinde yolluk avansını yatırılması halinde muamele yürütülür.

Kaldırılan maddeler

Madde 4—6309 sayılı Maden Kanununun 32; 33 ve 45 inci maddeleri kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 5 — Aşağıda (A) bendinde yazılı maddeler bu kanunun yayımı tarihinde, (B) bendinde yazılı maddeler de yayım tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girerler.

A) Bu kanunun birinci maddesinde gösterilen Maden Kanununun değiştirilen 1, 7, 8,12, 15, 24, 36, 40, 49, 52, 53, 58, 59, 62, 63, 65,66, 67, 68, 70, 72, 81, 86, 88, 122, 140, 152 nci maddeleri ve geçici 1, 2, 4, 6,7, 9, 10 uncu maddeleri.

B) Bu kanunun birinci maddesinde gösterilen Maden Kanununun değiştirilen 2, 17, 18, 20, 25, 26, 27, 28,29, 43,44,47, 48, 57, 74, 76, 78,79,82,84,85, 104, 105, 109,110, 111, 115, 117,119, 120, 121, 141, 144 üncü maddeleri ve ek 1, 2, 3, 4. üncü maddeler ile geçici 3, 5, 8 inci maddeleri.

Madde- 6 Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Perlit'in Maden Kanunu hükümlerine tabi tutulması hakkında Kararname

Karar Sayısı: 6/7528

Yayım Tarihi: 19/1/1967
Resmi Gazete No : 12505

Perlit'in Maden Kanunu hükümlerine tabi tutulması; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 9/12/1966 tarihli ve 101-35325 sayılı yazısı üzerine, 6309 sayılı Kanunun 11/7/1963 tarihli ve 271 sayılı Kanunla değiştirilen 2 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 4/1/1967 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Talk ve Gröna'nın Maden Kanunu
kapsamına alınması hakkında Kararname**

Karar Sayısı: 7/9399

Yayın Tarihi: 21 /2/1975
Resmi Gazete No : 15156

a) Talk (Olivin, piroksen,.ve amfibol gibi magnezyum silikatların değişmesi — bozuşması — ile oluşan sekonder ve birleşimi Mg₃ (S104) (OH) olan mineral),

b) Gröna (birbirine sıkı sıkıya bağlı birçok müşterek özellikleri olan bir silikat mineraller grubu),

Maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınması; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 30.12.1974 günlü ve Mu. D. 101 - 30557/56918 sayılı yazısı üzerine,6309 sayılı Maden Kanununun 271 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre, Bakanlar Kurulunca 31.1.1975 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Maden Kanunu hükümlerine tabi tutulacak
maddeler hakkında Kararname (*)**

Karar Sayısı: 7/12558

Yayın Tarihi: 9/11/1976.
Resmi Gazete No : 15758

Taşocakları mevzuatı ve mahsus kanunlarında adları zikredilmemiş olan şiferton, bentonit, diatomit, wollastonit, dolomit, olivin, pomza, zeolit, alunit, anortosit, nefelinsiyenit, disten, silimanit, andaluzit, diasporit, vermikülit, lösit, trona (tabii soda), pirofillit, apatit, atapuljit ve tuvenan cevherinin terkiibinde % 90 (yüzde doksan) dan fazla SiO₂ ihtiva eden kuvars kumu, kuvars, Taşocakları Nizamnamesinde adı geçmemekle beraber terkiibinde .% 30 (yüzde otuz)' dan fazla alümina (Al₂O₃) ihtiva eden kaolen ve yine terkiibinde % 30 (yüzde otuz)'dan fazla alümina (Al₂O₃) ihtiva eden kil (alüminyum madeni minerali olarak) maddelerinin, adı geçen Nizam' name hükümleri uyarınca daha önce alınmış ve yürürlükte bulunan haklar saklı kalmak kaydiyle, Maden Kanunu hükümlerine tabi tutulması; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 23/6/1976 tarihi ve 171/20116-33930 sayılı yazısı üzerine, 6309 sayılı Kanunun 1117/1963 tarihli ve 271 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesine gör Bakanlar Kurulunca 21/7/1976 tarihinde kararlaştırılmıştır.

(*) Kararnamede adı geçen maddelerden kaolen ve kil Taşocakları nizamnamesinde zikredilmekle beraber bileşimleri bakımından alt madeni minerali olarak Maden Kanunu kapsamına alınmışlardır. Bundan dolayı, kaolen ve kili ilgilendiren "Taşocakları Nizamnamesinde adı geçmekle beraber" ibaresinin, "Taşocakları Nizamnamesinde adı geçmekle beraber" biçiminde olması gerekirdi.

492 sayılı Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun

Kanun No 2345
Kabul Tarihi 27/11/1980

Yayın Tarihi 28/11/2910
Resmi Gazete No 1717

Madde 2 — 492 sayılı kanuna ekli olup 1318 ve 1977 sayılı Kanunlarla değişik (1-9) sayılı tarifeler aşağıdaki şekilde yeniden dzenlenmiştir.

(8) Sayılı Tarife İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları

III — Maden Arama Ruhsatnameleri, İşletme Ruhsatnameleri, İşletme İmtiyazları:

1. Maden arama ruhsatnameleri (Her yıl için) (5.000 TL)
2. Maden işletme ruhsatnameleri (Her yıl için)
 - a) 10 yıllık işletme ruhsatnameleri (20.000 TL)
 - b) 15 yıllık işletme ruhsatnameleri (30.000 TL)
3. Maden Kanununun 57 nci maddesindeki şartları yerine getirenlere verilecek faaliyet müsaadesi talebinde (15.000 TL)
4. Maden işletme imtiyazları (Her yıl için)
 - a) 40 yıllık imtiyazlarda (50.000 TL)
 - b) 60 yıllık imtiyazlarda (100.000 TL)
 - c) 99 yıllık imtiyazlarda (150.000 TL)
5. Taşocağı Nizamnamesi gereğince verilecek ruhsatnameler (Her yıl için) (*) (15.000 TL),
6. Maden Kanununun gerek 57 nci maddesinden istifadeli gerekse işletme ruhsatnameli, işletme imtiyaz sahalarda fenni nezaretçinin görevden ayrılması dolayısıyla yeniden fenni nezaretçi tayininden ötürü tekrar çalışma müsaadesi taleplerinde (2.000 TL)
7. İşletme hakkı, tecdit, birleştirme, uzatma,dönüştürme ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınma talepleri (7.500 TL)

Arama ruhsatnamesi, işletme hakkı, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına

alınması taleplerinin devir ve intikalleri sırasında bu hakların verilmesi sırasındaki harçlar yeniden alınır.

(*) (8) Sayılı Tarifenin 5. bendi vi1yetlerde özel idareler tarafından Taşocağı Nizamnamesi gereğince verilen ruhsatnamelerin harçlarını belirlemektedir. Maden Kanunu kapsamına alınan taşocağı maddelerine verilecek ruhsatnamelere ait harçlar diğer hükümlere tabidir.

Maden Kanunu gereğince alınmış bulunan maden işletme ruhsatnameleri ile maden işletme imtiyazlarının, bu Kanunun 74 üncü maddesine göre sahiplerince işletilmediği takdirde bu ruhsatname ve imtiyazlardan alınmakta olan yıllık harçlar, işletilmeyen her yıl için yüzde 50 fazlası ile tahsil olunur.

Yürürlük

Madde 4 — Bu Kanuna ilişkin hükümler yayımını takibeden aybaşında, harcın konusuna yeni giren yıllık harçlar ile miktarları arttırılan yıllık harçlar ise 1 / 1/1981 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 5 — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.